

ఆంధ్ర సాహిత్య చరిత్ర

40 పైసలు

26-5-67

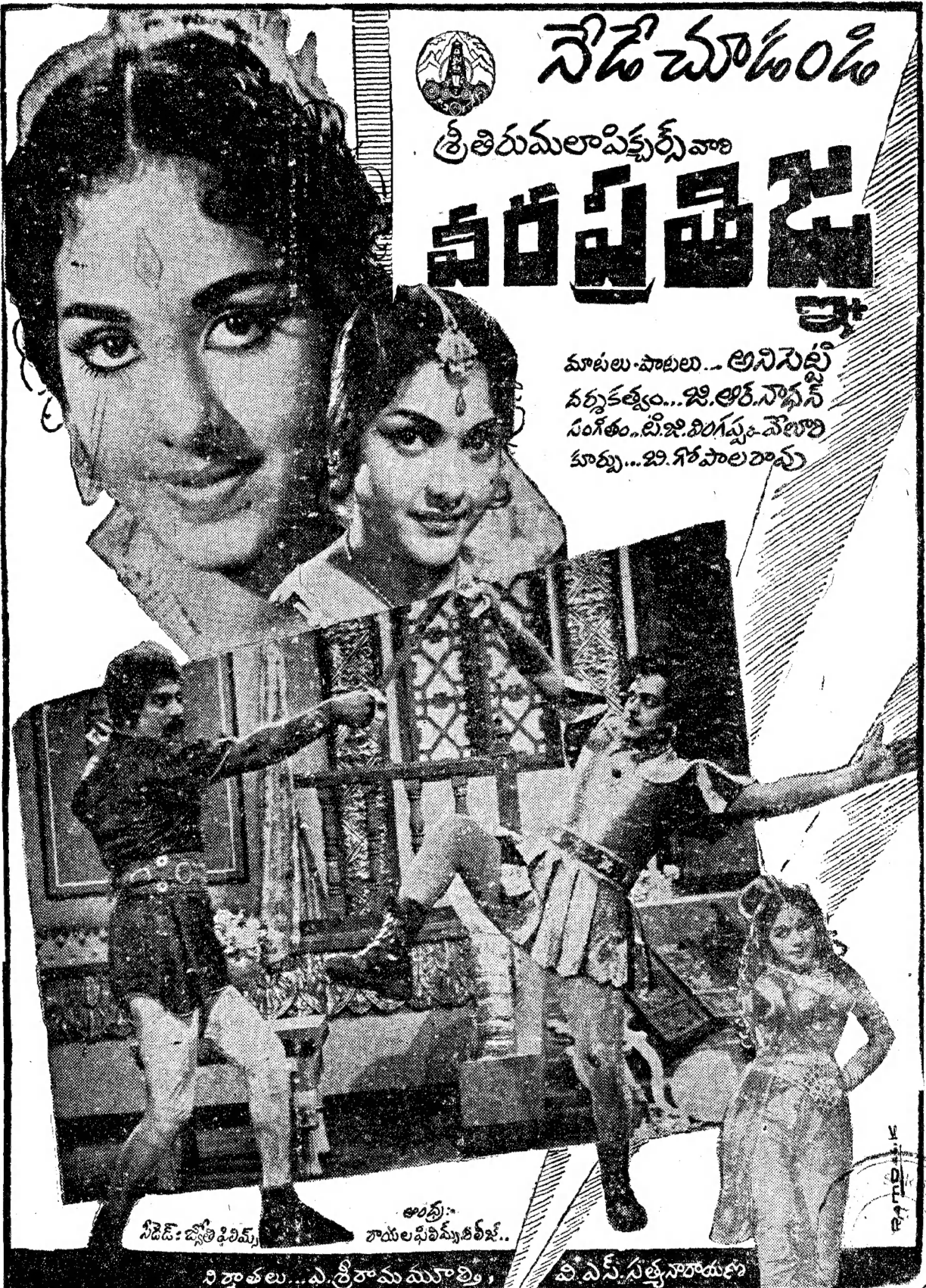
నెడోచూడండి

శ్రీతిరుమలాపిక్చర్స్ వారి

శరణ్ శివన్

రా

మాటలు-పాటలు... అనిసెట్టి
వర్తకత్వం... జి.ఆర్.నాథన్
సంగీతం... టి.జి.వింగప్పం-వేలూరి
కూర్పు... జి.గోపాలరావు

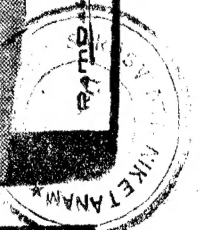
సిడెడ్: డ్యూటి ఫిలిమ్స్

అంధ్ర...
రాయలసీమ కలహం..

రిలీజ్ వల... ఎ శ్రీరామ మూర్తి

వి.ఎస్. సత్యనారాయణ

విజయవాడ

ప్రతి మానవునికీ పాటి-ఘనమైన, డట్టమగు తరచుదనం గల మహత్తరాలే పర్తింగులు, ఇంపైన, యుక్తియుతమగు రంగులు, పోయినపాడుగునా సాగసును చాటుచున్నవి.

మఫల్లాల్ గ్రూప్
పాప్లిన్లు మరియు పర్తింగులు

2X2 'టిరీస్/కాటన్ ప్రింట్, టెక్స్టైల్, మామిదైళ్ల మరియు పైచ క్వాలిటీ

మ్యా కోరక్ (కోరక్) అహమదాబాద్-మ్యా కోరక్, నడియాద్-స్టాండర్డ్, బొంబాయి-స్టాండర్డ్ (మ్యా క్రెనా) బొంబాయి-స్టాండర్డ్, దేవాస్-సామాన్, బొంబాయి - సామాన్ (మ్యా యూనియన్) బొంబాయి - సూరత్ కాటన్, సూరత్-మహత్తరాలే పైన, నవసారి.

LPE Aiyas M. 151 TEL

కుటికూరా
ఆయింట్ మెంట్
మీ చర్మాన్ని గురించి
మంచిత్రు వసాస్తుంది

కుటికూరా ఆయింట్ మెంట్ మెటిమలు, సూరేచుకాయలు మరియు పొక్కులను తొలగించేందుకు మీ చర్మంలో చాలా లోతుకు వెళుతుంది. కాలులు, ఒకసేస లేక పొడి చర్మము, కందిన చర్మము, కోసుకొనుట, పురుగు కాట్లు, గజ్జి మొదలైన చర్మ వ్యాధులకు ఉపశమనము కలిగిస్తుంది. ఇదతిస శరీరాన్ని ఉత్తేజపరచి మృదువుగా మన్నగా వుండేలా వుంచుతుంది.

కు టి కు రా ఆయింట్ మెంట్

చర్మ రక్షణకు ప్రపంచమంతా ప్రఖ్యాతి పొందింది.

2 సెజులలో
చివ్విందా

అడుగుడుగున ఆటంకాలు ఎదురయ్యే జీవిత
పదరంగంలో గెలిచినవాడే మొనగాడు ఎవరా
మొనగాడు, ఏమాత్రం?.. చూడండి!

యస్.వి.ఆర్. ఫిలిమ్స్

చంద్రంగి

నర్తకశ్రీ యస్.వి.రంగారావు

అనసియేట్ డైరెక్టర్: కె.వి.నందనరావు

కథ-మూటలు. డి.వి.నరసరాజు BA

సాటలు: దాశరథి

సంగీతం: టి.వి.రాజు

కెమెరా: సుందరేశ్వర్

నిర్మాత:

బుద్ధేటి సత్యనారాయణ BA

నిర్వహణ:

పుట్టమనేనికట్రావు

పూర్ణాంకం

NAVYANG

ఆగ్నిలరీ సర్వీ - మిడ్ వైపులకు శిక్షణ కోర్సు

సమాజానికాన మరియు కుటుంబ నియం
(ఈ ప్రదానికా కార్యక్రమము సమసరించి
తారత ప్రభుత్వమువారిచే ప్రతిపాదించబడి,
ఆంధ్ర మహిళా సభ సర్పింగ్ హోమ్,
మద్రాస్-28 వారిచే తెలుగుభాషలో శిక్షణ
జరుపుచున్న పై కోర్సునందు ప్రవేశము
పొందుటకై స్త్రీ అభ్యర్థినులనుండి నిర్దిష్ట
సారములో నరతా మ్మలు కోరబడుచున్నవి
వెలకు అభ్యర్థినికి స్వయిఫండ్ రూ. 60/-
విద్యా అర్హతలు: III సారము లేదా VIII
స్కాండ్ల పరీక్షలయి, ఎయిట్సు 31-7-67
తేదీనాటికి 17 యేండ్లు నిండియుండవలెను.
సాన్ వెక్స్ మరియు నిర్దిష్ట దరఖాస్తు సార
ములకు రూ. 3/-ఎం.పీ.ద్యారా చెల్లించి, మిడి
కల్ మాసరించెందెంబు, ఆంధ్ర మహిళాసభ
సర్పింగ్ హోమ్, మద్రాస్-28, వారిద్వారా
పొందవచ్చును. దరఖాస్తులు అందుకొనుటకు
నిర్దేశించిన కడవటి తేదీ 30-6-1967.

అపరేషన్ లేకుండా

ప్రసంజీవిని సంతానప్రతిమిత్ర

సంతానపరిమితి సులభము. సాధ్యము.
ఈ కేవలం మన మహిళులు లేనాడే
ఎవరించిన మూలికాయోగములలో వే
డత్యవసరము అతి ముఖ్యమునైన మహి
యోగము కౌపదసేవ 3 రోజులుమాత్రం
అరోగ్యభంగ మేమౌతలేదు. పత్యం
లేదు. ఎప్పుటికి గర్భంరాదు. 10 సం॥
నుండి వైద్య సౌదరుల, సౌదరీమణులచే
ప్రస్తుతించబడుచున్న దివ్యపథము.

వెల: 10-00 పాస్టెజ్, ప్యాకింగ్ అడవం.
శ్రీ నాగార్జున మూలికా కుటీరం,
తెనాలి (ఆంధ్ర)

ఉత్తరాలు

బీహార్, ఉత్తరప్రదేశ్ కరువునివారణకు
విరివిగా సహాయం చేయాలి.

నేడు బీహార్, ఉత్తరప్రదేశ్ రాష్ట్రములో
ప్రజలు భీకర కరువుకు గురియై అమాన
రొజుకూ హృదయ విధారకంగా వుండడం మానవ
హృదయాలను కంపింప జేయుచున్నది. అప్పుట్ల ప్రజా
నికం బీర్ల శత్రులుగా, వావుకు మొగంవాచివున్న
సజీవ కళిబిరాలుగా వున్నవని నమ్ముచు వారైతే
హృదయాలను కృంగదీస్తున్నవి. ఈ ఆదనులో ఏదో
దృశ్యంలో తోడి మానవులు తమయోసివ విధంగా అదు
కోవడం అందరి విధి. ఆంధ్ర ప్రజాసేవకం ఇట్టి
అవధిలో ఎల్లప్పుడూ ముందుండి తమ మానవ
ధర్మాన్ని నిలబెట్టుచున్నది. ఇప్పుడు కూడా ఆ
విధంగా ముందుకువచ్చి పన్ను రూపేణ, ధాన్య
రూపేణ, మందుల రూపంలో పన్ను రూపేణ
అర్పిస్తూన్న తోడి మానవులకు సహాయం చేయు
టకు ముందుకు రావాలి. ఆ రెండు రాష్ట్రములలో
ముఖ్య మంత్రుల విధులు ప్రారంభించారు. బరత
ప్రధాని నిధి ప్రత్యేకంగా ప్రారంభించారు. ఇవలనుండి
పంపి విరాళాలు సంపునారికి పొట్టులోను, రైల్వే
లోను ఉచిత సౌకర్యాల కూడ కలిగించబడి వున్నవి.
దయార్థ హృదయాల ధాన్యాన్ని, ద్రవ్యాన్ని,
మందులను, వస్త్రాలను వసూలుచేసి ఆ విధులకు
పంపి సహాయపడ ప్రార్థితులు. ఆంధ్రప్రదేశ్
మొత్తంగా యీ సహాయక ఉద్యమం పెద్దఎత్తులో
సాగించవలసివుంది. అందుకు ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని
అన్ని సంస్థలు, రాజకీయపార్టీలు సమైక్యసంఘాలు
విరుచి ప్రజలలో ప్రచారంచేసి ప్రజలలో అజీగ
యిస్తు సహాయ కార్యక్రమముల ఆకాంక్షను ఒక
రూపంలో పెద్దఎత్తున బాధలోవున్న జనానికి
సహాయము అందే ప్రయత్నం చేయవలెనని అభ్య
ర్థించుచున్నాము.

వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య

కవిత్వా సంకలనము

రచయితలు తమ అమూల్యమైన కవితలను
పంపి మేము వెలువరించదలచిన కవిత్వా సంకలనము
ప్రచురణకు సిహకరించవలసినదిగా కోరుచున్నాము.
ఉత్తమ కవిత్వం రూ. 50 ల బహుమతి యివ్వ
బడుతుంది. రచయితలు యీ అవకాశమును విని
యోగించుకొందురని ఆశిస్తున్నాము. పూర్తి వివ
రములకు ఈ క్రింది చిరునామాకు ప్రాసహంద
వచ్చును.

అల్లెన బాలకృష్ణరావు,
కార్యదర్శి

నవసాహి నమిరి, పాలకొండ, శ్రీకాకుళంజిల్లా.

పై వార మే!

అద్యక్షుని

మరణం

రచన:

విలియం మాంచెస్టర్

ప్రపంచమంతటా సంచలనం కలిగించిన పుస్తకం పచ్చేపాదం నుంచే

ఆంధ్రనవిత్ర వారపత్రికలో ప్రారంభం :

ఆంధ్రసచిత్ర వారపత్రిక

వ్యవసాయములు :

దేశోద్ధారక కాశీనాథుని

నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు

కుమారం : 26-5-'67

వ్యవసాయములను నైతికముగా బహుళ తదియ

సంపుటము : 59 సంచిక : 37

సం. 10 ము.

1908

మొత్తం నందొకటయ్యెడు :

కేవలం కంప్యూటర్

సంపాదకాడు :

కేవలం రాధాకృష్ణ

ఆంధ్రపత్రిక కార్యాలయము

?. తంబుచెట్టి వీధి, మద్రాసు-1

సీట్లయ్య

సంవత్సర చందా 22.40

6 మాసముల చందా 11.20

3 మాసముల చందా 5.60

కేవలం దేశం

కీటమీద (Sea Mail)

సంవత్సర చందా 42.00

ఆంధ్రపత్రిక చందా 21.00

విషయానుక్రమణిక

ముఖచిత్రం : గౌరములు

చిత్రకారుడు : గెనెరేట్.

కథలు :

ఎదురు తిరిగిన ఆదిర్శం — 24

జోక్యం — 35

నీరియల్ నవలలు :

మట్టిబొమ్మలు — 16

పూర్వాసంధ్యా వసంత... — 40

శీర్షికలు, వ్యాసాలు, నీనీమా.

ఉత్తరాలు — 4, ఉత్తరాలు — 5,

దేశోద్ధారక శత బయోథి — 6, హృదయ

లేఖ — 7, బాబీహాసన్ — 8, లోకం

పోత — 10, సాంబు కార్టూన్ — 11,

గోల్డ్ ఫిగర్ — 12, తదాగతుడు — 14,

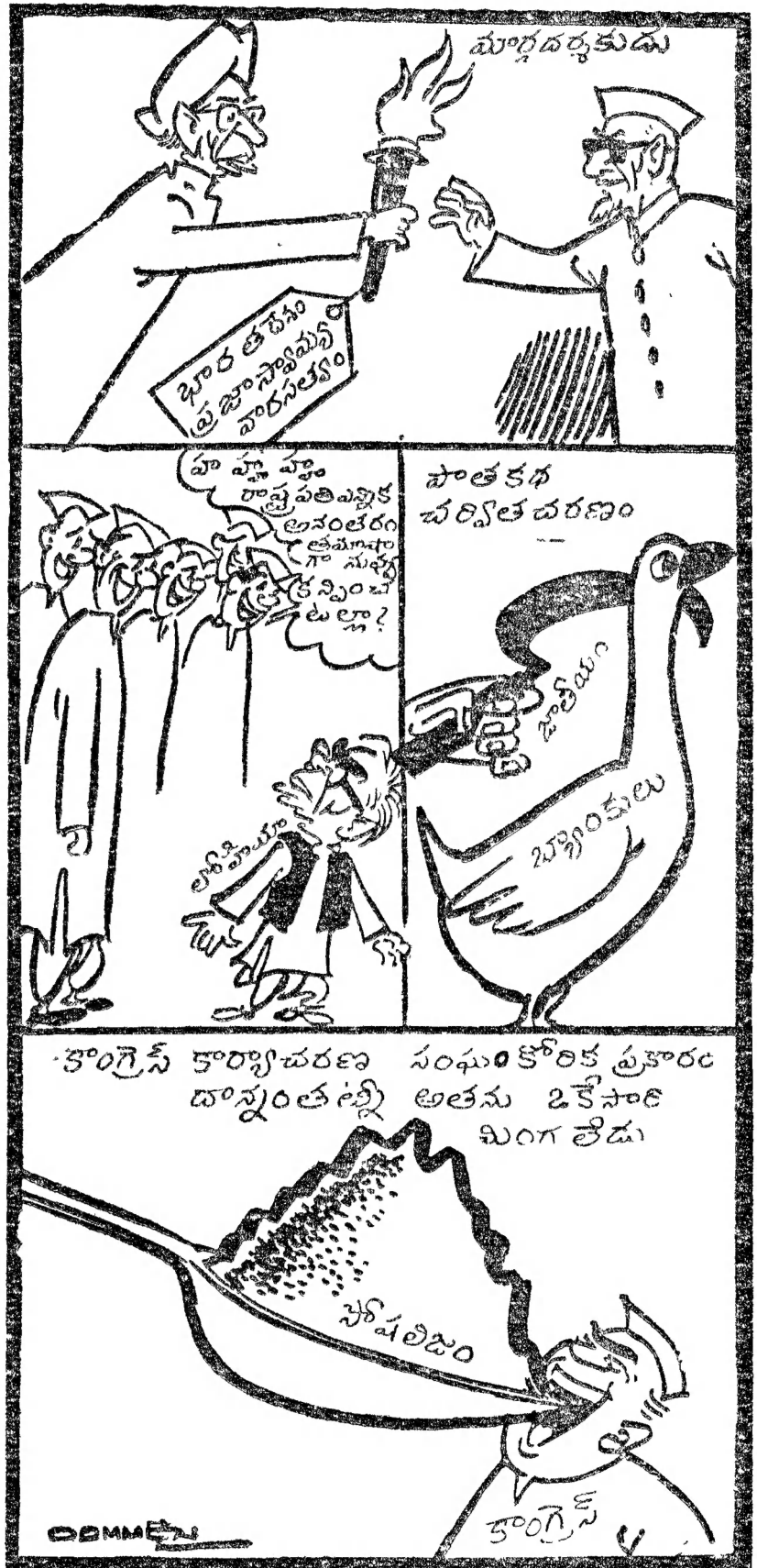
మెరుకుకీమేత — 15, వారణం — 31,

వనితాగోళం — 32, ఇంగ్లీషు అర్జునుడు — 50,

అపి-ఇసి-54, మద్రాసులో అందా పోటీ-56,

చిత్రాలూరి — 58, చిత్రసమీక్ష — 62.

26-5-67

దేశోద్ధారక శతజయంతి

అంధరావధానగరంలో కొత్తగా నిర్మించే విద్యామందిరానికి విశ్వదాత పేరు పెట్టడానికి, దేశోద్ధారకుని పెద్ద విగ్రహాన్నికడాన్ని నిజయవాడలో స్థాపించడానికి, రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా శతజయంతి ఉత్సవాలును వైభవంగా జరపడానికి దేశోద్ధారక శతజయంతి ఉత్సవసంఘం ఈనెల 5 వ తేదీన హైదరాబాద్‌లోని ఆనందనిలయంలో సమావేశమై నిర్ణయాలు చేసింది.

దేశోద్ధారక శతజయంతి ఉత్సవ సంఘానికి అధ్యక్షులు ముఖ్యమంత్రి శ్రీ కాసు బ్రహ్మానందరెడ్డి, సంఘ సమావేశకర్త ప్రభుత్వ సమాచారశాఖ డైరెక్టర్ శ్రీ బి. ఆర్. కె. శాస్త్రి, ప్రదేశ్ కాంగ్రెస్ అధ్యక్షులు శ్రీ కాకాని వెంకటరత్నం, మాజీమంత్రి, శాసనసభ్యులు అయిన శ్రీ వేముల కూర్మయ్య, విశాలాంధ్ర పత్రికా సంపాదకులు శ్రీ కృష్ణ గడ్డ రాజగోపాలరావు, శ్రీయుతులు తెన్నేటి విశ్వనాథం, గౌతు లచ్చన్న, శివలెంక రాధా కృష్ణ ఈ సంఘంలో సభ్యులు.

శతజయంతి ఉత్సవాలును ఎలా జరిపితే బాగుంటుందో సూచించవలసిందిగా శ్రీ బి. ఆర్. కె. శాస్త్రి నిజ్జిపి చేశారు. రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా ఉత్సవాలు వైభవోపేతంగా జరిపించడానికి లక్షరూపాయలు నిధిని సేకరించడానికి సంఘం తీర్మానించింది.

దేశోద్ధారకుని ఎడల ప్రజలు తమకు గల అభిమానాన్ని వ్యక్తపరుస్తూ విరాళాలు పంపవలసినదిగా శ్రీ బి. ఆర్. కె. శాస్త్రి నిజ్జిపి చేశారు. ఈ నిధికి ముఖ్యమంత్రి రు. 501, శ్రీ కాకాని వెంకటరత్నం రు. 250, శ్రీ వేముల కూర్మయ్య రు. 116, శ్రీ కృష్ణగడ్డ రాజగోపాలరావు రు. 116 లు విరాళంగా యిచ్చారు.

దేశోద్ధారక శతజయంతి ఉత్సవ సందర్భంగా భారతప్రభుత్వం ఒక తపాలాబిళ్లను అయిన మూర్తిలో ప్రచురించవలసినదని సంఘంవారు తీర్మానించారు. దీని ఆవుచిత్రాన్ని వివరిస్తూ ముఖ్యమంత్రి భారత తంతిరపాలా మంత్రి శ్రీ రామ్ సుభాగ్ సింగ్ కి ఓలేఖ రాశారు.

శ్రీ కాకాని వెంకటరత్నం శ్రీ యన్. బి.

రంగా ప్రభుత్వము శతజయంతి ఉత్సవాలను వైభవోపేతంగా జరపవలసిందిగా విజ్ఞప్తి చేశారు.

ఆంధ్ర వ్యతికారచయితల సంఘం ఆధ్వర్యమున ఈనెల ఆరవతేదీన శ్రీ జె. వి.నరసింహ రావు అధ్యక్షతన జరిగిన తొలి సభలో శ్రీయుతులు వి. బి. రాజు, కె. వి. నరసింహ రావు ప్రభుత్వము దేశోద్ధారకుని బహుముఖమైన, మహోత్సాహపూరితమైన సేవను, అజరామరమైన వారి కీర్తి ప్రతిష్ఠలను స్మరిస్తూ నివాళు లర్పించారు.

ఆంధ్రజాతి సర్వతోముఖ అభ్యున్నతికి తమ సర్వస్వాన్ని ధారపోసిన ధన్యజీవి, త్యాగశీలి, పరమపూజ్యులు, మహాపురుషుడు 'దేశోద్ధారక' కళాప్రపూర్ణ, విశ్వదాత శ్రీ కాశీనాథుని వాగ్దేవతావంతులుగారు అని విజయవాడ లోని రామమోహన్ గ్రంథాలయంలో పౌర సంఘం అధ్యక్షుల జరిగిన శ్రీ దేశోద్ధారక జయంత్యుత్సవ సభలో పలువురు ప్రముఖులు ప్రస్తుతించారు.

విజయవాడలో జరిగిన విశ్వదాత శత జయంత్యుత్సవసభలో దేశోద్ధారకుని ఆశయ సాధన దేశప్రజల పవిత్ర కర్తవ్యం అని, పంతులుగారు ఆంధ్రభ్యున్నతికి చేసిన అమూల్య సైనిక సేవ మగ్గడిస్తూ పలువురు వక్త్రులు ప్రసంగించారు.

నరసరావుపేటలో శ్రీ పసుపులేటి రామ కోటయ్య అధ్యక్షతన జరిగిన దేశోద్ధారక శతజయంతి ఉత్సవంలో పంతులుగారు ఆంధ్రదేశ సర్వతోముఖభివృద్ధికి సత్విజ కృషిని, వారి బహుముఖ సేవలను, జీవిత విశేషములను వివరిస్తూ అధ్యక్షులు ముచ్చటించారు. పంతులుగారి గుణగణములను, మానవాళికి వారుచేసిన బహుముఖసేవను ప్రస్తుతించారు. అధ్యక్షులచే సభలో ప్రదేశ పెట్టబడిన తీర్మానాన్ని, పంతులుగారి ఆత్మ జ్యోతికి సజా శాంతి కలుగుగాకయుని నివాళు లర్పిస్తూ మూడునిమిషముల వినయమును పాటించి, విక్రగీవంగా ఆమోదించారు. గుంటూరు, రాజమండ్రి, కాకినాడలో జరిగిన దేశోద్ధారక శతజయంతి ఉత్సవాలలో వారి ప్రతిభను, బహుముఖ సేవను, కాత్వర్తమును, కీర్తిని కొని యాడుతూ పలువురు ప్రముఖులు ప్రసంగాలు చేశారు. ●

మ్యాగిటీలేట

రాష్ట్రపతిగా

డాక్టర్ జాకీర్ హుస్సేన్ ఎన్నిక

డాక్టర్ జాకీర్ హుస్సేన్ తన ప్రత్యర్థి శ్రీ సుబ్బారావుని లక్ష పైచిలుకు మెజారిటీతో ఓడించి భారత రాష్ట్రపతిగా ఎన్నికైనారు. ఇది శ్రీమతి గాంధీగారి వ్యక్తిగత విజయం. మత ప్రసక్తి రాజ్యాన్ని గూర్చి అమె తండ్రి కీర్తినిపరచిన ఫండిట్ జవహర్ లాల్ నెహ్రూ మాట్లాడేవారు కాని శ్రీమతి గాంధీ దాన్ని ఆచరణపూర్వకంగా చూపించారు. మునల్గాన్ రాష్ట్రపతి అయ్యారు. విదేశీ వ్యవహార మంత్రి శ్రీ వాగ్లా ముసల్మానే. పరిశ్రమల అభివృద్ధి శాఖామంత్రి శ్రీ ఫక్రుద్దీన్ అలీ అహమ్మద్ కూడా మునల్గానే. ఇక రక్షణశాఖ మంత్రి సర్దార్ సర్వో సింగ్ సిక్కు. ఆహార వ్యవసాయశాఖామంత్రి శ్రీ బాబూ జగజీవన్ రావు మెడ్యూల్ కులం. అడ్మినిస్ట్రేషన్ జనరల్ శ్రీ దఫత్రి పార్సీ వ్యక్తి. ఫిరకీ భారత ప్రధాన న్యాయమూర్తి పదవికి ఈ సంవత్సరాంతానికి ప్రస్తుతం ఉన్న శ్రీ వాంఛా స్థానే శ్రీ హిద్యతుల్లా పసార్లు. దేశంలో అధిక సంఖ్యాకులుగా ఉన్న జాతి, అంటే హిందువులకు, భారత జాతీయ పతాకంలో ప్రాతినిధ్యం లేదు. ముస్లిమానీలు, సిక్కులు తడితరులకే ప్రాతినిధ్యం ఉన్నది. కేంద్రంలో ఉన్న కార్యనిర్వాహక, న్యాయశాఖ అన్న రెండు రంగాలు మునల్గాన్ ల చేతి కిందకి వస్తాయి. రక్షణదళాల సుప్రీమ్ కమాండర్ మునల్గాన్, రక్షణమంత్రి సిక్కు.

డాక్టర్ రామ్ మోహన్ సింగ్ తీసుకున్న జాగ్రత్తలవల్ల పార్లమెంట్ లోని కాంగ్రెస్ సభ్యులందరూ డాక్టర్ జాకీర్ హుస్సేన్ కి ఓటు చేయటంవల్ల ఆయనకు బ్రహ్మాండమైన మెజారిటీ వచ్చింది. కాంగ్రెస్ సభ్యులంతా మూక ఉమ్మడిగా ఓటు చేయటం వల్లనే యిది సాధ్యపడింది. పార్లమెంట్ లో కాంగ్రెస్ సభ్యులు మొత్తం 445 మంది

ఉన్నారు. అందులో ఇద్దరు డేశంలో లేదు. ఎలక్షన్ లో కాలేజ్ పార్లమెంట్ విభాగంలో డాక్టర్ జాకీర్ హుస్సేన్ కి 447 ఓట్లు, వచ్చాయి. అంటే నలుగురు కాంగ్రెస్ సేతర సభ్యులు ఆయనకు ఓటు చేశారన్నమాట. అందులో అధికవక్షం మునల్గాన్ లే అయి ఉండవచ్చు. ఆంధ్ర ప్రదేశ్, ఒరిస్సా, మధ్య ప్రదేశ్ లో కొందరు కాంగ్రెస్ సభ్యులు శ్రీ సుబ్బారావుకి ఓటు చేశారు. మిగతా అన్ని శాసన సభలలోను, ముఖ్యంగా కేరళ, మద్రాసు లలో మొత్తం మునల్గాన్ లందరూ డాక్టర్ జాకీర్ హుస్సేన్ కి ఓటుచేశారు. సంజాబ్ లోని ఆకాలీ సిక్కులుకూడా అదేవిధంగా చేశారు.

శ్రీమతి గాంధీ సాధించిన మనవిజయం ప్రయోజనం ఎంత, డాక్టర్ జాకీర్ హుస్సేన్ గారి రాష్ట్రపతి అధికారంలో భారతదేశానికి ముఖ్యంగా ముస్లిములకు వచ్చే ఉపయోగాలేమిటి? కాశ్మీర్ సమస్య పరిష్కారం ప్రస్తుతం సులభ సాధ్యమవుతుందా లేక పాకిస్థాన్ తో సంబంధాలు చక్కబడతాయా?

ఈ రేఖ రాసే సమయానికి పాకిస్థాన్ వ్యతికలు ఏముంటున్నాయో తెలియలేదు కానీ ఇక్కడఉన్న పాకిస్థాన్ వర్గాలుభూతం చాలా కాలంపాటు కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడుగా పనిచేసిన కీర్తిశ్రీమద్దైన మోలానా ఆజాద్ సంగతి గుర్తుకి తెస్తున్నారు. మోలానా ఆజాద్ హిందూ— ముస్లిమ్ సమసముపరిష్కరించలేక పోయారు. భారతదేశ విభజనని ఆరికట్టలేక పోయారు. శాస్త్రవం యేమిటంటే జాతీయస్థాయిలోని మునల్గాన్ లంతా ఒకరకమైన భద్రదహనబడిన, రక్షణ కల్పించబడిన శిల్పాల తయారయ్యారు. వారికి ప్రదర్శన తప్ప ప్రయోజనంలేదు. కానీ భరించి పోషించాల్సిందే. సర్దార్ సర్వో సింగ్, ఉజ్జల్ (10 వ పేజీ చూడండి)

రాష్ట్రపతి అయిన డాక్టర్ జాకీర్ హుస్సేన్

డాక్టర్ జాకీర్ హుస్సేన్ భారత రాష్ట్రపతి పదవి పోటీకి కాంగ్రెసుపార్టీ నిలబెట్టిన అభ్యర్థి.

ఆయన మహమ్మదీయుడు.

కాంగ్రెసు వ్యతిరేక పక్షాలలో అధిక సంఖ్యాకులు నిలబెట్టిన అభ్యర్థి, మాజీ సుప్రీమ్ కోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తి, శ్రీ కోకా సుబ్బారావుని డాక్టర్ జాకీర్ హుస్సేన్ వోడించగలడా, లేదా అన్న సందేహం కలగటానికి ఇవే ముఖ్యమయిన కారణాలు.

1967 ఎన్నికలలో కాంగ్రెసు పార్టీ బాగా దెబ్బతిన్నది. ఎనిమిది రాష్ట్రాల్లో కాంగ్రెసు వ్యతిరేకపక్షాలు ప్రభుత్వాలు ఏర్పరిస్తే కాంగ్రెసు పార్టీ ఏడింటిలోనే ప్రభుత్వాలు ఏర్పరచగలిగింది (ముఖ్యమయిన రాష్ట్రాలనిమాత్రం తెఖ్నాలోకి తీసుకుంటే.) లోక్ సభలో కూడా కాంగ్రెసు పార్టీకి ఓన్న మెజారిటీ మూతమే లభించింది. ఎన్నికలలో వోడిపోయిన కొందరు కాంగ్రెసు నాయకులు రాష్ట్రపతి పదవికి అంతవరకూ ఉపరాష్ట్రపతిగా ఉంటూ వచ్చిన డాక్టర్ జాకీర్ హుస్సేన్ ని అభ్యర్థిగా నిలబెట్టటానికి ఇష్టపడలేదు.

వీరి వర్గాలు ఎన్నికలో ఎటు వోట్లు వేస్తాయో అనే అనుమానం కలిగిందే అవకాశం ఏర్పడింది.

హైందవేతర మతాలని ద్వేషించే రాజకీయపక్షాల సంగతి అటు ఉంది, కాంగ్రెసు పార్టీలోనే మహమ్మదీయ ద్వేషం కలవారు చాలామంది ఉన్న విషయం పెద్ద రహస్యం కాదు.

రాష్ట్రపతి ఎన్నిక గురించి ఎన్నో ఊహాగానాలు జరిగాయి. కాంగ్రెసు అభ్యర్థి వోడి పోయి తీరుతాడన్న వాదనంచి, 40—50,000 'వోట్ల'తో గెలుస్తాడన్న వారి దాకా ఎన్నోరకాల అంచనాలు వేశారు.

చివరికి డాక్టర్ జాకీర్ హుస్సేన్ 1,07,273 వోట్ల మెజారిటీతో గెలిచారు.

శాసనసభలో, లోక్ సభలో ఎంతో బలహీనంగా ఉండీకూడా ఈ గెలుపుని సాధించగలగటం కాంగ్రెసు పార్టీకి గర్వకారణమే. భారతదేశంలో ఉంటున్న మహమ్మదీయులందరినీ అనుమానించే కొందరు హైందవ

మత దురభిమానులకి ఇది పెద్ద అవకాశమే. ఒకవిధంగా చూస్తే తాకిక (సెకులర్) సిద్ధాంతాలకి గెలుపే. కాని, కాంగ్రెసు పార్టీ వారు దీనిని సిద్ధాంతాలకోసం చేసిన యుద్ధంగా పరిగణించారనుకొంటుంది సరికాదు. ఒక్క జనసంఘం తప్ప ప్రతిపక్షాలలో హైందవమత దురభిమానంకం పార్టీలేదు. కేవలం కాంగ్రెసు పార్టీకి హాని చెయ్యాలనే ఉద్దేశంతోనే ప్రతిపక్షాల వారందరూ ప్రధాన న్యాయమూర్తిగా ఉంటున్న శ్రీ కోకా సుబ్బారావుగారిని తమ అభ్యర్థిగా నిలబెట్టారు. ఈ సంగతిని గుర్తించి కాంగ్రెసు పక్షంవారు కనీసం ఈ సందర్భంలో, అయిదుమత్సంతో వ్యవహరించారు. నేటి పరిస్థితులలో కాంగ్రెసుపార్టీ నిలకడ దేశ శ్రేయస్సుకి చాలా అవసరం.

దేశభక్తి, త్యాగం, విశాల దృక్పథం, రాజకీయానుభవం, నిజాయితీ—ఈ గుణ

లన్నీ కల వ్యక్తి మాత్రమే రాష్ట్రపతి పదవికి అర్హుడు.

డాక్టర్ జాకీర్ హుస్సేన్ అన్నివిధాలుగా ఈ పదవికి తగినవారు. ఆయన ఎన్నికవల్ల భారతదేశ రాష్ట్రపతి పదవి గౌరవప్రతిష్ఠలు మరికొంత పెరిగాయి అనటంలో అతిశయోక్తి లేదు.

డాక్టర్ జాకీర్ హుస్సేన్ ప్రమాణస్వీకారం జరిగే ముందు రోజు శృంగేరి పీఠాధిపతులయిన శ్రీ జగద్గురు శంకరాచార్యులని సందర్శించి వారి పాదాలవద్ద పుష్ప ఫలాలు ఉంచి ఆశీర్వాదించమని కోరారు. 'ఆప్ కా ఆశీర్వాద్ హయ్' అని డా. హుస్సేన్ జీ కోరగానే శంకరాచార్యులు వారిని ఆశీర్వాదించారు.

రాష్ట్రపతి ఎన్నిక

ఓటు వివరాలు

రాష్ట్రాలు	ఓటు విలువ	డా. జాకీర్ హుస్సేన్	శ్రీ సుబ్బారావు
ఆంధ్రప్రదేశ్	125	150	132
మధ్యప్రదేశ్	144	54	169
ఒరిస్సా	125	29	105
హరియానా	94	36	43
కేరళ	127	30	89
మహారాష్ట్ర	146	207	62
పంజాబ్	107	55	43
నాగాలాండ్	8	40	—
గుజరాత్	123	96	71
జమ్మూ అండ్ కాశ్మీర్	59	62	9
అస్సాం	94	84	37
రాజస్థాన్	107	95	86
మైసూర్	109	133	81
ఉత్తరప్రదేశ్	174	210	209
బీహార్	146	141	172

పార్లమెంటు ఉభయసభలలో డాక్టర్ జాకీర్ హుస్సేన్ కు 447 ఓట్లు, శ్రీ సుబ్బారావు కు 278 ఓట్లు వచ్చాయి. పార్లమెంటులో ఓటు విలువ 576 అనగా ఒక్క పార్లమెంటు వోట్లలోనే డాక్టర్ హుస్సేన్ కి 97 వేల మెజారిటీ వచ్చింది. మొత్తం ఓట్లలో డాక్టర్ జాకీర్ హుస్సేన్ కి 4,71,244 వోట్లు, శ్రీ సుబ్బారావు కి 3,63,971 వోట్లు వచ్చాయి. శ్రీ సుబ్బారావుపై డాక్టర్ హుస్సేన్ 1,07,273 వోట్ల మెజారిటీతో రాష్ట్రపతిగా ఎన్నికైనారు.

లోకం ప్రోక్షణ

—ప్రజాస్వామ్యానికి కావలసినది ఒకటేమిటంటే మంత్రులు ప్రజలు చెప్పేది వింటుంటే.

21-4-67 'న్యూస్టేషన్'.

* * *

—ఇద్దరిలో ఎవరు గెలిచినా భారతదేశం రాష్ట్రపతి పదవి విలువ తగ్గిపోతుంది.

7-5-67 లింక్.

* * *

—కాని బివాడీ, అపురంగజేదీలని కలిపి జాతీయ నాయకులుగా ప్రశంసించటానికి ఏమిలేదు, అన్నారు శ్రీ బాల్ రాజ్ మోహన్.

11-5-67 పి. టి. అయి.వార్త.

* * *

—శివసేన ఉద్యమం నేటి పరిస్థితుల పట్ల మహారాష్ట్రయుల అసంతృప్తికి ఒక ఉదాహరణ. ఈ ఉద్యమానికి సంబంధించిన కొన్ని సృజనాత్మకత కాని వైఖరులని ఈ పత్రిక ఎదిరించినప్పటికీ, మహారాష్ట్రయులు తమ స్వంతరాష్ట్రంలో, అందులో బొంబాయి నగరంలో, ఎన్నో సాంఘిక, ఆర్థిక ఇబ్బందులకే తోనవుతున్నారన్న విషయాన్ని కాదనలేము.

13-5-67 భిట్టో 'హక్సో'.

* * *

—“ఆయన (డా. హుస్సేన్) ఇందిరా గాంధీ, బిర్లా అభ్యర్థి” డా. తోహయా.

2-5-67 సేట్రయాట్.

* * *

—పోటీల్లో ఎవరు ఎన్నిక అయినా అది స్వేచ్ఛాయైన మెజారిటీనే తెచ్చుకొన గలుగుతాడు.

8-4-67 సేట్రయాట్.

న్యూ థిర్టీ లేఖ

(7 వ పేజీ తరువాయి)

సింగ్, హుకుమ్ సింగ్ తదితర కాంగ్రెస్ వాదులైన సీక్యులరు వారి జాతీయులందు అనంతమైన పలుకుబడి ఉంది కాబట్టి కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం సిక్కిస్తాన్ ని యివ్వాలా, అలాగే జాతీయస్థాయిలోని ముసల్మాన్లు కూడా వారి జాతి ప్రతినిధులు కాబట్టే భారతదేశం విభజింపబడి పాకిస్తాన్ ఏర్పడాలి వచ్చింది.

డాక్టర్ జాకీర్ హుస్సేన్ ఏ విధంగా చూసినా పెద్దమనిషి, దేశం లోని గొప్ప వ్యక్తులలో ఒకరు. ఆయనను ముసల్మాన్ గా ముద్ర వేయటంవల్ల డాక్టర్ జాకీర్ హుస్సేన్ కి ముఖ్యంగా ముస్లిం మేలకు శ్రీమతి గాంధీ అన్యాయంచేశారు. భారత రాష్ట్రపతిగా డాక్టర్ జాకీర్ హుస్సేన్ ఎన్నిక కావటం అన్నది భారతదేశం మతప్రసక్తి రహితంగా వ్యవహరించినదిని విచేతాల్లో శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీ ప్రదర్శించ దలచినది ఈ ఎన్నికవల్ల ఏమీ ప్రకాశమానం కాదు. కొత్త రాష్ట్రపతి మీద ఎంత గౌరవాభిమానాలున్నా శ్రీమతి గాంధీ, డాక్టర్ జాకీర్ హుస్సేన్ ని గురించి పాకిస్తాన్, అనాడు హాలానా ఆజాద్ గురించి జిన్నా వ్యక్తంచేసిన అభిప్రాయాన్ని తిరిగి వెలిబుచ్చితే దాన్ని అరికట్ట లేరు కదా!

డాక్టర్ జాకీర్ హుస్సేన్ గారి రాష్ట్రపతి పదవి ముస్లిమ్ రాజ్యాలలో మంచి వాతావరణాన్ని సృష్టించగలదా, ముఖ్యంగా భారత్ పాకిస్తాన్ సంబంధాలను చక్కదిద్దగలదా? పాక్ దురాక్రమణకు ముందే డాక్టర్ జాకీర్ హుస్సేన్ సాదీ అరేబియా, ఇరాన్, టర్కీ లకు, సుహృద్భావ పర్యటనకు వెళ్లారు. ఆయన తిరిగిరాగానే ముస్లిమ్ దేశాలు భారతదేశంపట్ల స్నేహభావంతో పొంగిపోతున్నాయని అన్నారు.

భారత్ పాకిస్తాన్ యుద్ధంలో ఇరాన్, టర్కీ, ఇండోనేషియాలు పాకిస్తాన్ కి ఆయుధ సహాయం చేశాయి. సాదీ అరేబియా పాకిస్తాన్ కి బంగారాన్ని బహూకరించింది. మరో పక్క భారతదేశం ఒంటరిదైపోయింది. అమెరికా, ఇంగ్లండ్ లు రక్షణ సహాయాన్ని ఆపేశాయి. అమెరికా ఆర్థిక సహాయాన్ని కూడా ఆపేసింది.

గతనెరి విదేశవ్యవహారాల మంత్రి శ్రీ చాగ్లా దీన్నే పునఃప్రదర్శించారు. ఆయన తిరిగి భారతదేశం రాగానే విలేఖరులతో, తాను పాకిస్తాన్ కి యిస్తున్న ఆయుధాలను భారతదేశంపై ఏసందర్భంలోనూ పాకిస్తాన్ ఉపయోగించదని ఇరాన్ హామీ యిచ్చి నట్లు ఆయన అన్నారు. ఒకవేళ భారత దేశానికి పాకిస్తాన్ కి ఏదైనా తగాదా వచ్చి నట్లయితే ఇరాన్ తటస్థంగా ఉండిపోతుంది. కువాయిత్ లోకూడా ఆయన యిలాగే కోరారు కానీ ఫలితంలేక పోయింది. ఇరాన్ హామీ యిచ్చిందే అనుకుందాం, తాను ఇచ్చిన ఆయుధాలను పాకిస్తాన్ భారతదేశంవీరద ఉపయోగిస్తే ఏం చేస్తుంది. ఇదివరకు అమెరికా కూడా యిలాంటి హామీనే యిచ్చింది కానీ తాను యిచ్చిన ఆయుధాలను పాకిస్తాన్ ఇండియావీరద ప్రయోగిస్తే నిస్సహాయంగా చూస్తూ ఉిరుకుంది.

మరోవిధంగా ఆలోచిస్తే, శ్రీమతి గాంధీ ఆమె చుట్టూ ఉన్న పరస్పరం ప్రశంసించు కునే వ్యక్తులు ఆశించినట్లు డాక్టర్ జాకీర్ హుస్సేన్ రాష్ట్రపతిగా ఎన్నికవటం అన్నది ముస్లిమ్ రాజ్యాలపై ఏవిధమైన ప్రభావాన్ని తీసుకురాలేదు. అమెరికాకు రోమన్ కాథలిక్ అయిన కీ. శే. కెన్నెడీ అధ్యక్షుడుగా, అదీ మొట్టమొదటి సారి. ఎన్నికైనప్పుడు రోమన్ కాథలిక్ దేశాలలో ఎలాంటి ప్రభావం కన్పించలేదు. ఇక ముస్లిం మేలర దేశాలకు సంబంధించి నంతవరకూ శ్రీమతి గాంధీగారి చాతుర్య ప్రదర్శనను తిలకించి అభినందించడానికి వాటికి తీరికలేదు. ప్రపంచ బాంక్ అధ్యక్షుడు శ్రీ జార్జి షాడ్ క్రిందటివారం న్యూఢిల్లీలో అమెరికా అధ్యక్షుని మాటలను వాపుజెప్పారు. భారతదేశానికిచ్చే సహాయం దాన్ని తమలు వినిపేదాన్నిబట్టి విభజింపబడుతుందట. ఇంకోవిధంగా చెప్పాలంటే

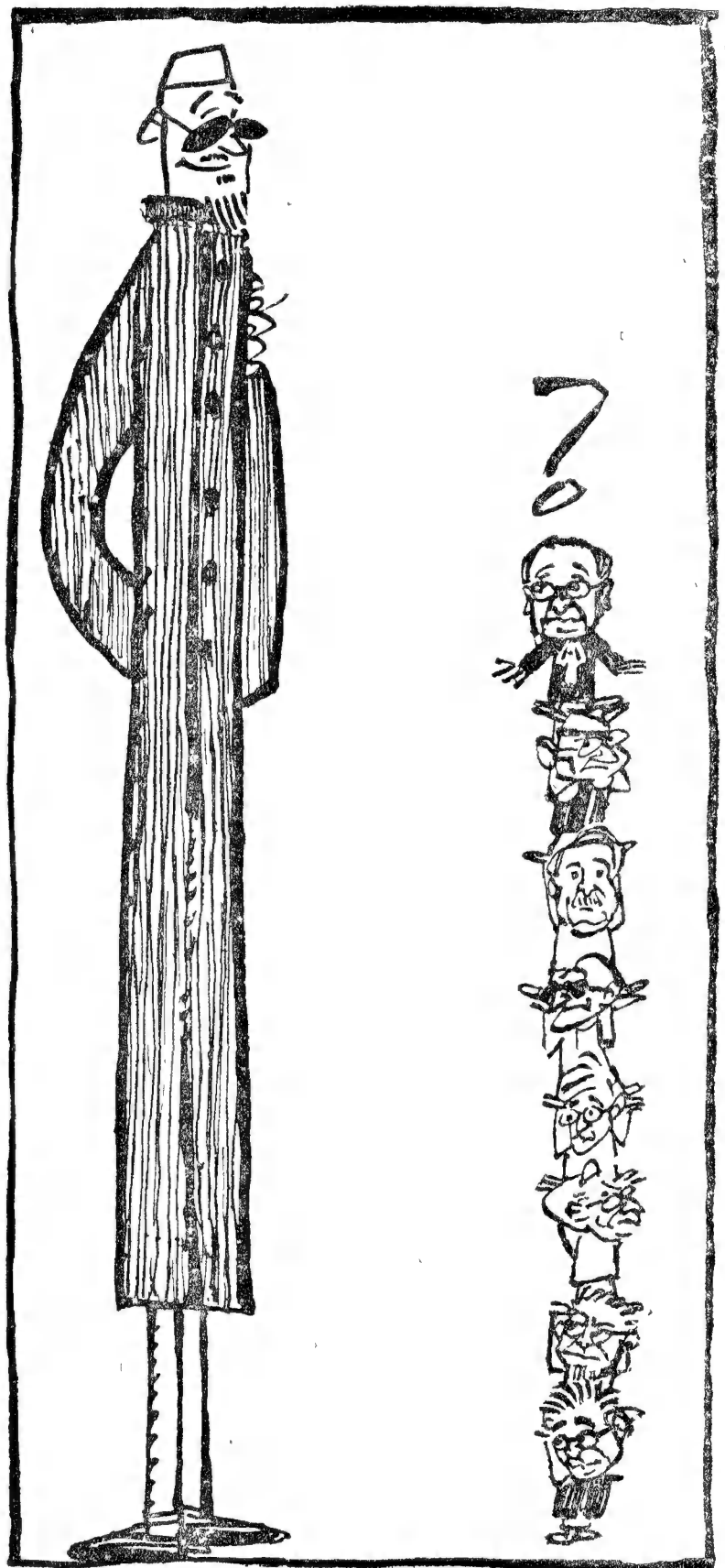
మతప్రకృతి రాహిత్యంతో ఈ సహాయానికి ఎలాంటి సంబంధమూ లేదన్నమాట. ఎందుకంటే పాకిస్థాన్, ఇరాన్, టర్కీ మొదలైన ముస్లిమ్ దేశాలన్నిటినీ సహాయం అభిస్తుంది.

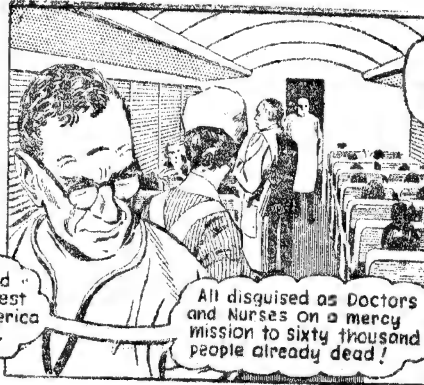
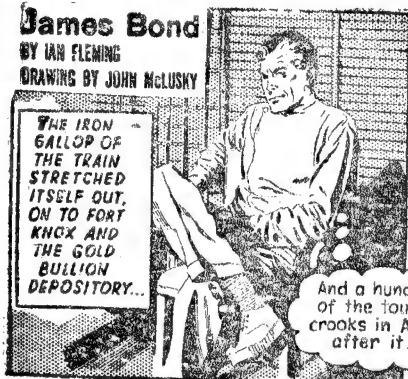
మరోవైపు డాక్టర్ జాకీర్ హుస్సేన్ ఎన్నిక దేశంలో జనసంఘాని మరింత బలపరుస్తుంది.

విభజన జరిగిన తర్వాత ప్రభుత్వ ఉద్యోగాలలో ముఖ్యంగా ఇండియన్ ఎడ్మినిస్ట్రేటివ్ సర్వీస్ లో ముస్లిమ్ ఉండటం చాలా అరుదైపోయింది. సమాధానం స్పష్టమైనది, నిశ్చయమైందీ ఏ ప్రభుత్వోద్యోగానికైనా ముస్లింలకు వయస్సు పరిమితి యింతైనలేదు. ఏ విధమైన ప్రాముఖ్యతకు గానీ, మినహాయింపులకు గానీ యికముందు అర్హులు కారు మిగతావారితో సమానంగా పోటీ చేయవలసిందే. డాక్టర్ జాకీర్ హుస్సేన్ కానీ శ్రీమతి గాంధీ కానీ ఈ పరిస్థితిని మార్చలేదు. అది మత ప్రాతినిధ్య రహితం కాదు. జాతి ప్రాతినిధ్యానికి పునః ప్రవేశాన్ని కల్పించడమే అవుతుంది అలా మార్చటం.

ఆసలు విషయం వేరు. దాదాపు ఆలీఘర్ విశ్వవిద్యాలయంలో శిక్షణపొందే ముస్లిమ్ లంతా ఉద్యోగాలకోసం పాకిస్థాన్ కి వలస పోతున్నారు. గడచిన 20 సంవత్సరాల నుంచీ భారతదేశం, పాకిస్థాన్ కి ఊరట కలిగిస్తున్నది—వైద్య, పౌర తదితర శాఖల ఉద్యోగులకు ఆలీఘర్ లో శిర్కీదు యివ్వడం మూలంగా. దీనితో ఏకీభవించనివారు ఆలీఘర్ విశ్వవిద్యాలయం కి కార్కులను పరీక్షించుకోవచ్చు; అక్కడో పట్టాలు పుచ్చుకున్న ముస్లిమ్ పట్టభద్రులంతా ఏమవుతున్నారో తెలుస్తుంది.

ఇండియా ప్రభుత్వం ముస్లింలు ఉద్యోగాల్లో ప్రవేశించడానికి అడ్డంకులు ఏమీ కల్పించలేదు. ముస్లిం పట్టభద్రుల దృక్పథం పాకిస్థాన్ ఉద్యోగాలకు ప్రాధాన్యత నిస్తున్నది. అవే భారత ప్రభుత్వోద్యోగాలలో (62 వ పేజీ చూడండి)

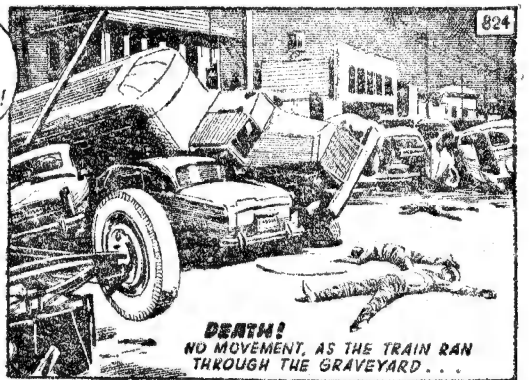
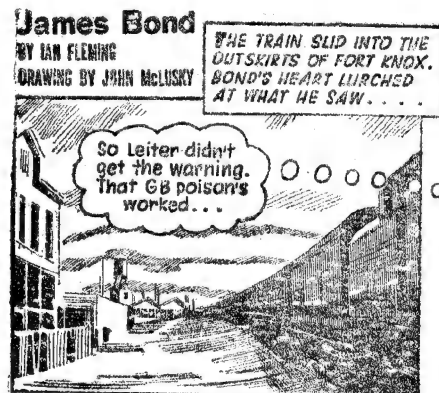
రయలు బండి పోర్ట్ వర్క్ వయపుటి దివుడు పోయింది. బంగారు నిల్వల దగ్గిరికి...

("అమెరికాలో వందలవందల లొంగలు వాటి కోసం పోతున్నరు....")

("అందరూ డాక్టర్లు, నర్సులు! ఈ మేషిన్ల అక్కడ వచ్చి పోయిన అర్థవదు వేలమందికి సేవ చెయ్యటానికి....")

"హూ...అగుతున్నామనుకున్నాను..."

"అబ్బే, గోల్డ్ ఫింగర్ ఇంజన్ ద్రయవరు పని పట్టించాడంతే. చచ్చినవాడి బదులు కొత్త వాడు నడుపు తున్నాడన్నమాట..."

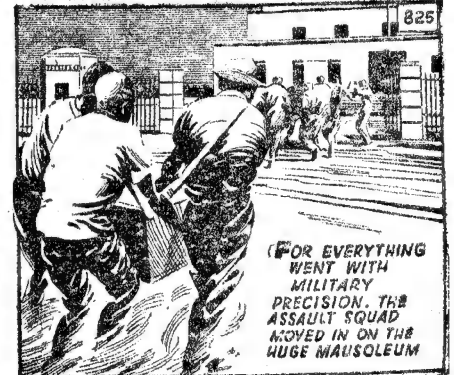
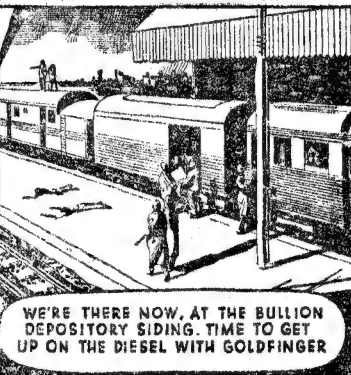
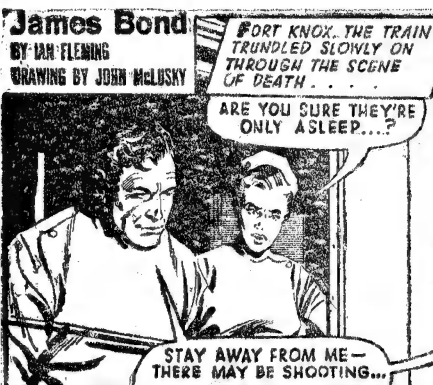
బండి పోర్ట్ వాక్స్ స్పేషల్ పరిసరానికి వచ్చింది. అక్కడి భృత్యం చూసి బాండ్ నుండి దడ దడ లాడేది.....

("రెయిలులోకి విషంగురించి నేను పంపిననం దేశం అందలేదన్న మాట....")

"దాబూ, గోల్డ్ ఫింగర్ వాళ్ళందరికీ మంచినీర్ల మాత్రే ఇచ్చాడు...."

"అలాగే ఉంది....."

చచ్చి రయలు బండి స్కూటర్లతోనుంచి వెళ్లి నట్టుంది. ఎక్కడా కదలిక లేదు.....

పోర్ట్ వాక్స్ రయలు బండి వేగం తగ్గింది. అంతా ధీ భ్రతుం—

"వాళ్ళంతా విజంగానే వెళ్లి దపోతున్నారంటారా?"

"నాకు దూరంగా ఉండు! తుపాకులు పేల తట్టా."

"—అదిగో ఖజానా దగ్గర కొచ్చేవాము. ఇదే సయిదీంగ్. గోల్డ్ ఫింగర్ తోబాటు టీసెల్ ఇంజన్ మీద ఉంటాంను"

అంతా మిలిటరీ కార్యక్రమం లాగ సవ్యంగా జరిగి పోయింది. ముందు దళం పెద్ద ఖజానా మీదకి వెళ్లి పోయింది....."

James Bond

BY IAN FLEMING
DRAWING BY JOHN McLUSKY

DESPERATELY BOND
LOOKED FOR A SIGN
OF LIFE . . .

LAST STRETCHER OUT. BOMB SQUAD READY. PREPARE TO TAKE COVER... TEN MORE MINUTES AND I SHALL BE THE RICHEST MAN IN THE WORLD-IN HISTORY! WHAT DO YOU SAY TO THAT, MR. BOND?

I'LL TELL YOU AFTER
THOSE TEN MINUTES
ARE UP.
GOLDFINGER

826

బాండ్ ఆశ్చర్యంతో బీవకళకొసం వెలికాడు.....
“ఏవరి స్ట్రైచర్ తీచేసింది. బాంబుదళం
సిద్ధంగా ఉందా? అందరూ చాటుగా నిల్చోండి.
మరొక పది నిమిషాలలో—”

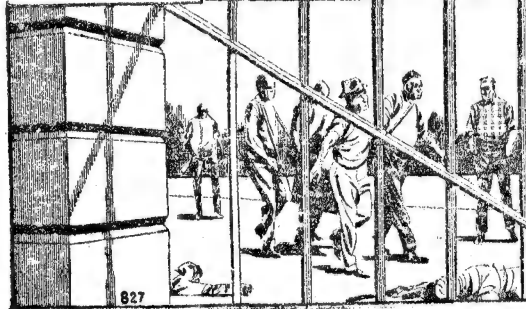
“నేను ప్రపంచంలో కెల్లా డబ్బున్నవాడి
నవుతాను! ఏమంటారు మిస్టర్ బాండ్?”

“ఆ పది నిమిషాలూ కానివ్వండి గోల్డ్ ఫింగర్”

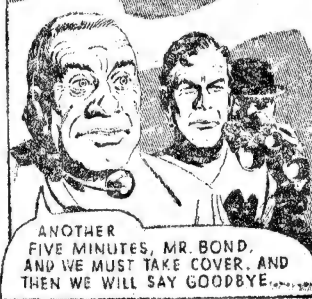
James Bond

BY IAN FLEMING
DRAWING BY JOHN McLUSKY

AT THE BULLION DEPOSITORY THE BOMB SQUAD PASSED THROUGH THE
MAIN GATE, CARRYING THE NUCLEAR WAR-HEAD WHICH WAS TO BLAST
THE TWENTY-TON DOOR TO THE VAULT.

827

ANOTHER
FIVE MINUTES, MR. BOND,
AND WE MUST TAKE COVER. AND
THEN WE WILL SAY GOODBYE

OUT OF THE CORNER
OF HIS EYE BOND
SAW SOMETHING
MOVING UP—UP INTO
THE SKY.

ఇజానావద్ద బాంబుదళంవారు అటంబాంబుతో
పెద్దంగేటునిదాటే వెళ్లారు దానిలో 20 టన్నుల
తలుపుని పగల గొట్టారు.....

“మరొక అయిదు నిమిషాలు మిస్టర్ బాండ్.
చాటుగా నిల్చుని, తర్వాత సెలవుతీసుకుందాము...”

ఆకాశంలోని వస్తువేదో ఎదిగి వెళ్లుటం కద
కంటితో గమనించాడు బాండ్...

James Bond

BY IAN FLEMING
DRAWING BY JOHN McLUSKY

A MAROON
BURST WITH AN
EAR-SPLITTING
CRACK . . .

FROM THE CORNER OF HIS EYE BOND SAW
THE “DEAD” SOLDIERS SPRINGING TO LIFE . . .

STAND WHERE
YOU ARE. LAY
DOWN YOUR
ARMS!

AND THEN ALL HELL BROKE LOOSE . . .

GET THEM
AND KILL
THEM...

COME ON,
TILLY—AND
RUN...

చెవులు పగిలేట్లు పెద్ద అప్పులు ఒకటిపేలింది.

‘చనిపోయిన’ సెయినికాలు ఎగిరి లేవటం కూడా
కదలంబితోనే చూశాడు బాండ్..
“ఎక్కడి వాళ్ళక్కడి! ఆయుధాలు దింపండి!”

ఇక గండరగోళానికి అంతులేదు.....
“పట్టుకుని చంపండి ఇద్దరినీ—”
“టెల్లూ..... పరిగెత్తు...”

(ఇంకా వుంది)

తదాగతుడు

ఈనెల 23 వ తేదీ బుద్ధజయంతి

మిట్ట మధ్యాహ్నం. ఏకనాళ గ్రామం పరిసరాలలో ఒక పొలం. భరద్వాజాడు తన సేవకులతో ఎడ్లని విప్పమని చెప్పి భోజనానికి సిద్దం అయ్యాడు. అందరూ ఒక పెద్ద చెట్టు చల్లని నీడకింద కూర్చుని అన్నం మూటలు విప్పారు.

అదే సమయానికి ఒక భిక్షువు వచ్చి వారి ముందు నుంచుని భిక్షపాత్ర ముందుకి జాపాడు.

భరద్వాజాడు ఆ ఊరి పెద్ద భూస్వాములలో ఒకడు. అతనికి సోమరితనం అంటే గిట్టదు.

‘ఏమిటయ్యా, ఇలా ముప్పైత్తుకుని బతికే ఇదులు కొన్న వాళ్ళలాంచి పనిచెయ్య కూడదా! నేను చూడు, స్వయంగా ఎంత పని చేస్తానో! నా పొలం వేనే దున్నుతాను, విత్తనాలు వేనే స్వయంగా నాటుతాను! పసంతా అయిన తర్వాతే తిండికి కూర్చుంటాను...నువ్వు అదేపనిచేస్తే పాట్లు నిండేందుకు వీలవుతుంది కదా!’ అని చివాట్లు పెట్టాడు.

‘అయ్యా, నేనూ దున్నుతాను, విత్తనాలు వేస్తాను! ఆ తర్వాతనే తింటాను.’ అని విషయంగా సమాధానం ఇచ్చాడు భిక్షువు.

‘నువ్వు? దున్నుటమా? ఏదీ నీ నాగతి? ఎడ్లెక్కడ?’ భరద్వాజాడి చిరాకు అధికం అయింది.

‘నిజమే—నేను కూడా రయితునే! పొలం దున్ను నాటువేసిన తర్వాతనే నేనూ తింటాను.’ అన్నాడు మళ్ళీ భిక్షువు అదే ధోరణిలో ఎంతో విషయంగా

‘పచ్చి అబద్ధాలకి బాగా అలవాటు పడ్డావల్లే ఉంది! ఏదీ నీ పొలం? ఎక్కడో

చూపించు!’ భరద్వాజాడు మళ్ళీ రెట్టించి అడిగాడు.

‘అన్నా, కోపగించకు! నేను అబద్ధం చెప్పటంలేదు! ఈ భూమి అంతా నా పొలం, ప్రయత్నమే నా ఎద్దు, పచ్చింతనమే నేను నాటే బీజం, సత్యం సహాయంతోనే కలుపు తీస్తాను, సత్ ప్రవర్తనమే నాకు పండే పంట, ఈ పంటతోనే మానవుడి ఆత్మని పోషిస్తాను. అన్నా, నేనూ నీవంటి కర్మ కుడినే! నీవలే నేనూ పొలం దున్ను నాటు వేస్తాను!’ అని సమాధానం ఇచ్చాడు భిక్షువు ప్రశాంతంగా పలికిన ఈ మాటలు భరద్వాజాడితో ఒక వింత చైతన్యం కలిగించాయి. అతనిలోని ఆహంకారం, దుస్వహం మాయమయి పోయాయి! పశ్చాత్తాపం ఆవరించింది. లేచి నుంచుని, విన్నముడయి, ‘స్వామీ, క్షమించండి! అజ్ఞానంలో మిమ్మల్ని ఒక సాధారణభిక్షువు అనుకుని అవమానించాను! మా ఈ భోజనం స్వీకరించి మమ్మల్ని అనుగ్రహించండి!’ అన్నాడు.

భరద్వాజాడిముందు భిక్షపాత్రతోనుంచున్న సన్యాసి బుద్ధభగవానుడు.

బుద్ధుడు కీ. పూ. 550 ప్రాంతంలో కపిలవస్తు గ్రామంలో జన్మించాడు. అతని తండ్రి శుద్ధోద్ధనుడు శాక్యరాజు. శాక్యరాజ్యం హిమాలయ ప్రాంతాలలో ఉండేది. రాజధాని అయిన కపిలవస్తు వారణాసికి సుమారు 120 మయిళ్ల దూరంలో ఉండేది.

పిద్దార్థుడిది చిన్నప్పటినుంచీ అతి సున్నితమయిన మనస్తత్వం. ఇతరుల కష్టాలని కూడా సహించలేకపోయేవాడు. యుక్త వయస్సులో అతనికి యశోధర అనే అందమయిన రాజకుమార్తెని ఇచ్చి పెళ్ళిచేశారు. కొంతకాలానికి వారిద్దరికీ ఒక పుత్రుడు

జన్మించాడు.

ఒకనాటిరాత్రి హఠాత్తుగా పిద్దార్థుడికి సంసార జీవితంవూడ విరక్తి కలిగింది. బాధలనుంచి విముక్తి ప్రసాదించే జ్ఞానం కోసం సన్యాసిం చేలానికి నిశ్చయించుకున్నాడు. నిద్రపోతున్న భార్య, సుతులకి తెలియకుండా వెళ్ళిపోయాడు. కొన్నిసంవత్సరాల సాధన తర్వాత పిద్దార్థుడికి బుద్ధగయలో ఒక బోధివృక్షం కింద జ్ఞానోదయం అయింది. అతను బుద్ధుడయిపోయాడు. తన సందేశాన్ని లోకానికి చాటటం ప్రారంభించాడు.

బుద్ధుడు మొదటి ఉపన్యాసం వారణాసి పట్టణ సారానాథ్ లో జరిగింది తన వినభయ్యవ ఎట బుద్ధుడు కుసినరలో మహా పరినిర్వాణం పొందాడు. బుద్ధభగవానుడు పుట్టిన రోజు, ఆయనకి జ్ఞానోదయం కలిగిన రోజు, మహాపరినిర్వాణం పొందిన రోజు కూడా వైశాఖ పూర్ణిమదినమే. అందుకే ఈ దినం మూడువిధాల పవిత్రమయినది.

కష్టాలు కోరికలవల్లనే వుడ్డాయి, సత్కర్మల ద్వారా కోరికలనే మంటలని అణచవచ్చు; జన్మ, పునర్జన్మలనుంచి తప్పించుకొనవచ్చు; నిర్వాణం పొందవచ్చు. బ్రాహ్మణుల ప్రమేదం లేకుండా ఎవరినడతకీ వారే బాధ్యులుగా ఉండాలి.

‘మీకు మీరే దీపాలు!’ అని బోధించాడు బుద్ధుడు. వెడుచెయ్యకుండా ఉండటం, మనస్సుని నిర్మలంగా ఉంచటం శార్దమతంలోని మూలసిద్ధాంతాలు.

కులసిద్ధాంతాన్ని ఖండించినవారిలో బుద్ధుడిదే అగ్రస్థానం. మానవులందరూ సమానులని బోధిస్తే తుడు రెండువేల అయిదువందల ఏళ్లక్రితమే చాలాడు.

—వి. ఎస్. సుబ్బారావు ●

ఈ వ్యాసంలో ఇచ్చిన లెక్కల జవాబు లన్నీ తప్పుగా ఉంటాయి. చేసిన లెక్క మాత్రం సరిగ్గా ఉన్నట్లే ఉంటుంది. అంతా సరిగ్గానే ఉంటే జవాబు తప్పు ఎందుకు అవుతుంది? అంటే ఎక్కడో పప్పులో అడుగువేసి ఉండాలి. ఆ తప్పు ఎక్కడి ఉందో వెతికి పట్టుకోండి చూడండి!

(క) 2 శేరు = 48 తులాయి—(1)

$\frac{1}{2}$ శేరు = 12 తులాయి—(2)

ఈ రెండు సమీకరణాలను గుణిస్తే

$2 \times \frac{1}{2}$ శేరు = 48×12 తులాయి

లేక,

1 శేరు = 576 తులాయి!

ఈ జవాబు విచిత్రంగా లేదా?

(చ) $\frac{1}{2}$ రూపాయి = 25 పైసలు

రెండు వైపులా వర్గమూలం తీసుకుంటే

$\sqrt{\frac{1}{2}}$ రూపాయి = $\sqrt{25}$ పైసలు

లేక,

$\frac{1}{2}$ రూపాయి = 5 పైసలు!!

(ట) $(-5)^2 = 25$

$(+5)^2 = 25$

అంటే $(-5)^2 = (+5)^2$

ఈ సమీకరణంలో రెండు వైపులా

వర్గమూలం తీసుకుంటే—

$-5 = +5$

అని వస్తుంది! అంటే ధన, ఋణ

గుర్తులకు భేదమే లేదా?

(థ) $\frac{x+5}{x-7} - 5 = \frac{4x-40}{13-x}$

26-5-67

మెదడుకి మెక

డాక్టర్ మహాధరకళ్యాణమోహన్

అనే సమీకరణం ఉందనుకో. దీనిని సూక్ష్మీకరిస్తే—

$$\frac{x+5-5(x-7)}{x-7} = \frac{4x-40}{13-x}$$

$$\text{లేక } \frac{4x-40}{7-x} = \frac{4x-40}{13-x}$$

అని వస్తుంది.

రెండు వైపులా లవములు సమానమే కనుక, హరములు కూడా సమానమే. అంటే—

$$7-x=13-x$$

$$\text{లేక } 7=13$$

చాలా విచిత్రంగా ఉండే!

(ఫ) ఒక మైలు చదరము = ఒక చదరపు మైలు. ఇందులో అనుమాన మేమీ లేదు కదా! రెండు వైపులా రెండు పెట్టి గుణించి చూడు.

రెండు మైళ్లు చదరము = రెండు చదరపు మైళ్లు.
ఈ రెండూ విజంగా సమానమే నంటారా?

$$(గ) 15x+12=6+30$$

అనే సమీకరణం ఉన్నదనుకో. దీనిని

ఈ క్రింది విధంగా వ్రాయవచ్చు.

$$15x-30=6x-12$$

$$\text{లేక } 5(3x-6)=2(3x-6)$$

రెండు వైపులా $(3x-6)$ వే భాగిస్తే

$$5=2$$

అనే విచిత్రమైన సమాధానం వస్తుంది!

$$(జ) 16-48=64-96$$

ఈ సమీకరణం సరిగ్గానే ఉన్నదని ఒప్పుకుంటారు కదా! ఇప్పుడు రెండు వైపులా 36 కలుపు.

$$16-48+36=64-96+36$$

దీనినే ఈ క్రింది విధంగా వ్రాయవచ్చు.

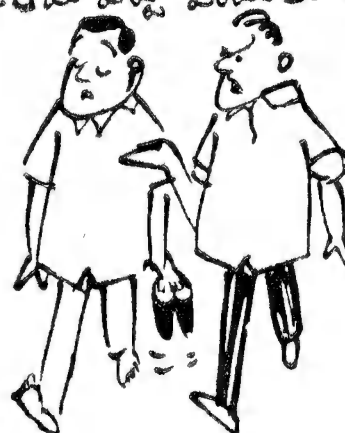
$$(4-6)^2 = (8-6)^2$$

$$\text{లేక, } 4-6=8-6$$

$$\text{లేక, } 4=8$$

ఇది నిజమని నమ్మడం ఎలా? (జవాబులు గీ 2వ పేజీలో)

మూట వసుకుండా తిరిగి వతాయనుకానోడిని త్రొక్త ఇతడు పెట్టి ఎందుకు కాన్స్టాంట్?

శ్రీనివాస

ಸಿರಿಯನ್

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

వెంకటాచయ్యగారికి దాని యిట్లు ఉంటుంది
తెలిసి అప్పుడు ఇతడు కామయ్య వేస్తే దాని అయ్య
వేంటి వెంటనే అనారదయ్య ప్రసాద్ అయ్య
మాటలాసిక వెడతారు. వెంకటాచయ్యగారు
అంతకుముందు ఇప్పుడు వేసేటకాక మరొక వేసివేరి
(ప్రసాద్ కి ఇచ్చాననుకుంటారు. వెంకటాచయ్యగారి
కొడుకు మధు సూరినుంచి వచ్చాడు. ఉత్తరంలో
కామయ్య వేస్తే సూరి కూతుళ్ళు కొరత, భామకవి
కలుస్తాడు. అతని మీదమామ కూతురు ఉంటుంది.
టామ్యులకొలుపు మాటలాసికని మధు కామయ్య
వేస్తే సూరి ఇంటికే వెడతారు. వెంకటాచయ్యగారు
చనిపోతారు. అయ్యే భార్య అప్పుడు కిరొవయ్యను
వేసి మరొకరు వేసేదికాదు అప్పుడు అది. సెలవుకు
వూల్చేప్పుడు ముని తర్రీకోరిమోద కిరొవయ్యగారు
రింటికి రయ్యే రతారు.

SECRET

7

■ ఇంటి ముందు చిన్న పూలతోట. పూలతోట మధ్యగా ద్వారానికి ఎదురుగా దారి. దారి కినువై పులా ఇటుకరాళ్ళు పేర్చిన వరుసలు. వాటి ప్రక్కనే మెట్టరామర వెంకట్రావు. పంచసోలి చుట్టూ ఆమర్చిన 'డైమండ్' ఆకారపు వెదురు తిడికలు—వాటి పైకి ప్రాకుతూన్న పూల తిగి సంధ్య వెలుగులో అస్పష్టంగా కనిపిస్తోంది.

అతను ఉద్దేశ్యార్థకంగా బాబ్బు
'ఒక ఒక' - మనస్సుకొంటూ ఆ ఇంటి
లోనికి వచ్చాడు. స్వాగత వచనాంతో ఆహ్వా
నించటానికి వచ్చా ఎదురు లాభం. ఒక్క
మినిస్టర్ కు మాత్రం మాత్రం కుక్క లాక్కాని
కూర్చున్నాడు. 'బేబి' మాత్రం మాత్రం మాత్రం
మేల్కొనడంకొని ముందు ఉన్నాగాడు.

'అయితే ఏమి జరిగిందో అది తెలియదు.
 నా... ముందు నాకు కష్టం లేదు. నా
 గొంతుకొచ్చింది అది. నాకు మామిడి
 అను. అనేమిదైనా అందిన మామిడి నాకు

తాళియింది. కళ్ళు కేస కేస తాళాయి.
 పైర్లుగారి ఉద్ధృతంగా వీచి ఆమె ముంగురు
 లను అల్పనల్పన కదిలించింది.

“హిందూ...మిరా... ప్రసాదమో నమో
నామ—మీ బాట్టు శబ్దం విని, ఏమిటి
ఇలా వచ్చారు?”...ఆ కంకణం సెల్లెక్టర్
పరిశీలించింది.

అందు మరొకచోనైనా లేదని నిరూపిస్తుంది. అలాగే చూపుట అను కరీరం ముగిస్తే ఏదీకా, అను కరీరం తాత్కాలికంగా అని నిరూపిస్తుంది.

విద్యా విప్లవ కమిటీ, మొదలుపెట్టిన
అరచి కళా.

'కూర్కొండి... ఇప్పుడే వస్తా' అని కొని తెల్ల మరక లేండు నిముషాల్గుట తిరిగి వచ్చింది. 'టీచరు'కి ఎదురుగానున్న బుక్స్టో కూర్చుని వదులు చెరుగును భుజాలమీదుగా తాక్కుని 'మా వాష్టవారికి సం వచ్చారా?' అని ప్రశ్నించింది.

“ఏం లేదండి...ఉట్టనే ఉడునుపోశా
వచ్చాను. (పొద్దుటినుండి వచ్చుకొని వచ్చు
కొని వినుగులుట్టి ఇలా వచ్చాను...కంపన
కొనం. అంతే!” పేల్ “లేనయ్యే”
పెట్టాడు.

బయట పండ్ల చీకట్లు మరింత
 దట్టంగా కమ్ముకొనిగాయి. వామలు గుంపులు
 గుంపులుగా చచ్చి వేపచెట్లపై వాటి రోద
 వేస్తున్నాయి. వీటిలో బావి, గిరికలు శబ్దం
 చేస్తున్నాయి.

'అలానా!...అయి నే ఇప్పుడు ఈ ఉద్యోగం
ఎలా గడవగలిగారు ?'... ఆమె కంఠం
మంగళ్య వర్ణిస్తోంది.

'ప్రతిరోజు... బలే ప్రశ్న అడిగారు
మరికీ-పుస్తకాలు. గొడ్డా గొడ్డా-మీ
అమ్మ! కదా!'... అలాంటివి చిరునవ్వు నవ్వారు

అమె పెరవులపై కూడ లేళ్ళ మృతంగా
దరహానం పొడనూపి మాయపె:యి.

‘మీ అమ్మగారికి చాలా బీదక...పాపం
ఇప్పుడు మనుషు మరీ ఎక్కువైతేయింది
మచ్చు’ అంటూ లేచి గదివలో వెళ్లి ‘దామా’
అని పిలిచింది. మసీదులో గజా గ్లాసు
పట్టుకొని జాగ్రత్తగా నడుచుకొంటూ
భామా వెళ్ళింది. ఆ గ్లాసు లేపాడు మీది
పట్టి తోపెచ్చింది. ఆ కాపీ గ్లాసు
చూశాక లరసితో ఒక క్రొత్త ఆలోచన
మెదిలింది. తనపట్టు ఆమెకు హేయభావ
మందనే అభీప్రాయం అంతరించినారీవ
క్రొత్త ఆలోచన ఎప్పుడు వొడిగాయి ఆ నయి
షంలో. అతని ముఖం విప్పింది. ‘మీ
వొడి’ - అటే అంది.

‘ఒక్కో...వియ్యం వాళ్ళాళ్ళి ఆనవసరంగా
శ్రమ రీపీకొంటున్నాడు ... వద్దంటి మేనా
మాట వదులుతున్నట్లు నెలన్నూ తిరస్కరించనిగాడు ఆమె కళ్ళలో భావాల
చదువుతూ. తాను వద్దని తిరస్కరిస్తే
ఆమె ప్రేమపూర్వకంగా త్రాగమని ప్రతి
మాటయిందో, అధిమానంలో దాదాపు
తుందో లేక గొట్టిరంగా ‘వద్ద—వరే’నని
ముక్తనరిగా వెలుకుతుందో గ్రహించింది
‘వద్దంటి వద్ద’నాడు.

కానీ రామాహరిని ఈ మూడింటిలో
ఏదీ సంభవించలేదు.

‘ఇద్దరేమి... తాగండి... మర్నీ... వాళ్ళంటే
కాళ్ళ కంటే... కాళ్ళకూడ ఇద్దరేమి... ఏదెమి
వేస్తారు— మర్నీవాళ్ళకు ‘కాళ్ళ’ ఇద్దరేమి
వాళ్ళకు నర్తక... తెలియని క్రింద పని
చేస్తోంది... వాళ్ళకు... అయి... తానిని అతి
సామాన్య విషయంగా చాచింది... సేవర్స్ కి
చూస్తూ... సహజమైన కంకణం... పరిశీలింది.

తీక్షణులు ఒకదానితో మరొకటి అలికినట్లు కలిసిపోతూన్న ప్రయత్న పూర్వకంగా చదువుకోసాగింది.

'సే నిలాటి సార్వలిటిస్ పట్టించుకొనే వ్యక్తిని కాదు...అయినా మీరు నా గూర్చి ఇంత శ్రమ పడతారనుకొంటే ఈ వేళప్పు డొచ్చి మీకిలా పని కల్పించేవాణ్ణి కాదు... భ్యాంక్స్' అంటూ గాన్లు చేతితోకి తీసి కొన్నాడు, చిరునవ్వుతో.

ఆమె తృప్తిపడింది. సంభ్రమాశ్చర్యాలతో కళ్లు పైకెత్తి అతనికేసి కన్నార్పకుండా చూసింది ఓ క్షణం. వెంటనే తల దించుకొంది. అతని మాటలకు ఎలా సమాధానమిస్తే ఉచితంగా ఉంటుందోనని జవాబు స్మృతివధంలో వెతుక్కోసాగింది.

ఆ మానాన్ని ఆధారంగా తీసుకొని మరో రెండుమాటలు సలిచాడు.

'మీరింతగా ప్రణామం నాకోసం కాఫీ

తయారుచేస్తే...సేనిలా తాగకుండా వదిలేస్తే నీకు బాధ కలుగుతుంది కదూ... శారదా...నీ మనస్సు నొప్పించటం నాకిష్టం లేదు' అంటూ గాన్లు పెదపులదగ్గరకు తీసికొన్నాడు. తను వేసికొన్న విలువైన బట్టలు—ముస్తాబు చేసికొన్నతరు ఆమెతో తాను ఆశించిన ప్రభావాన్ని కోగ్గించాయన్న సంతృప్తితో 'కాఫీ' చప్పరించసాగాడు.

ఆమె తలపైకెత్తి చీల్చారభావంతో కూడిన చూపుతో అతనికేసి తిరిగింది. తన సభ్యతను మరోలా అర్థంచేసుకొని ఏకవచన ప్రయోగం చెయ్యటం ఆమెకు మరింత దుస్సహమనిపించింది. గదిలో చీకటి బాగా అలుముకోసాగింది.

'భానూ...దీపం పట్టా' పిలిచింది.

భానూ దీపం వెలిగించి తెచ్చి టేబిల్ మీద పెట్టింది. పొడుగాటి చిమ్మిలో తెల్లటికాంతిని ఆ గదిరలుమూలలో వెగ

జిమ్ముతోంది. భానూ రోపరికి వెళ్ళింది వారిద్దరిమధ్యా పెద్ద అగాధమున్నట్లు నిశబ్దత అలుముకొంది ఓ నిమిషంపాటు. అతను కాఫీ త్రాగుతూ మళ్ళీ మాట్లాడ సాగాడు.

'మీకు మన ఊరెలానిపిస్తోంది. బోరో కొట్టటంలేదా...ఏమిటో ఈ కవులు పల్కే సీమలనుగూర్చి తెగసాగడస్తారు ... కానీ నిజంగా ఇక్కడ కలిపించేదేమిటి?...' అప్పటి వరకూ దీపంకేసి చూస్తూ మాట్లాడుతున్న అతను ఆమెవైపు తిరిగాడు. ఆమె తలవంచుకొని చదువుకోసాగింది. 'దర్శిదం, తాండవించే నికృష్టపు కొంపలు, దుమ్ములేచే బజారు, ఒంటిపొంద సబ్బు పేరుకుపోయే ఉప్పునీళ్ళబావులు. ఆ కవిగారిని ఒక్క వదిరోజులు ఇక్కడ ఉండమంటే సరి—తిక్క తిరుగుంది'..అంటూ పెద్దగా నవ్వాడు. ఆ చర్చోక్తిని, అసాధారణ తనతోపాటు

శ్రుతికలిపి నవ్వుతుందని తలచాడు. కానీ ఆలాటిదేమి జరుగలేదు.

‘అయితే మద్రాసు తిరిగి వెళ్లలేక పోయావా...ఏం? సెలవులయిపోలేదా?’ నిర్లక్ష్యంగా మాట్లాడి మళ్ళీ పేపరు చూడసాగింది.

అతను వెంటనే సమాధానం చెప్పక ఆమెను పరిశీలనగా చూడసాగాడు. ప్రకాశ వంటమేస్త ఆ దీపపువెలుతురులో ఆ తరుణి మూర్తి అందం మరింతగా ప్రబలిస్తోంది. ప్రక్కగా ముఖం తిప్పుకోవటం కారణంగా అర్ధముఖాకృతిమాత్రమే కనిపిస్తోంది. సన్నని ముక్కు. ఎర్రగా మెరుసూన్న చెంప. రెండు మోటిమలు మిసమిసలాడుతూ కొత్త అందాన్ని తెచ్చిపెడుస్తాయి. పోజిపోసిన కంచువిగ్రహంలా ఆమె కనురెప్పలు విశాలంగా వాలి ఉన్నాయి. ఇంగ్లీషు పద్యాలలో వర్ణించిన ‘ఏంజెల్’లా అలంబుకొన్న కేశ పాశాలు రాగి రంగులో మెరుసున్నాయి.

‘సెలవులు నిప్పుడో అయిపోయాయా కానీ...కానీ వెళ్లలేదు’ రకవాహిని వెతికి చిముక్తోమూస్తూన్నట్లు ముఖము ప్రదీప్తమైంది ముందుకు జరిగి అంచున కూర్చుని ఆమెకేసి చూశాడు అదొక గళంగా.

ఆ చూపుల వెనుక ఏగూఢంగా దాగిఉన్న తృప్తి ఆమె స్వీహృదయం అవగతం చేసి కొన్నట్లు ఆమె నిశ్చలంగా చూసింది. చూపు ప్రక్కకు తిప్పుకొని దీపం వత్తి పెద్దదిచేసింది. మరింత వెలుగు మడుగులా ఆ గదిని ముంచింది.

ఆమె కూచించుకుపోయిన కళ్ళ ఆ కళ్ళల్లో ప్రసఫలవృత్తాన్న చిత్రాకర భావం సూటిగా అతని కళ్ళల్లోకి దిగి పోయింది. ఆమె చివ్వునలేచి నిలబడింది. సుడిగాడి ఆ గదిలో ప్రవేశించి, కాగితాలను రెప్పపెరిచాడంచసాగింది. ఆమె వెంటనే వాటివిధాన ‘వెయిట్’పెట్టింది. ‘వెయిట్’ క్రింద కాగితాలు ఒకకసాగాయి. తీవ్రమైన ఆమెచూపులకు తట్టుకోలేక అతను దోషిలా కళ్ళు దించేసుకొని కంఠం పెగుల్చుకొన్నాడు.

‘మా నాన్నపోయి ఇరవై రోజులైనా కాలేదుగదా...మా అమ్మ దిగులుతో మంచాన పడకుండా ఆమెకు తోడుగా ఉందామని— ప్రసాద్ ఎక్కడికి వెళ్లాడు? ఎంతసేపుటో

మట్టి బొమ్మలు

వస్తాడు?’... తడబడుతూన్న కంఠంతో ప్రశ్నించాడు. ఆమె ప్రత్యుత్తర మివ్వక తీక్షణమైన చూపులతో భరించరాని మానంతో అతనిని భయపెట్టుసాగింది. అతను లేచి నిలబడి ‘వస్తానండి...చీకటి ఎడిందంటూ మెల్లగా బాధుకోబోయాడు. అంతలోనే బయటనుండి మాటలు వినిపించాయి.

‘నా కోసం మధు వచ్చాడా?...ఎంత సేనయింది?’

‘ఇప్పుడే... పది పదిహేను నిముషాలయింది’...భానూ కంఠం పలుకుతోంది. ఆ మరుక్షణంలోనే అడుగుతూన్న కంఠం లోనికొచ్చింది.

‘నమస్తే’...అంటూ చేతులు జోడించాడు. గుండెలపైనుండి సగం బరువు దిగిపోయి నల్లు భారంగా నిల్చున్నాడు.

‘కూర్చో మధూ...కూర్చో ... నేను ప్రసాద్ని గుంటూరు పంపించి మధ్యాహ్నం మీ ఇంటికేసి వచ్చా. నీవు నిద్రబోతున్నావంటే స్కూలుకి వెళ్లిపోయాను. ఏమిటీ నిశేషాలు. మీ అమ్మగారింకా ఏడుస్తూనే ఉన్నారా!...నిమ్మనా కోలుకొన్నారా?...పెద్దగా కోలుకొన్నట్లు నా కనుపించటంలేదు. అ... కాలేజీకి ఎప్పుడు వెళ్తావ్...ఇప్పుడే వెళ్తామో అమ్మగారు...ఒక్క షణం ఆగుఅంటూ లోనికెళ్లి లాల్చి ఊడదీసికొని వంకకు తగిలించాడు. కాళ్ళూ చేతులూ కడుక్కొని టవలుతో ముఖం తుడుచుకుంటూ ‘ప్రసాద్ ఇంకా రాలేదావ్వా...శారదా ... మంచినీళ్ళు ప్లా’ అంటూ తిరిగి గదిలోకి వచ్చి ‘మధు’కి ఎదురుగానున్న కుర్చీలో కూర్చున్నాడు. శారద గడ్లనుతో మంచినీళ్ళుందించి ఖాళీ గ్లాసు తీసికొని లోనికెళ్ళింది.

‘ప్రసాద్ని ఏ పనిమీద పంపించారు గుంటూరు?’...నిదో ఒకటి మాట్లాడక పోతే బాగుండదని ఆలోచించి ఆలోచించి, అడిగాడు.

‘అదే...యన్. యస్. యల్. సి. పరిమిషన్ వ్యవహారం...ఆ వ్యవహారం పూర్తి కావటానికి ఇంకా రెండు మూడు నెలలు పట్టువచ్చు. వాళ్ళు అడిగిన డబ్బు డిపాజిట్ కట్టే రమ్మని పంపించాను...వెళ్ళిన వసులు కాలేదో

ఏమో...ఇంకా రాలేదు...ప్రసాద్ కు తోడు ఇంకొకళ్ళుంటే—ఇంగ్లీషు పచ్చినవాళ్ళు— సమలస్పీ వెంట వెంటనే అయిపోతాయి... అన్నిటికీ ప్రసాద్ ఒక్కడే!’ అంటూ పర ద్ధానంగా రోడ్డుకేసి చూడసాగాడు.

‘రేటినుండి నేనూ వస్తాను సార్. ఇంటిపద్ధ మాత్రం నేను చేయాలిసే మున్నాయి కనుక’—అతి విషయంగా వలి కొడు. ఆ మాటలు మాష్టారు వినిపించుకోలేదు. బయట వినిపించిన బూట్ల శబ్దంతో లేచి వసారాలో కెళ్లాడు.

‘ప్రసాద్...వచ్చావా?... ఏం ఇంత ఆలస్యమయిందో...ఎదురేగి పల్కరించాడు.

‘ఎక్కడ సార్...బస్సులు—వేళకొన్నేనా?’

అతని కంఠం విని భాను—శారద వసారాలో కొచ్చారు. మధు లేచి గడప మీదికాలుపెట్టి నిలబడాడు ప్రసాద్ కేసి చూస్తూ.

‘డి. ఇ. ఓ. లెటర్ చదువుకొని, మీరే స్వయంగా ఎందుకు రాలేదని అడిగారు. ఇది విషయమని మీరు వెప్పహన్నట్లు చెప్పాను. ఇదుగో డబ్బు కట్టిన రసీదు. వాళ్ళు పెక్కి పంపించిన డాట్ వార్ నంబరు—ఆ లెటర్ యొక్క ట్రూ కాపీ అంటూ అన్నీ మాష్టారి చేతిలో పెట్టాడు. భాను అతని చేతిలో నేరూడుతూన్న ‘ఎండ్రు బుట్ట’ను అందుకొని రోని కెళ్ళింది మాష్టారు ఆ ఉత్తరాన్ని వేత పట్టుకొని సుధ్య గదిలో నిలబడి దీపం వెలుతురుతో అన్నవ్టంగా గొణుక్కంటూ దీర్ఘం తీసికొంటూ, ఇంగ్లీషు వాక్యాలయివా తెలుగు భాషలా చదువుకోసాగాడు.

‘అరే—మధూ?...ననింకా చూడనేలేదు. ఎక్కడ మధూ? రెండు రోజులనుండి ఒకటే వసులు. నేనే వచ్చా మనుకొంటున్నా చువేళ...’ అంటూ చిరునవ్వుతో ఆ గదికేసి నడువసాగాడు. అనతోపాటు ఆ గదిలోకి రాకుండా వసారాలోనే ఆగిపోయిన శారదను గమనించి—

‘రా...శారదా...కూర్చుందాం...అ...నీవు తెమ్మని చెప్పిన ఎంబాయిడరీ మూదులు ఏ షేప్ తోనూ లేవు. తిరగని ప్యాన్సిస్టరు లేదనుకో ... ఆ మూదులమ్మేవాళ్ళు అప్పుడప్పుడూ వస్తూంటారట. వాళ్ళదగ్గరే కొనుక్కోవాలిగనీ మావద్ద దొరక వచ్చారు.’

స్నేహానుబంధం కిసాన్ స్క్వాష్ టో

కిసాన్ స్క్వాష్ అధునాతన జీవిత విద్యారంభ అపూర్వ కల్పన! ఆహా! ఏం రుచి! ఉల్లాసవంతమైన విద్యేతలకు దీని ప్రత్యేకమైన రుచి ఉత్తేజాన్ని కలిగిస్తుంది. సహజమైన విటమినులతో ఆరోగ్య దాయకంగా ఉంటుంది. నారింజ నిమ్మ, మామిడి ఇంకా ఇతర రకాలనుండి మీరిష్టమైన దానిని వాడండి భారతదేశంలో విస్తారంగా అమ్ముడుపోయే కిసాన్ స్క్వాష్ లో అసలు పళ్ళరుచిని అనుభవిస్తారు.

కిసాన్ ప్రోడక్ట్స్ లిమిటెడ్ బెంగళూరు

జి.ఎ.ఎ.ఎ.

కిసాన్ స్క్వాష్ (రీటానియా క్లబ్ స్క్వాష్)తోను, రీటానియా క్లబ్స్ ఎంతో రుచి.

అన్నాడు కుక్కోలో కూర్చుంటూ, అతనికి ఎదురుగా 'మధు' కూర్చున్నాడు.

శారద ప్రసాద్ ప్రక్కనే ఉన్న కుక్కోలో కూర్చున్నాడు.

'నేను చెప్పిన పిక్చర్లానా?... ఆ మార్కెట్టు కెదురుగా ఉంది?...అందులో అడిగావా?..'

'అ...అ....అక్కడికి వెళ్లటంవలనే నాకు తిడుగంటల బస్ 'మిస్సే'యింది. సరే—శారదా? కానీ ఏమైనా ఇస్తానా! తలవగిలి పోతోంది' రుమాలుతో ముఖం తుడుచుకొంటూ తను అడిగాడు.

ఆమె సమాధానం చెప్పటానికి కొద్దిగా సందేహించసాగింది. తయారు చెయ్యమని చెప్పాస్తానుండు...అయినా పిన్నిగారు పాలు శీశారోలేదో' అంటూ లేవబోయింది.

'సర్వోత్తమం శారదా!...ఉన్నామేమోనని ...అయినా ఇప్పుడెందుకు భోజనానికి ముందు...' అతనన్నాడు అనకు బాధకలిగించటం ఇష్టం లేనట్లు.

'నీవు చాలా దురదృష్టవంతుడివి ప్రసాద్ ...నరాకుగా బాబురకేసి చూస్తూ పనికి పట్టజమయ్యాక తిరిగి అంది— 'నీకొకం ఇప్పటివరకూ ఎదురుచూశాను, ఈ బస్సు కొన్నావని...ఈసారి బస్సుకొన్నావని...ఎంత సేవటికీ రాకపోతే ఈ రాత్రికి నీవీక రావేమో, నీని కాలేదేమో సహకృష్టాను. ఇంతలో మధుగారొస్తే...ఇప్పుడే' అంటూ ఆ మాటలు పూర్తిచెయ్యక ముఖం ప్రక్కకు తిప్పుకొంది.

'మధు' ముఖం తెల్లగా పారిపోయింది. అనమానంతో శరీరం దహించుకుపోయి స్థానికుల కుక్కోలో కూర్చుండిపోయాడు. 'మధు' సమక్షంలో తాను ఆవిధంగా మాట్లాడటంలో శారద ఉద్దేశ్యమేమిటో తెలుసుకోలేక కలవరం చెందాడు ప్రసాద్. ఆమె ఆ విధంగా మధుపట్ల కఠినంగా ప్రవర్తించటానికి తానే కారణమని భోలోన నిండించి కొన్నాడు. వాళ్ళద్దరినీ జాగ్రత్తగా రిశీలించాడు. వాళ్ళముఖాలు కణాపీసంగా ఉన్నాయి. అతనికి ఏమీ పాలుపోలేదు. దిక్కదిన ప్రతిష్ఠంభన లోలగించాలన్న సంకల్పంతో ఓహో—అలానా...అక అంటూ పెద్దగా బస్సు 'ఈ నేల ముయిందో కిలుపా! అంటూ వారిదృష్టి వేరే విషయం

మట్టిబొమ్మలు

నైపు మల్లించటానికి ప్రయత్నించాడు. అంతలోనే—

'చిన్నమ్మాయి—చిన్నమ్మాయి...వల్లారేగా ...ఇంట్లో ఉన్నారా! లేదా? పంతులు గారూ' అంటూ బయట కేకలు వినిపించాయి.

'రా...కోటయ్యా!' మాష్టారి గొంతు అస్పాయంగా పిలిచింది.

'అక్కడ కెందుకులేండి ... నేరుకెనగ మండలుతెచ్చా...తంపటే'మకొందాం, పిల్లల్ని బయటికి రమ్మని చెప్పండి—చిన్నమ్మాయి - అగ్గిపెట్టి తీసికురా' అంటూ బయట కూర్చుని నేరుకెనగ మండలకు మట్టి రాలగొట్టు పాగాడు. భాను అగ్గిపెట్టె చేతిలో పెట్టింది.

'చిటచిట 'మంటూ ఇంత ఎత్తున మంటలేచింది. చిన్నకర్రతో కొలుతూన్న మంటంను పాలుకు తిప్పసాగాడు. మంట ప్రక్కనే శారద—భాను. చెత్తంతా తగల బడి నుసిగా మారిపోయింది. కొయలు మాడిపోకుండా వెడల్పుగా కల్లం చేశాడు. మధ్యమధ్యన వెలుగుతూన్న నివ్వరవ్వలు ఆరిపోసాగాయి.

'తినండి—ఉడు కుడికివి — తంపటికాడ కూసుని తింటే తిన్నట్టుంటుంది. నీరే ఎన్నన్నా తిను తిన్నట్టే ఉండదు...ఎవరూ? మధుమారదనమా — ఏం?...కానీ తప్పి పచ్చినట్టుంది... గుడ్డలకు మైలంబుద్ది కూసోమాకు...నాల్గు కొయలేరి ఆయనకు జెట్టు చిన్నమ్మాయి' అంటూ కొయలు నేలకు పాడివి పగలకొట్టుకొని తినసాగాడు.

మాష్టారు — మధు — ప్రసాద్లు మాట్లాడుకుంటూ నిలబడి తినసాగారు. శారద చప్పన నాల్గు తిని చెంబూ గ్లాసూ తెచ్చి అరుగుమీద పెట్టి 'భామా...ఇక చాలే—నీకు ఒంటికి పడవ...లేని నీళ్ళ నాన్నగారి చేతులమీద పోయ్యి' అంది.

'లేమ్మా...అసలే పచ్చికాయలు...ఈ పచ్చికాయలు తిని నీలు తాగితేనే కుక్కలకు పిచ్చెక్కేది ఈ కాలం'...కోటయ్య పలికాడు. భామా లేచి అందరి చేతులపై నీళ్ళు పోసింది. ఆ తరువాత అందరికీ చిన్న చిన్న కెల్లం ముక్కలు పంచిపెట్టసాగింది.

'వాకొడ్డు...వాకొడ్డు ... మళ్ళీ చేతులు

కడుక్కోవాలి అనవసరంగా' బెల్లం తినటానికి పిగువడుతూ 'మధు' అన్నాడు.

'మళ్ళీ కడుక్కోవయ్యా...ఏం నీళ్ళు కొనేవా?...పెట్టేవా...ఏనుకో ఒక ముక్క నోట్లో...ఇవి తిన్న తరువాత బెల్లం తినాలని శాత్రం చెబుతోంది...తెలిసిందా?...' కోటయ్య మాటలకు అందరూ ఫక్కుర నవ్వారు.

ముహూమాటవడుతూ చెయ్యిచాసి మందు మింగినట్లు ఒక బెల్లముక్క నోట్లో వేసికొని చెయ్యి కడుక్కోని 'వేవెళ్తా మాష్టారు...' అన్నాడు.

'ఒక్కడివే ఏంచేస్తావ్ ఇంట్లో...వస్తూ ఉండు...ప్రసాద్ ఉన్నాడు. శారద ఉంది...' అస్పాయంగా మాష్టారు అన్నాడు.

ఆ మాటతో మధుకు గుండెలమీదనుండి పెద్ద బరువు దిగినట్లు నిసింది. అతని రాకను శారద నిరసించినప్పటికీ మాష్టారి హృదయంతో తనకు స్థానముందనిపించింది. అకారేఖ అతని మనసులో తళుక్కుమంది.

'దాగా నీకటివేసిపోయింది. ఒక్కడివే వెళ్ళగలవా? లేకపోతే నన్ను తోడు రమ్మంటావా?...' ప్రసాద్ కంజంకో అశ్రీయత ఉట్టిపడింది.

'అక్కర్లేదు నేవెళ్తా' నంటూ అతను ముందుకు కదిలాడు.

'మధూ...రేపు భోజనాలయ్యాక ఇటు వస్తావా? లేక నేనేరానా?' కేకపెట్టాడు ప్రసాద్ అతను వీధి మలుపు తిరిగిక.

'నేన వస్తాను'... అతను నీకటిలోనుండి సమాధానమిచ్చాడు.

'పావం — చిన్నపిల్లవాడు—వాళ్ళ నాన్న మీద దిగులుపెట్టుకొన్నట్లున్నాడు. ముఖం అదోలా అయిపోయింది. ఈ వాల్చర్జాలూ అతన్ని ఒంటిగా తిరగవివ్వకండి' సోను భోతి వ్యక్తపరిచాడు మాష్టారు ప్రసాద్, శారదలకేసి చూస్తూ.

* * *

ఆ రెండవరోజు. నడివెత్తిన మార్పుడు నకనకలాడుపోతున్నాడు. జనమంతా 'కొగర్లో' అంటూ పోలం పనులమీద వెళ్ళిపోయారు. కోళ్ళూ కుక్కలూ, లేగలూ, కొమ్మలలో పెళ్ళాంతి తీసుకొంటున్నాయి. కాకులు సహితం చెట్లు మీద వ్రావప్రళం ఒరికపోస్తున్నాయి. అడవి

దీడవా ఒకమనిషి రొడ్డుమీద కదుల్తున్నాడు. అవిధంగా జననంచలనం లేనివేళలో ఆ ఊరికి ప్రాతినిధ్యం వహిస్తూ కళా శాలల్లో విద్యబుద్ధులు నేర్చుకొంటున్న వాళ్ళు ముగ్గురూ ఆ వంచపాళీలో సమావేశమయ్యారు. భానుకూడ ఆ సమావేశంలో పాల్గొన్నది. మాట్లాడకుండా అన్నీ ఎంటూ కూర్చున్నది.

'హుష్-హుష్ గారు - నిద్రపోతున్నారు - మెల్లగా' అని హెచ్చరించింది శారద. 'నిజమే'నన్నట్లు ప్రసాద్ కనుబొమలు పైకెత్తి గుడ్లు పెద్దవిచేసిమూలీ ముడుచు కొన్నాడు.

సోన్స్ మన్ కేక వినిపించింది బియట. భానులేని వెళ్లి ఉత్తరం అందుకుంది.

'నాదేనా' ప్రసాద్ చెయ్యిచాపాడు. అందరూ అతనికేసి దృష్టి కేంద్రీకరించారు 'ఘోరం...ఘోరం' అంటూ తల్లిపడి ఉత్తరాన్ని 'టీపాయ్' మీద పెట్టాడు.

'ఏమిటి?...ఏం జరిగింది?...మీ స్నేహితుల కుమరికైవా ప్రాణాపాయం సంభవించిందా?' -శారద అడిగింది. మధు - భానులు కళ్ళవృగించి చూడసాగారు.

'అ...అంతవని అయిందన్నమాటే...' విదురుగ్గా ఉన్న కొండను - మేఘాలను చూస్తూ పరాగ్గా అన్నాడు.

'అయిందన్నమాటే - అంటే ఇంకా వూరిగా కాలేదా?' భాను అంది కొంటెగా చూస్తూ.

'ఆర్ట్స్' సబ్జెక్ట్ తీసికొని క్లాసు కొట్టటమంటే అదొక హెరక్యులియస్ టాస్క్ - అంటే...తనలోదాను మాట్లాడు కొంటూపుట్లు పలికాడు.

'ఇప్పుడా ప్రమాదం ఎవరికి సంభవించింది...' పుల్లివిరుపుగా శారద అంది. 'మామిత్రు దొకడున్నాడల్లే...వాళ్ళ అన్నయ్య సంగతి...పోయిన మార్పికి పరీక్షలకు వీజా కట్టి మానేశాడు - డాన్సురాదని - మొన్న సెప్టెంబర్ కు కూర్చున్నాడు. ఇదునెలలు కష్టపడి చదివి 'ఫీల్డ్' క్లాసులో ప్యాసయ్యాట'

'మంచివనే - వ్యాసయ్యాడు గదా?' భాను అంది అమాదుకంగా ముఖం పెట్టుకొని.

'మందినా?...పిచ్చి భానూ...ఈమాత్రం

దానికి ఇదునెలలు కష్టపడి చదువుకొన్నాన అవసరమేముంది?'

'మార్పిలో కూర్చుంటే తప్పేవాడేమో - పాపం' శారద అంది సానుభూతి నిండిన కంఠంతో. ఆ సునిశిత పరిహాసానికి శోభ రిద్దరూ పగలబడి నవ్వారు. ప్రసాద్ తన ప్రత్యర్థి కాదిట్టి తన చిరునవ్వును పైకి వ్యక్తిపరచకుండా కోపాన్ని అభినయిస్తూ కంఠం విప్పాడు.

'మధూ...నీవు మాట్లాడవేమిటి?...నీది ఆర్ట్స్ కదూ?' ఆశగా ముహం పెట్టుకొని అడిగాడు.

'దేను' - తం ఊపుకొంటూ సమాధాన మిచ్చాడు.

ప్రసాద్ కు ఏమగ నెక్కినంతబలం చేకూరింది. అతనివె పు ముఖం తిప్పుకొని ఆత్మీయత వ్యక్తపరుస్తూ 'మన 'ఆర్ట్స్'లో ఎంత కృషిచేసివా 'క్లాస్' ఇవ్వరు - తీరా చూస్తే ఒకటి అరలోనే క్లాసు మిస్ అవుతుంది - నేననుకొంటానూ...ఇప్పుడతను - 'సైన్స్' తీసికొంటే క్లాసు తేలిగ్గా కొట్టే శావాడను కొంటా...'

'హహ... 'సైన్స్' వాళ్ళు క్లాసులన్నీ కుప్పబోసికొని కూర్చున్నారు. తలకొకటి వంచి పెట్టటానికి' అతని దృష్టిని ఆకర్షిస్తూ శారద పలికింది.

'మరి నేను చెప్పింది అబద్ధమా?...నీవే చెప్పు - పోయిన సంవత్సరం మీ సీనియర్ 'బాచ్'లో వాల్సు ఫస్ట్ క్లాసులు - ఇరవై

సెకండ్ క్లాసులు - తిక్కన వాళ్ళందరూ ఆర్థినరీగా ప్యాసవటం ఒకగొప్ప విశేషమన్నీ దానికి ఆయనంతో గర్విస్తున్నానని 'పిసి, పాత్' చెప్పాడా? లేదా? అసెంబ్లీలో'

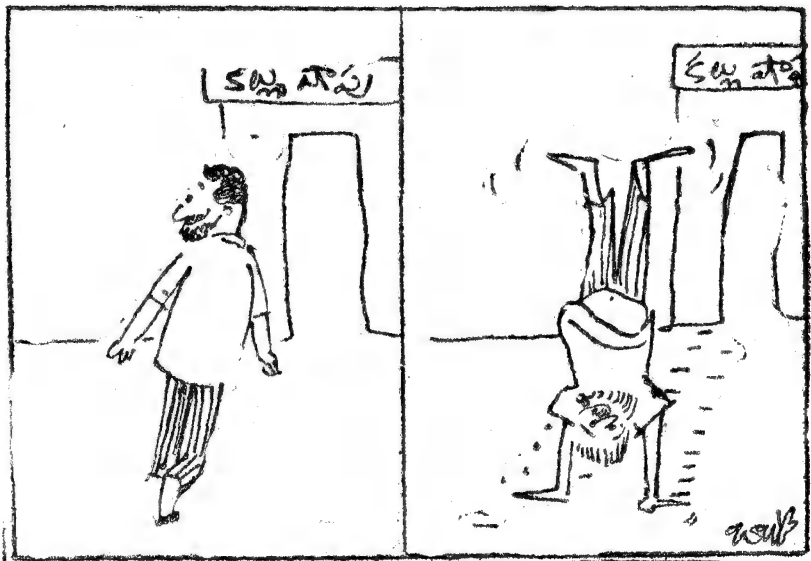
'చెబితే, క్వెస్టన్ మార్కు ముఖం పెట్టింది శారద.

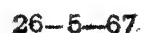
'అదే - నేను మళ్ళీ చెబుతున్నాను. క్లాసు కొట్టడంమకంటే 'సైన్స్' తీసికొని డిపార్ట్మెంట్ హాడ్ ని కాకనట్టాలి. ఒకవేళ ధియరీ సరిగా 'ప్రాయకపోయినా 'ప్రాక్టికల్స్'లో ఎక్కువ మార్కులువేసి క్లాస్ ఇచ్చి పడవేస్తారు.

'అంత తేలికమకంటే నీవు కూడా 'సైన్స్' తీసికోకపోయ్యావా... తెలిసేది?' 'నా కిష్టంలేదు.'

'నీకిష్టమున్నా నీకు సీటువరిస్తారులే... 'ఆర్ట్స్' వాడికి...' ఎత్తిపాడించింది శారద. 'మధు' 'భానులు' మరొక్కపారి పెద్దగా నవ్వారు. 'మధు ఏదో తప్పుచేస్తూన్నట్లు చప్పున నోరు మూపికొని ప్రసాద్ కేసి చూశాడు. అతను ఆ హేళనకు కించిత్తయినా శాధవడక చిరునవ్వుతో శారదకేసి చూడసాగాడు. ఆమెకోసంతో రెచ్చిపోయి ఇంకా మాట్లాడుతూనేఉంది.

'మీ ఆర్ట్స్' వాళ్ళసంగతి ఎవరికి తెలియదు - ఇరెగ్యులర్ - క్లాసులు ఎడ్స్ కొట్టటం - స్టూడెంట్స్ యూనియన్' అని - ఎన్నికలనీ, ప్ర్యయికులనీ...ఇంతేగా - ఇంకా మాకులా ప్రాక్టికల్స్ ... రికార్డ్స్ ఉంటే

పీలేస్తే రని 'జానా?' అన్నట్లు శారద ముఖంపై దృష్టి నిలిపాడు.

'అంతా అబద్ధం... ఎందుకలా మామీద దుష్ప్రచారంచేస్తావ్. నీ దృష్టిలో 'సైన్స్' నబ్బెక్కు అంత విలువలేనివిగా కనిపించి నంబిమాత్రాన... నరేపో—మీ 'ఆర్ట్స్' లో ఉన్న గొప్ప ఏమిటో చెప్పు.

'ఆర్ట్స్—అంటే కళలు' తడుముకో కుండ ప్రసాద్ సమాధానం చెప్పటానికి ఉద్వేగపడ్డాడు. ముఖంలోకి అంతకు ముందున్న నవ్వులాట ధోరణి పూర్తిగా అదృశ్యమైంది.

'కళలవలన భావవికాసం కలుగుతుంది. శాస్త్రరంగంలో మీరు సాధించిన విజయాలు మానవాభ్యుదయానికన్న విశాలవానికే దారి తీస్తున్నాయని మీ శాస్త్రవేత్తలే ఒప్పుకొంటున్నారు. 'సైన్స్' మానవుణ్ణి పూర్తిగా 'మెకానికల్'గా మార్చివేస్తోంది. అలాకాకుండా మానవత్వాన్ని ప్రబోధిస్తూ మానవుడు యంత్రంగా మారిపోయే ప్రమాదంనుండి అతన్ని కాపాడుతున్నాయి కళలు—వాడు యంత్రానికి బానిస కాకుండా 'సైన్స్' యొక్క అవశ్యకతకా కొన్ని పరిమితులు చూపుతున్నాయి కళలు.' వేదికపై నిలబడి ఉపన్యాసిస్తూ ధోరణితో మాట్లాడుతూన్న ప్రసాద్ కేసి చూసి శారద అంది.

'ఏమిటి?... ఈ మానవత్వపు విలువలన్నీ చరిత్రలోనివేనా?'

అంతలోనే 'మధు' కూడ ప్రసాద్ కేసి తిరిగి 'నిపు చరిత్ర విద్యార్థివా,' అని ఇంగ్లీషులో అడిగాడు.

'ఆ విషయం నన్నడగండి...నే చెబుతాను.' శారద అందుకొంది. 'వారి మెయిన్ చరిత్ర...రాజకీయ శాస్త్రం పదేసిడితే... అందుకనే ఇలా మాట్లాడుతున్నాడు. కనబడటంలేదా రకం' గట్టిగా చురక తగిలించాననుకుని శారద సంక్రస్తి చెందింది. శారద అవిధంగా అవాలోచితంగా 'మధు' మాటలలో మాటలు కలపటం అతనిని అశ్చర్యంలో ముంచెత్తింది. ఈ నిధమైన ఆకస్మిక పరిణామంతో, కొద్దిగా ధైర్యం ఏర్పడి విటారుగా కూర్చున్నాడు.

'మీ చరిత్రలో నీకు కనిపించిన లోపిలేమిటో చెప్పు—మీకులా మేము కప్పర్నివాన పాముల్ని...ఈకకు ఈకా, తోకకు

తోకా పీకే హింసించటం లేదే... నోరూ వాయాలేని ఆ క్రిమికీటకాదులూ, ప్రాణికోట్లన్నట్లు చవకున్న పూర్తి సానుభూతిని వ్యక్తపరచుకొన్నాడు—కళలు చదువుతున్న ఆదర్శ విద్యార్థిలా.

'లోపాల...ఒక్కటేమిటి? అన్నీనూ... నాకయితే చరిత్ర అంటే తలనొప్పి—యుద్ధాలు—సర్వనాశన మయిపోవటం—పట్టణాలు కూల్చివేయటం—మళ్ళీ సంధి చేసికోవటం ఇంతేనా?...ఆ యుద్ధాలుకూడా గమ్యముగా ఉంటాయి. ఎరగులాపీల యుద్ధం—తెలగులాపీల యుద్ధం—ఇక ఆ రాజాలను చూద్దామా—ఆరుగురు జార్జీలు—జార్జి ఫస్ట్—జార్జి సెకండ్—సీక్స్—చరకూ...నల్లరయదుగురు హెన్రీలూ—ఎడ్వర్డ్ లూ—ఇద్దరు ముగ్గురు చార్లెస్ లు—ఎలిజబెత్ ఫస్ట్—ఎలిజబెత్ సెకండ్—అంతా గజబిజి. ఎవరికాంలో ఏం జరిగిందో ఒక్కటి జ్ఞాపకం రాదు. చచ్చినవాళ్లు చావగా, వాళ్ల పేర్లు—పుట్టిన తారీఖు—చచ్చినలేదీ...వరిపొలించిన కాలం, ఆక్రమించిన దేశాలూ—ఇవన్నీ జ్ఞాపకం వెట్టుకోలేక మనకు చావొస్తుంది.... శ్వాసతీసికోటానికి కొద్ది సేపాగింది శారద.

'భానూ...మీఅక్కకు కొద్దిగా మంచి నీర్లప్రస్—పాపం అరిసిపోయింది. ఇంత వేగంగా మాట్లాడటం వలన ఎంత 'ఎనర్జీ' వృధాయైపోయిందో...' భుజాలు ఎగరవేసి కొన్నాడు ప్రసాద్ మూతి విగవట్టుకొని.

'ఏం అక్కర్లేదు...సానుభూతి' తల

ముందుకు వాలుకొని పెదవులు వీజిట్టి నవ్వుకొంది శారద.

వాల్చిదర్దరా అంత చనువుగా మాట్లాడుకోవటం, ఫలోక్కులు విసురుకోవటం నవ్వుకోవటం 'మధు' హృదయంలో అమాయకురగిల్చాయి. వాళ్ల చర్యలన్నిటికీ మరో ప్రేక్షకుడుగా ఉన్నాడన్న విషయం కూడా సురనివాళ్లు గలగల నవ్వుకోవటం కొంటేగా మూసికోవటం అతనికి బాధ కలిగించాయి. వాళ్లల్లో కలిసిపోవాని ఎంతో ప్రయత్నించాడు. ఎంత ప్రయత్నించినా నాళ్ళ పంతోషంలో పాలు పంచుకోలేకపోతున్నాడు.

అతనికి మాట్లాడే అవకాశమే చిక్కటం లేదు. చిక్కినా?...అంత సహజంగా నాళ్ళ మాటల్లో కలిసిపోగలనా లేదా? అన్న అనుమానం పీడించసాగింది. 'ఈమాట అదాంగదా అని నిర్ణయించుకోనేవ్వటకీ సుభాషా మరీ కొంతదూరం ముందుకు జరుగుతోంది.

ఇప్పుడు వాళ్లలోపాలూ నవ్వుటానికి ప్రయత్నిస్తూ ఇద్దరికీనే తేరిపాలమాశాడు. విన్న సాయంత్రం జరిగిన సంఘటన లతని కళ్లలో మెదిలింది. ఆమెచూపిన చూపులో తనవట్లు అనవ్యతను వ్యక్తపరచింది. ఆ చూపులో ఇవ్యాళ మార్పు సంభవించిందో లేదో, తనవట్లు అభిప్రాయం మార్చుకున్నదో లేదో తెలిసికోవాలని ప్రయత్నించాడు. కానీ అమె ముఖంకేసి చూడటానికి ధైర్యం చాలడంలేదు.

(ఇంకా వుంది)

■ అసెనులో పని చేసుకుంటున్న రఘు, తనకు యింటినుంచి వచ్చిన అరెంటులు పెరిగి గ్రామును చూచి విస్తుపోయాడు. అక్కణం బయలుదేరి రావలసిందన్న అతని తండ్రి పొదరాజునుండి ఇచ్చిందది. కారణం యిది. నెలనెలా ఫలావా కారణం అయి పంటలు పండితూ ఉండగా అతనికి అలాంటిది వచ్చింది. పదిహేను రోజుల కంటే తక్కువగా పొదరాజునుంచి తీసుకున్న అప్పుటికి యింటిలో తరి తరిస్తూ, దేవుని పొలుస్తూ, తమ్ముడూ క్షేమంగా ఉన్నాడు. తాను తగ్గరవుండి

పరిష్కరించవలసిన వ్యవహారమేమోలేదు. ఇంతకూ ఆ కుటుంబంలో వ్యవహారాల ప్రసక్తేలేదు. తండ్రి గోపాలంగారు నిక్కచ్చి మనిషి. చాలా మర్యాదనుడు. చాలా ఉత్తముడనిపేరు గడించుకొన్నాడు. గవర్న మెంటులో పెద్ద వుద్యోగంచేసి ఆస్తి పాస్తులు సంపాదించుకుని యీ మధ్యనే రిటైరయ్యారు. నెలకు నాలుగువందలు పంచన వస్తుంది, కుటుంబమూ పెద్దది కాదు. పెళ్లిగాం—అందులోను ఎక్స్ పెన్స్ పెళ్లిగాం రావడానికి కారణం రఘు చాలా కలతపడసాగినాడు.

రైల్వే ప్రయాణం చేస్తున్న రఘు మనస్సు రైలుబోపాటు పరివేషాల పరుగెత్తసాగింది. పర్వత గుహలద్వారా ప్రయాణం చేస్తున్నప్పుడు తానున్న పెట్టెలోపాటు పూదయుంకూడా చీకటిలో ములిగిపోయినట్లు తోచింది. బడలిక హెచ్చుగా తోచింది. ఆకలిగావున్నా యేదీ తినడానికి మనస్కరించడంలేదు. ఎలాగో గమ్యస్థానం చేరుకున్నాడు. ఇండియా ట్రాక్స్ చేయించుకుని యింటికి వెళ్లి హౌస్ డాక్టుతో ఇంట్లో ప్రవేశించి ముఖంలో సంతోషాన్ని చూపాడు.

తల్లి ముద్ద ది యెదురుగావచ్చి 'నాయనా! వచ్చావా! చాలా సంతోషం! నీవు వస్తావో, రావో అని నందేహంతో చాలా కలతపడు తున్నాను' అని అంటూ, అతని చేతిలోంచి సంపీ తీసుకుంది. 'అర్జెంటు టెలిగ్రాం యివ్వవలసివ ఆగత్యం ఏమి వచ్చిందమ్మా? ప్రవాదకర పరిస్థితులేవీ సంభవించలేదు కదా?' అని రఘు ఆతరభతో అడిగాడు.

'అలాటి దేవీలేదు నాయనా! ఒక ముఖ్య విషయాన్ని గురించి విశ్వయించడానికి నిన్ను ఇలా పిలిపించవలసి వచ్చింది. ఆ విషయం తర్వాత చెప్తానుగాని, ముందు కాళ్ళూ, చేతులూ కడుక్కోని రా. ఇంత ఫలహారంచేసి, కాఫీలీసుకుండువుగాని, దూర ప్రయాణంచేసి చాలా అలసిపోయావు.' అంటూ తల్లి తొందర పెట్టింది. రఘు గబగబా గదిలోకి వెళ్లి ఆ దుస్తులు తీసి వేసి కొళాయిదిగ్గరకు వెళ్లి కాళ్ళూ, చేతులూ కడుక్కొని గదిలో కూసుని ఫలహారం చేస్తున్నాడు.

ఆ సమయంలో గోపాలంగారు పొర తొరగా యింటాల్లో వెళ్తూ దూరంనుంచే భార్యనుచూచి 'ఏమిటి, అబ్బాయి వచ్చాడా? పదిగంటల బండితో నాళ్ళ సెల్లెస్ తీసుకుని వస్తున్నారు. సిల్వర్ రోమాడుగో బస్! సుసం మధ్యాహ్నం రెండుగంటలకి అక్కడికి వెళ్లి? అంటూ కుర్చీలో కూలబడ్డారు.

ముద్ద 'వచ్చాడు, యిప్పుడే, కాఫీ తాగ తున్నాడు. ఇంకా యీ ప్రస్థావన లేలేదు. నిదానంగా చెప్పాలని అనుకుంటున్నాను' అన్నది.

నీతిమాటూ గదిలోనుంచి వెంటున్న రఘుకు ఏదో పెళ్లిసంబంధం గురించే యీ ఆలోచనలెంతో అని అర్థమయింది. ఇంతలో శంకర్ ఆతనిదగ్గరకు వచ్చి 'నాయనా! ప్రయాణంవల్ల చాలా బడలిక కలిగి వుంటుంది. భోజనంచేసి కాసేపు విశ్రమించు. మనర పెండ్లిగంటకి సింధరా బాదు వెళ్లాల్సి విచారంన్న మీ అమ్మ తెలియజేస్తుంది' అని చెప్పి ఏదో వినిపిస్తూ వెళ్ళిపోయాడు.

రఘు కొంత చికాకుతో తల్లిదగ్గరకు వచ్చి 'ఏమిటి యీ హంగామాఅంతా? పెళ్లి రావత్తయమేనా? ఈసంగతి నాకు తెలిసివుంటే ఎంతో బాగవుండేదే! ఎంత

అందోభవద్దాకో నిజాకేం తెలుస్తుంది?!!' అని అబ్బాడు.

'పెళ్లిని గురించే అని నీకు తెలిస్తే, నిశ్చయపడే నమ్మకంతోక యీ సంగతి చాలామందికి తెలియజేయబడదు. ఇంతకూ మేం ఏమి తలపెట్టివా నీ మంచికోసమే అనుకో! గూరారాని ఉన్నావుగదా! పేళ్లిచ్చేసుకో కుండా బ్రహ్మచారిగా ఎన్నాళ్ళు హోటలు మొతుకులు తిని కాలక్షేపం చెయ్యగలవు? కోడిలు యింకివస్తే కళ్ళారా చూడాలని నాకు ఎంతో ఆత్రంంగా ఉన్నది.'

'అయితే కోడిలు యింటికి రావడానికిని యీవాళ్ళవేనమూ నన్ను బాధపడమంటా నన్నమాట.'

'గాధనగమేమిటి? లక్షణంగా ముప్పు భాగ్యతో కావరం చెయ్యాలని మా కొరిక. అది తప్ప రోదేదీమీలేదు.'

'అందుకని ఆశయాతనన్వించి చంపు కుని మీ సంతృప్తికోసం మీ ఆజ్ఞాను పరిపక్వ ఉండాలా?'

'మేము ఆవిధంగా కోరలేదు. అమ్మాయి నుంచి సంప్రదాయం గల ముంజులతో వచ్చింది బుద్ధిమంతురాలు. నడుపుకున్నా గర్వసుఖం లేదు. ఎంతో అందంగా వుంటుంది. నీయ నిశ్చయత ఉన్నది ఈ మిరాల్స్ ముగిలతల్లివల్ల వల్ల తెలిశాయి. ఆవిడకు వాళ్ళను గురించి భాగ ఆబునునట! ముప్పు ఆ అమ్మాయిని చూడగానే గ్రహించగలవు. నీకు చిక్కనే యీ అనియంధం నిశ్చయించుకుందాము. లేకపోతే మరొకటివుంటుంది. ముప్పు మా మాటలకు ఎదురుచెప్పవే దైర్ఘ్యంతోనే పిల్లను చూడడానికి సోమని మోట యిచ్చాము. మరి అడ్డుచెప్పకు.'

రఘు మరి యెమి వప్పలేకపోయాడు. రెండు గంటలకు ముగ్గురూ బయలుదేరి హాక్సీలో సికిందరాబాదు, కన్యాదాత గోవర్ధనంగారు జనచేసన గృహానికి వెళ్లారు. గృహ యజమానీ, గోవర్ధనంగారు ఎంతో మర్యాదలతో వీరిని తోపిలికి తీసుకుని వెళ్లారు.

పరిశ్రమ పరిచయాల జరిగాక కొంత సేపు విశ్రాంతి సంతోషాలతో బాలం గడిచింది. శరావ పెళ్లికూతురు చేతనే కాఫీ, ఫలహారాలు యిప్పించి, అమెను అందరూ చూడ

డానికి అవకాశం కల్పించారు. రెండు పక్షాల్ని వారికీ తాజోయే వధూవరులు వచ్చారు. రఘుకు ఆ సంబంధం అనిష్టంగా తోచలేదు. కన్య ముఖంక్షణలలో అనుకూల్యమే ద్యోతితమైంది.

గోవర్ధనంగారు 'తమతో బంధుత్వం జరపడమే మా ప్రధానోద్దేశం. దీనికి దైవం అనుకూల్యన్ని చూపడం మా అదృష్టం! శ్రమంగా ముహూర్తాన్ని నిర్ణయిస్తే మేము పర్యసిద్ధంగా ఉంటాము.' అని గోపాలంగారితో విషయావార్తకం గా విన్నవించారు.

గోపాలం—మేము కోరేదికూడా అదే! శుభస్య శ్రమం అవి పెద్దలవ్వారు కదా! రెండు గాతకాలకూ అనుకూలంగా వేగంగానే ముహూర్తం నిర్ణయిద్దం.

గోవర్ధనం—చాలా సంతోషం! మరి కల్పం విషయమై బావగారు తమ అభిప్రాయాన్ని సరివిచ్చారు కారు. అది తెలిస్తే మేం ముందుగా జాగ్రత్త పరచుకోవలసి వుంటుంది.

గోపాలం కల్పం పున్నుకోవడం మా అబ్బాయికి సమ్మతం కాదు. మా చింతలు అభిప్రాయమూ అదే! దైవసహాయా మాకు ఆపేటల్లు రలగలేదు కానీ, ఒక వేళ కలిగి వుంటేను మా పద్ధతి యింతో మేం ఎవ్వరికీ పట్టాలు యివ్వడం పనికి వున్నామే కూడా

గోవర్ధనం—మీకు ఎదుటివారిని ఏర్పించి కల్పం పుచ్చుకోవడం యిష్టం లేక పోవచ్చు. ఎదుటివారు మీ రాహిత్యనూ, సరుదీ యోగ్యతలనూ అనుసరించి సంతోషంతో యిష్టం కలిగించడంతో తప్పేమీ వుండదు గదా!

గోపాలం—కన్యాదాత కరణ్కం యిస్తే వరుణ్ణి కొనుక్కొన్నట్లే కదా అర్థం. మా అబ్బాయి వేరకు అమ్ముడుపోవడం మాకు యిష్టం లేదు.

గోవర్ధనం—తమరు అలా భావించకూడదు. నరుడికి దక్షిణ యివ్వడం నిషిద్ధం కాదు. వివాహ తిథిగలలో వరదక్షిణ ఒక అంగమని తమకు తెలియనిది కాదు. అందువల్ల దీన్ని కుల్కంగా భావించనక్కరలేదు! దానానికి దక్షిణ లవనరం కూడా.

గోపాలం—అలాగున అయితే వివాహ సమయంలో కన్యాదానం చేసేటప్పుడు

లాంఛనప్రాయంగా అయిదో, పదో దక్షిణగా యివ్వచ్చు.

ఈ మాటలకు గోవర్ధనంగారు ఎంతో ఆశ్చర్యపడ్డారు. 'ఎట్టి యోగ్యతలూ లేని వరులుకూడా పేలకొద్దీ కట్నాలు పండుతున్న యీ కాలంలో హోదాగల కుటుంబంలో పుట్టి కేంద్రసభుత్వంలో పెద్ద ఉద్యోగంలో ఉన్న నిద్రావేత్త అయిన వరుడికి కట్నం అప్పగిస్తే దని తిరస్కరించే ఉదార హృదయులు యీ కాలంలో వుండడం చాలా ఆశ్చర్యంగా ఉన్నది. ఎంతో అద్భుతం వున్నవారికే నిరావంటివారితో బంధుత్వం కుదురుతుంది. మేమెంతో ధన్యులూ అని' ఆయన గోపాలం గారిని చాలా ప్రశంసించారు. ముహూర్త నిర్ణయం వీలైతే సంత శీఘ్రంగా జరగాలని మరీ మరీ కోరారు.

* * *

పెళ్ళికూతురి తండ్రి వధువును తీసు కుని ఏటానికి వచ్చాడు. సంబంధం కుది రిన సంగతి వారున్న నీధిలో అందరికీ తెలిసి పోయింది. పెద్ద హోదాలో ఉన్నవాతో అంత సులభంగా బంధుత్వం కుదరడం చాలా ఆశ్చర్యం అనిపించింది. ఎంతోమందికి వివరాలమాత్రం ధౌవరికి తెలియలేదు.

గోవర్ధనంగారి బావమరిది ఆవూరిలోనే ఉన్నాడు. అతనికి యీవార్త చెవినిపడగానే ఆశ్చర్యం కలిగింది. తన బావగారు ఎక్కువ వరకట్నానికి తూగలవారుకారని అతనికి తెలుసును. అతను త్వరగా అయింటికి వెళ్లి వివరాలన్నీ తెలుసుకున్నాడు. మేనకోడలికి పెళ్ళి కుదిరిన సంతోషం అతనికి కలగ లేదు. కొంచెంసేపు తోచించి బావగారితో ఇలా అన్నాడు.

'సులభంగా పెళ్ళి కుదిరినందుకు బావ గారు సంతోషిస్తున్నారు కాని నాకు ఒక్క సందేహం కలుగుతున్నది. పెద్ద ఉద్యోగం చేస్తూ, అందంగావున్న పిల్లవాడు కట్నం అనివలేదంటే దానికిదయినా ఒక కారణం వుండాలి గదా!'

'కట్నాలు యివ్వడమూ, గ్రహించడమూ వారి ఆదర్శాంకు విరుద్ధమట.'

'ఈమాటలకిమిటిలేండి? ఈ కాలంలో ఆదర్శాలు అనేవాటిని ఇవనపెట్టేలోపెట్టే వది బీగాలువేషి వీళ్ళు ఉంచవలసిందే!

ఎదురుతిరిగిన ఆదర్శం

డబ్బుకొవాలి కాని, ఆదర్శాలు ఎవరికీ కావా అండి యిప్పుడు? అడపిల్లలు లేకపోవడం సరిపోయింది కాని, ఉండేటట్లుయితే తెలిసి వచ్చేది అయ్యగారి బిగవు; కట్నం యివ్వ కుండా వరుడు ఎలా దొరుకుతాడో!

'నాకు యిది ఆశ్చర్యంగానేతోచింది.'

'అందరికీ తోస్తుంది యీగో! కట్నం అడగటానికి వరుడితోవుండే యేదోతోపమే కారణమైవుంటుందని నా అనుమానం.'

ఈమాట విని గోవర్ధనంగారు కొంత దిగులుపడ్డారు. బావమరిదిమాట అనకూ పనిబుగానే తోచింది. ఫలానా అని నిర్ణ యివలేకపోయినా వరుడితో తప్పక తోపం ఉంటుందని నిశ్చయించుకున్నారాయన.

ఆ తర్వాత ఆయన భార్యతో యీ విష యమై సంప్రతించారు. ఆమెకు కూడా అనుమానం కలిగింది. ఏదో దీర్ఘవ్యాధిగాని, అవయవతోపంగాని ఉండితీరాలనే అందరూ నిర్ణయించారు.

అందరూ ఆలోచించుకుని 'కొన్ని ఆర్థిక పరిస్థితులు అనుకూలంగాలేని కారణమైన ప్రస్తుతంలో అమ్మాయికి వివాహంచెయ్యడం కుదరడంలేదు' అని విచారాన్ని తెలుపుతూ గోపాలంగారికి జాబువ్రాయడం జరిగింది.

గోపాలంగారు ముహూర్తాన్ని నిశ్చయించే లోపలనే యీజాబు అందింది. ఖచ్చితమైన సంబంధం తప్పిపోయినందుకు ఆయన కొంత కలతపడ్డారు. చక్కని అమ్మాయి కోడలు కాకుండా తప్పిపోయినందుకు సుఖద్రమ్మకు కష్టమనిపించింది. రఘునాథ్రం వీటిని వేసి పట్టించుకోలేదు. పదిరోజుల సెలవు విరాదవచ్చినందున రెండు మూడురోజులు అక్కడేవుండి తిరిగి ధీల్లికి వెళ్లి పోయాడు.

పెళ్ళి సంబంధం కుదిరిన సంగతి తెలిసినట్లే, తప్పిపోయిన సంగతి కూడా గోవర్ధనంగారి బంధువుల్లో కొందరికి తెలిసి నది. కారణంమాత్రం యెవరికీ తెలియ లేదు. తమవద్ద అడపిల్లలున్న కొందరు దీనికి చాలా సంతోషించారు. ఒకరిద్దరు విషయాన్ని పుష్టంగా తెలుసుకోవడానికి గోవర్ధనంగారి మిత్రులద్వారా ప్రయత్నం

చారు, నివరాలు తెలుసుకుని తమ పిల్లల కోసం ప్రయత్నంచెయ్యాలనే సంకల్పంతో. అయినా విశేషం తొట్రలేకపోయింది. ఆర్థిక పరిస్థితులు అనుకూలంగా లేకపోవడంవల్లనే ఆ సంబంధం మానుకొన్నట్లు తెలిసింది.

పరిస్థితులు బాగాలేకపోతే మొదటో ఏందుకు ప్రయత్నించాలి? ఊరినుంచి వచ్చిన వెంటనే సంతృప్తిగాఉంటే, తర్వాత అది ప్రాయం మార్పుకోడానికి కారణంయేమిటి? మగపెళ్ళివారు ఎక్కువ కట్నం కోరాం యేమో? ఇలాంటి సందేహాలు ఉదయం వాయి కొందరికి. ఎలాగో గోపాలంగారి చిరునామాను తెలుసుకుని ఒకరిద్దరు హైదరాబాదువెళ్లి తమ కుమార్తెలను చేసుకోవలెనని ప్రాధేయపడ్డారు.

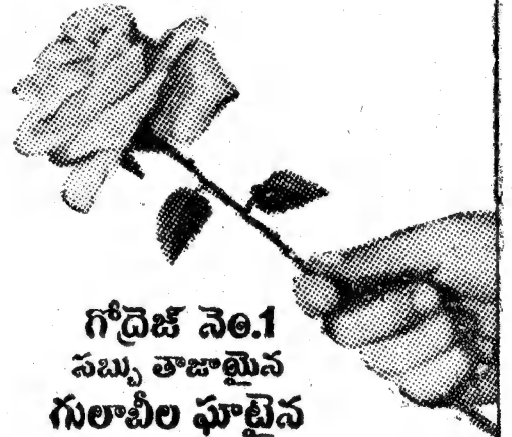
నిశ్చయమైన సంబంధం హఠాత్తుగా తప్పిపోయినందున గోపాలంగారి మనస్సు చాలా కలతపడుతూ ఉన్నది. ఇందుకోసం రఘును శ్రమపెట్టి హైదరాబాదు రప్పించి నందురు చాలా విచారం కలిగింది కూడా. దానిలోపాటు వీలయినంత శీఘ్రంగా వివాహం జరిగించడమే ఉత్తమమని తోచింది కూడా. ఈసారి రుమారుడిని రప్పించకుండా తామే కన్యను చూచి నిశ్చయించాలని ఆయన సంకల్పం. ఇట్టి సంకల్పంతో ఉన్న గోపాలం వద్దకు ఒకరిద్దరు కన్యదాతలు రాగానే మనస్సుకు కొంత నెమ్మది కలిగింది.

కన్యదాతలు తమ కుమార్తెలను గోపాలం దంపతులకు చూపించడానికి హైదరాబాదు తీసుకునివచ్చి బంధువుల యిళ్ళల్లో, బన చేశారు. వారి ప్రార్థనవల్ల వీరు బంధువు లను చూడడం కూడా జరిగింది. అమ్మాయిలు లక్షణంగా ఉన్నారు. చదువుకున్న వారు కూడా. వచ్చారు కూడా. ఈ తంతు అంతా చాలా రహస్యంగానే జరిగింది. ఏమంటే—ఒకసారి సంబంధం తప్పిపోయాక జాగ్రత్తగా వుండడం మంచిదని గోపాలం గారికి తోచి, ఊళ్లోవారికి తెలియకుండా వుండేటట్లే సంప్రతించుట జరిపారాయన. కన్యదాతలతో — ఒకరికి తెలియకుండా యింకొకరితో మాట్లాడి, వివరాలతోకూడా కన్యక ఫోటోను కుమారునికి పంపిస్తాననీ, అతని అభిప్రాయాన్ని తెలుసుకుని తెలియ జేస్తాననీ చెప్పారు. కట్నాల సంగతి రాగా, తాము వరకులైనా తీసుకుంటూ కష్టపడమనీ,

ఈ పొదునైన కింగ్-సైజ్ సబ్బు యితర సబ్బుల కంటే ఎంతో పెద్దది, బరువైనది. ఇది తడిసినా ముద్దగా అవకుండా చివర ముక్క వరకు గట్టిగా ఉంటుంది. అందువలననే అది ఎంతో పొదుపు చేయగలిగింది. గోదెజ్ నెం. 1 సబ్బును నేడే కొనండి. దానితో మీ రంగు, మువ్వల ప్రపంచమును గులాబీలమయము చేసుకోండి.

మీ ప్రపంచాన్ని
గులాబీలమయము
చేసుకోండి...

గోదెజ్ నెం. 1
సబ్బు తాజామైన
గులాబీల ఘాటైన
మువాసవను
కలిగి ఉంది

జానిని గురించిన ఆలోచన పెట్టుకోవద్దని
స్పష్టంగా చెప్పివేశారు.

కన్యాదాతలు వెళ్ళిపోయారు, వధువుల
పోటోలిచ్చి, వాళ్ళు సంతృప్తిపడి వెళ్ళిపో
యారేకాని, వారిమనస్సులలో కూడా—కట్టుం
అక్కరలేదనడంతో — సందేహం కలిగింది.
వరుడితో ఏదో లోపం వుండి వుండాలనీ,
లేకపోతే ఇండించి కట్టుం నిర్ణయించి వుండు
రనీ వారికి తోచింది. వరుణ్ణి రప్పిస్తామని
చెప్పకుండా, వివరాలు తెలియజేస్తామనీ,
అతని అభిప్రాయాన్ని తెలుసుకొనునీ చెప్పడం
వెల్ల సందేహానికి దోహదం యిచ్చింది. తమ
వూళ్ళకు వెళ్ళిన తర్వాత కన్యాదాతలు
ప్రస్తుతానికి వివాహం జరవడానికి తమ
అశక్తతనే తెలియజేశారు. రఘు దగ్గరనుండి
జవాబు రావడానికిముందే గోపాలంగారికి యీ
జాబులు అందడం జరిగింది.

ఆయనకూ, భార్యకూ యీ సంగతి
టనలు మిక్కిలి ఆశ్చర్యాన్ని కలిగించాయి.

ఒకటి కాదు రెండుకాదు, వచ్చిన
సాగుగయిదు సంబంధాలూ యీ విధంగా
తప్పిపోవడంలో కారణం యేమిటో వారికి
బోధపడడంలేదు.

* * *

రఘుకు తప్పిపోయిన సంబంధాలన్నీ ఒక్క
జీరునుంచి — ఏలూరునుంచి వచ్చినవే!
మొదట్లో కారణం తెలియకపోయినా తర్వాత
వెల్ల మెల్లగా బయటపడింది, వరునిలో
ఏదో లోపం వుందనీ, అందువల్లనే

ఎదురుతిరిగిన ఆదర్శం

కట్నాలూ, కానుకలూ అడగకుండా—వాటి
సంగతి తలపెట్టవద్దని చెప్పుతూ కూడా
పెళ్ళి కుమారుడి తల్లిదండ్రులు సమ్మతించా
రనీ, అందువల్ల కన్యాదాతలు యిష్టపడలే
దనిన్నీ ఈవారం వన్వెలతోను, చివ్వెలతోనూ ఆ
వూళ్ళో వ్యాపించింది. వరుడికి ఉబ్బసరోగమని
కొందరూ, కాదు — క్షయరోగమున్నదని
కొందరూ, పెద్దరోగమని కొందరూ చెప్పు
కోసాగినారు. కుష్టురోగం కాకపోయినా
తెల్లమచ్చల రోగముయినా ఉండితీరాలనీ,
అందుచేతనే శరీరంలో ఏభాగమూ కనబడ
కుండా పూర్తిగా (డ్రస్సు) వేసుకునేవంటా
డనీ కొందరి వ్యాఖ్యానం!

ఏలూరులోవున్న పరిచితుల జాబులవల్ల
యీ సమాచారాలన్నీ గోపాలంగారికి తెలి
శాయి.

ఆయనకు చాలా ఆశ్చర్యం కలిగింది.

వరకుట్టుం గ్రహించడానికి తాము సమ్మ
తించకపోవడం మూలంగా కన్యాదాతలకు
లేనిపోని అనుమానాలు కలగడమూ, రఘుకు
దీర్ఘరోగాలను కల్పించడమూ గోపాలం
దంపతులకు తీవ్రమైన మనోవేదనను కలి
గించాయి.

తామయినా ప్రయత్నించి వేగంగా
వివాహంచేయ్యకపోతే యికవిధానం రఘుకు
పెళ్ళి జరగడం కష్టమని వారికి తోచింది.

కొందరు అప్పులు యీ విషయమై ప్రయ
త్నించారు. కాని ప్రయోజనం లేకపోయింది.
రఘుకు ఏదో రోగమున్నదనే ప్రచారం
జరగడమే దీనికి కారణం.

రఘు తండ్రికి యిది యిప్పుడు కాగా
అవగతమైంది. దీనికి ప్రతీకారం యేమిటా?
అనే ఆలోచనలోపడ్డాడాయన.

చివరికొక నుంచి ఆలోచన తట్టింది.
కాని, ఆ ఆలోచనను ఆయన తన
మనస్సులోనే గోప్యంగా ఉంచుకొన్నాడు.
తుదకు భార్యకుకూడా చెప్పడానికి యిష్ట
పడలేదు.

తన ఆలోచనను అచరణలో పెట్టుటకు
మాత్రం ఆయనకింకా అవకాశం లభించ
లేదు.

ఒక యేడాది గడచినది.
ఈలోపున తండ్రి కొడుకులకు ఉత్తర
ప్రత్యుత్తరాలు వెనుకటి మాదిరిగా అదే
జరగడంలేదు. అప్పుడప్పుడు క్షేమసమాచా
రాలకయి మాత్రం జాబులు వ్రాయడం
జరిగేది.

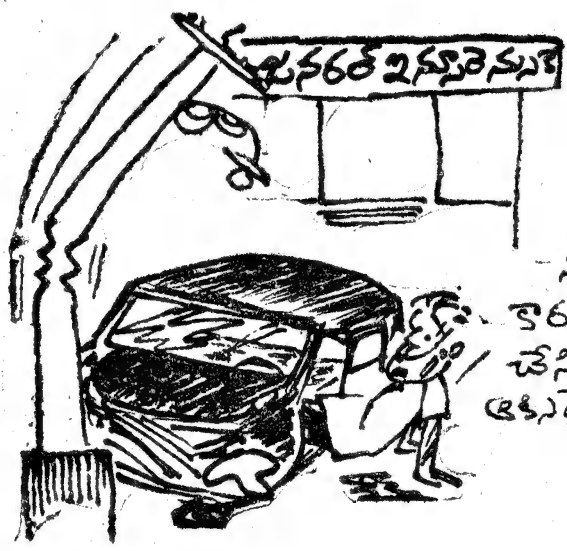
ఒకనాడు అనుకోకుండా ఒక జాబు
వచ్చింది.

కాకినాడలో పేరు ప్రఖ్యాతులు గడించి,
విశేషదనాన్ని ఆర్జిస్తున్న రామారావు అచే
లాయరు (వాపి) జాబు అది!

అందులోని విషయం యేమిటంటే—ఆ
లాయరుగారికి ఒక కుమార్తె ఉన్నది. కాకే
వాడ కాలేజీలో పి. య. సి. చదివి ప్యాస్
యింది. ఎంబ చదువు తల్లికి యిష్టపడ
నందున చదువు ముగించినది. తల్లిమాట
పెనున్న గౌరవంకొద్దీ, ఆకన్యను గోపాలం
గారి కుమారుడు రఘుకుయిచ్చి వివాహం
చెయ్యాలని కన్యాదాత కోరిక. వధువు
అందంగావుంటుందనీ, అణకువకలదనీ, గృహ
నిర్వహణపద్ధతులను తల్లివల్లనే వేర్చుకొన్న
దనీకూడా ఆ జాబులో ఉంది

వరుని తల్లిదండ్రులు ప్రమ అనుకో
కుండా కన్యను చూడడానికి కాకినాడ రావా
ననీ, అకిలినివచ్చుటకు అవకాశం లేకపోతే
కామే కన్యకను తీసుకొనివచ్చి చూపగలమని
కూడా కన్యాదాత తెలియజేశాడు.

ఆ వకేలుగారిని గురించి గోపాలంగారికి
యింతవరకూ తెలియదు. తమ కుటుం
బాన్నిగురించి ఆ లాయరుగారికి ఎలా

—నయమే!
కనక 2 స్టూరెస్
చేసినంతవరకే
ఆకనకంబు అయింది!

తెలిసిందో—తన నిరుపాకా నిలా తెలిసిందో
అని గోపాలంగారికి ఆశ్చర్యం కలిగింది.
ఎవరో తన పరిచితులవల్ల— తెలిసివుండ
వచ్చునని ఆయన మనస్సును సమాధాన
పరచుకున్నారు కూడా.

కన్యను తమవూరికి రప్పించడం భావ్యం
కాదని ఆయన అనుకున్నారు. వెనుకటి పరి
స్థితులనుబట్టి చూచివా, అది అనుకూల
వైచిత్ర్యాదినే తోచి, తామే కాకినాడకు
వస్తున్నట్లు రామారావుగారికి గోపాలం
గారు తెలియజేశారు.

మరొక వారంలో జలతో అయినభార్యతో
కూడా కాకినాడకు వెళ్లారు.

చూపులు జరిగాయి. పదుపు అన్నివిధాల
నచ్చింది ఆ గాలికనుగురించిన వివరాలన్నీ
తెలుసుకున్నాక రఘుకూడా యీ సంబంధా
నికి తప్పకుండా సమ్మతిస్తాడనే అభి
ప్రాయం వారికి కలిగింది.

‘బావగారూ! మీ సంబంధంచేసుకోవా
లనే సంకల్పం మాకు మనసారా ఉన్నది.
మా అశ్చర్యమేకాదా దీనికి అప్పకుండా
సమ్మతిస్తాడనే నమ్మిక మాకు ఉంది. మనం
నిశ్చయంచేసుకుని యీ విషయం తెలియ
జేద్దాం’ అని గోపాలంగారే ప్రారంభించారు.

‘చాలా సంతోషం. అలాగే చెయ్య
వచ్చును. మరి—కట్నం విషయంలో బావ
గారి అభిప్రాయం ఏమిటో తెలుసుకోవలెనని
ఉన్నది’ అన్నారు కన్యదాత.

‘అమ్మాయి లక్షణంగా -- అనుకూలంగా
ఉండాలి గాని, కట్నం అంత ముఖ్యం కాదు
గదా! అయినా తమ అభిప్రాయాన్ని
మొదట తెలియజేస్తే సంతోషిస్తాను.’

‘వాకు ఒక్కరై కుమార్తె. ఈ వివాహం
బాగా చెయ్యవలెనని వా సంకల్పం. కుమార్
తెడి వివాహం గురించి నా కంక వీంటలేదు.
అది ఎలాగయినా జరగనియ్యండి. ఈ
వివాహం కాస్త బాగా జరగాలంటే యీ
కాలంలో పదివేలయినా ఖర్చవుతాయి. ఆ
మాత్రం మొత్తం నరదక్షిణ యివ్వాలని
మా సంకల్పం. ఇరవైవేలతో యీ శుభ
కార్యం జరిగితే మాకు సంతోషంగా
ఉంటుంది.’

వుడ్ వార్డ్స్ తో

మీ శశువును ఆరోగ్యంగాను,
ఆనందంగాను వుంచండి

వుడ్ వార్డ్స్, టెబుల్ స్కాప్, పుల్లడనం, కడుపు బెబ్బరం, పట్టు
నేయనపుడు కలిగే జబ్బులకు తక్షణ వివరణ కలిగించును.
వుడ్ వార్డ్స్ గెన్ వార్డ్స్ ను పర్యవేక్షించి ఉత్తమంగా వుంచుకోండి!

తెలిసిన తల్లులు
100 వేలకు పైగా
వాడుకున్నారు.

మేషం : ఇదివరకు మీకు అందోళన కలిగించిన వ్యవహారాల్లో అనుకూలత లభిస్తుంది. వృత్తిలో మీతనావకాశాలు లభించగలవు. రావలసిన డబ్బు సమయానికి అందుతుంది. ఉద్యోగంలో అధికారుల ఆదరాభిమానాలను పొందగలరు. పశ్చిమసాగత్యం లభిస్తుంది.

స్త్రీలకు— ఆరోగ్యం బాగా ఉంటుంది. సంతోష కరమైన వార్తలను వింటారు.

వృషభం : వారం పాఠశాలలోనే వృత్తివ్యాపారాల్లో చికాకులు ఘోరమైనవి తరువాత సర్దుకుంటాయి. సాహసముతో కూడిన వ్యవహారాల్లో జోక్సం చేసుకోవడం తగదు. ప్రయాణాలు ప్రోత్సహకరంగా ఉంటాయి. నూతనవ్యవహారాలు లాభించగలవు. మిత్రులకు సహాయంచేస్తారు.

స్త్రీలకు— కుటుంబ వ్యవహారాలు సామాన్యంగా ఉంటాయి. బంధుమిత్రులను కలుసుకొంటారు.

మిథునం : ఫలితంమీద యెలాగఉన్నా, ప్రయత్నించిన ప్రతిపని సులువుగా నెరవేరుతుంది. వారం, మధ్యలో అనుకోని చికాకులకు గురికాగలరు. సాంఘిక కార్యక్రమాలు ప్రోత్సహకరంగా ఉంటాయి. సాహిత్య రంగాల్లో మీకున్న రాణింపగలగా ప్రయాణాలోచనలు చేస్తారు.

స్త్రీలకు— కుటుంబ వ్యవహారాలు సంతృప్తి కరంగా ఉంటాయి. సుఖించు పక్షపాల్లో పాతం పొందరు.

కర్కాటకం : వ్యవహారాన్నీ పూర్తిగా నెరవేరేవరకు సమ్మతానికి అవకాశంలేదు. వృత్తివ్యాపారాల్లో మీరు అనుకోనేది ఒకటి జరిగేదిమరొకటికావచ్చును. సాటివారితో వాదప్రతివాదాలకు దిగడం తగదు. వారం మధ్యలో అర్ధికవ్యవహారాలు బాగా ఉంటాయి. నూతన విషయాలను తెలుసుకొంటారు.

స్త్రీలకు— ఆరోగ్యం బాగా ఉండదు. ఆడం బంధుకోసం వ్యయం చేస్తారు.

సింహం : మీకుమున్నందు లాభించగల వ్యవహారాల్లో అభివృద్ధిని సాధించగలరు. వృత్తిలో కొత్తవారి పోటీనియెదుర్కోవలసి వస్తుంది. సాహసముతో కూడిన వ్యవహారాలు కొంతవరకు లాభిస్తాయి. రాజకీయ వ్యవహారాల్లో ప్రతిపక్షాల సంచలనం పెరుగుతుంది. అధికవ్యయం జరుగుతుంది.

స్త్రీలకు— ఆరోగ్యం బాగా ఉంటుంది. శుభ కార్యాలవిషయంలో అనుకూలవార్తలను వింటారు.

కన్య : వృత్తివ్యాపారాల్లో కొంచెం ప్రభు కలిగినా దానికి తగిన ఫలితం లభించగలదు. ఉద్యోగంలో మీ మంచితనమే మీకు యిబ్బందిని కలిగిస్తుంది. వ్యాపారంలో నూతనావకాశాలు లభిస్తాయి. ప్రయాణం ద్వారా కార్యసాధన చేయగలరు. సాటివారితోమాట పట్టింపులు తగవు.

వారఫలం

26 5.1967 శుక్రవారం మొదలు
1.6.1967 గురువారం వరకు.

స్త్రీలకు— కుటుంబవ్యవహారాల్లో కార్యబారం పెరుగుతుంది. రైతకార్యాలు నెరవేరుతాయి.

తుల : వ్యాపారంలో సాటివారిపోటీని యెదుర్కొని అనుకూలతను సాధించగలరు. సామాన్యమైన విషయాలకు కూడా వారంమధ్యలో విషేషమైన ప్రయత్నం చేయవలసివస్తుంది. సాహసముతో కూడినవ్యవహారాలు లాభిస్తాయి. మిత్రులసహాయం గిస్తుంది. వినోదకాలక్షేపాల్లో పాల్గొంటారు.

స్త్రీలకు— ఆరోగ్యం సామాన్యంగా ఉంటుంది బంధుమిత్రులను కలుసుకొంటారు.

మృశ్మికం : భాగస్వాములతో కలిసిచేసే వ్యాపారాలు ప్రోత్సహకరంగా ఉంటాయి. రావలసిన డబ్బు అనుయానికి అందుతుంది. రాజకీయ వ్యవహారాల్లో అనుకూలత లభిస్తుంది. అధికారులవలన జరుగవలసిన వ్యవహారాలు బాగా ఉంటాయి. ఉద్యోగంలో గౌరవం లభిస్తుంది.

స్త్రీలకు— కుటుంబ వ్యవహారాలు సంతృప్తి కరంగా ఉంటాయి. అనుకూలవార్తలను వింటారు.

ధనుస్సు : వృత్తివ్యాపారాల్లో యిదివరకు రోగు డేవ చికాకులు తొలగిపోతాయి. వ్యాపారంలో ప్రయాణంల సందభావనలను జరుగవలసి ఆర్థికవ్యవహారాలు ప్రోత్సహకరంగా ఉంటాయి. ప్రయాణాలు

లాభదాయకంగా ఉంటాయి. సాంఘికవ్యవహారాల్లో మీ ప్రాముఖ్యత పెరుగుతుంది.

స్త్రీలకు— ఆరోగ్యం బాగా ఉంటుంది. సాహిత్య కళారంగాల్లో ఖ్యాతి లభిస్తుంది.

మకరం : లాభం రావలసిన వ్యవహారాల్లోనే ముగిసే వచ్చే పరిస్థితియేర్పడుతుంది. ఉద్యోగంలో మెప్పుకు రాని కార్యబారాన్ని వహిస్తారు. వారంమధ్యలో అనుకూలత లభిస్తుంది. నూతన వ్యవహారాలు లాభించగలవు. వృత్తిలో ముఖ్యమైన వ్యక్తులను కలుసుకొంటారు. మిత్రభవసాయం లభిస్తుంది.

స్త్రీలకు— కుటుంబ వ్యవహారాల్లో అధిక వ్యయం జరుగుతుంది. సాటివారిలో గౌరవం లభిస్తుంది.

మీనం : వృత్తివ్యాపారాల్లో మీరు యిదివరకు చేసిన ప్రయత్నాలు ఫలితించగలవు. సాహసముతో కూడిన వ్యవహారాలు కూడా లాభిస్తాయి. వారం మధ్యలో అధికవ్యయం జరుగుతుంది. రాజకీయ వ్యవహారాల్లో చికాకులు యేర్పడతాయి. ప్రయాణాలు శ్రమవిధాన ఫలితించగలవు.

స్త్రీలకు— ఆరోగ్య విషయంలో జాగ్రత్త అవసరం. సంతానానికి పోషకసాంకేయాలు లభిస్తాయి.

మీనం : కొన్ని వ్యవహారాల్లో మీకున్న పెద్దవారు కూడా మీ సహకారాన్ని కోరవలసివస్తుంది. అధికారుల వలన జరుగవలసిన వ్యవహారాలు బాగా ఉంటాయి. వృత్తిలో నూతనావకాశాలు లభిస్తాయి. నిర్వాహక నికరంగాల్లో మీకున్న రాణిస్తుంది. వారంతంలో చికాకులకు గురికాగలరు.

స్త్రీలకు— కుటుంబ వ్యవహారాలు బాగా ఉంటాయి. బంధుమిత్రుల సహాయం చేస్తారు.

—మచేష్

ప్రపంచంలోని ప్రతిప్రాంతానికి కొన్ని నియమాలుంటాయి. మతకం మొదలు మహాగణం వరకూ కొంతవరకైనా ఆ నియమాలను అనుసరించే జీవయాత్ర సాగిస్తాయి. ఇక మానవులను గురించి వేరే చెప్పనక్కరనేలేదు. నియమరహిత జీవితం తెగిపోయిన గాలి పటం వంటిది.

మన ప్రాచీన మహర్షులు వర్ణాశ్రమ వ్యవస్థలను ఏర్పరచి కొన్ని నియమాలను ఏర్పరచారు. ఆ నియమాలతో సంస్కారాలు ముఖం. భారతీయులకు నియమితములైన సంస్కారాలు నలభై ఉన్నాయి. ఈ విషయమే 'చత్యారంశతా సంస్కారైః సప్తశతః' అనే పూత్రంతో వివరించబడింది. ఈ నియమాలన్నీ అందరికీ లేకపోవచ్చు. కొన్ని కొందరికి మాత్రం ప్రత్యేకించబడి వుండవచ్చు. కాని, జాతకర్మ, నామకరణం, వివాహం మున్నగునవి మాత్రం అందరికీ ఉండవలసినదే! పంచవిధ యజ్ఞాలు, ఇతరములైన ప్రాకాది యజ్ఞాలూ—మొదలైనవి విశేష సంస్కారాలు!

మానవులలో కొందరికి యీ సంస్కారాలన్నీ ఉంటాయి. కాని వృద్ధులకు ఉండదు. ఉల్లము శిలం ఉండదు. దేవునికి పూజా సంస్కారాలు జరిగిస్తూ, మహాభక్తులుగా పేరొంది అవుతూ, ద్రోహచింతతో ఉండే వారు లేరు! అట్టివారి స్థానం యేమిటి?

ఈ విషయం ఆలోచించవలసిందే!

ఈ సంస్కారాలతోపాటు ఎనిమిది ఆత్మగుణాలు కూడా ధర్మసూత్రంలో వివరించబడి ఉన్నవి. గౌతమ ధర్మసూత్రంలో ఈ విషయం ఇలా ఉంది—

'అథాష్టా వాత్మగుణాః

దయా సర్వభూతేషు ధృతి రస సూయా, శౌచమనాయాసా మంగళ మకార్యణ్య మస్మహేతి.'

[గౌతమ ధర్మసూత్రములు—
1-8-23,24]

'ఈ సంస్కారాలు కాక ఎనిమిది ఆత్మగుణాలున్నవి. అవి 'యేవంఘే—సర్వప్రాణుల

శ్రీ బులుసు వెంకటరమణయ్య

యందును దయ, సహన గుణం, అనూయ లేకుండుట, శౌచం, ఆయాసం లేకుండుట, కల్యాణగుణం, కార్యణ్య గుణం లేకుండుట, కోరిక లేకుండుట—అనేవి.'

ఈ సంస్కారాలు ముఖ్యమా? లేక ఆత్మగుణాలు ముఖ్యమా?—అనే సందేహం ఆ కాలంలోనూ కలుగకపోలేదు.

ఈ విషయంలో అప్పటి మునులే చర్చలు జరిపి ఒక నిర్ణయానికి వచ్చారు.

ఈ సంస్కారాల వల్లగాని, ఆత్మగుణాల వల్లగాని తాకికమైన ప్రయోజనం కానరాదు. పారతాకిక ప్రయోజనమే కానవస్తుంది. వీటివల్ల బ్రహ్మ సాయుజ్యాన్నీ, సాతోక్యాన్నీ పొందవచ్చును.

కొందరు ఉత్తమ గుణాలకూ, తన్మూలకంగా ఉత్తమ శిలానికి ప్రాముఖ్యం ఇచ్చారు. శిలం లేనివారి జీవనం వ్యర్థమనీ, ఉత్తమ గుణాలు అలవడనిదే శిలం అలవడదనీ వారి అభిప్రాయం.

కొందరు సంస్కారాలే ముఖ్యమన్నారు.

అయిదేనే? చివరకు గుణాలు ప్రధానం అన్న వారివాదమే నెగ్గినది.

కేవలం సంస్కారాలన్నీ ఉండినా, ఆత్మగుణాలు లేకపోతే—అటువంటివారు బ్రహ్మ సాయుజ్యాన్నీ, సాతోక్యాన్నీ పొందరనీ, సంస్కారాలు లేకపోయినా ఆత్మగుణాలు ఉన్నట్లయితే అట్టి గుణవంతుడు తప్పక బ్రహ్మ సాయుజ్యాన్నీ, సాతోక్యాన్నీ పొందగలడనీ—గట్టిగా ముచ్చిముమ్మారూ చెప్పి నిర్ణయించారు.

దీన్నిబట్టి సంస్కారాల కంటే గుణాలు ముఖ్యమని స్పష్టంగా తెలుస్తున్నది.

గుణాలుండి సంస్కారాలు లేకున్నా సప్తం లేదు.

సంస్కారాలుండి గుణాలు లేకపోతే ప్రయోజనం లేదు.

ప్రాచీన కాలంలో కూడా — సంస్కారాలకు ప్రాధాన్యం ఇచ్చిన దినాలలోనూ ఉత్తమ గుణాలు ఎట్లు గౌరవించబడుతూ ఉండినవో గమనించవచ్చును. ●

శాసనసభ విడుదలములు - 1

రాణీ కుముదినిదేవి

రాణీ కుముదినిదేవి గారి కార్యదీక్ష, నిరాడంబర నిశ్శబ్ద నిర్మల నిర్మాణ కృషి స్వర్ణీయ జనపర్యాయ ప్రహరణు, రాష్ట్ర అభివృద్ధి కదలింపి కమనీయమైన కైవారాల్ని పత్రించినది; సభాపతి హోదా లోను, శాసన సభ్యులుగానూ ఆమె చూపిన ప్రతిభ, దక్షత, ప్రతిపక్ష పార్టీల ఉద్దండులకు సైతం స్తుత్యమైనది; ఆమె అంగ భాగవన్యసమూ, సభానిర్వహణా చతుర్యమూ సభాపతి శ్రీ బి. పి. సుబ్బారెడ్డి గారికి హృదయమైన ప్రశంసాపద్యమ పొందినది.

రెండు దశాబ్దాలకు పైగా శ్రీమతి కుముదినిదేవి ఇండియన్ రెడ్ క్రాస్ సొసైటీ, ఇండియన్ కాన్ఫరెన్స్ ఆఫ్ సోషియల్ వర్క్ నంటి సేవాసంస్థల సభ్యురాలు; పదేళ్లు మున్సిపల్ కార్పొరేషన్ లో సీర ప్రతినిధి; ఐదేళ్లు శాసనసభలో ప్రజా సతినిధి; సంవత్సరంపాటు నగర మేయరు పదవిని అలంకరించిన తొలి మహిళ; దీనజనులకు గయనీయ ప్రజలకు కుముద బాధపుడి వంట వ్యక్తి కుముదినిదేవి; రోడ్డుపై కుష్కరోగి కనిపించినా, బిక్కు కుడిని చూసినా, మురికిపేటలు ఎదురైనా పొదయం (రవించే వ్యక్తి).

ఆగర్ ప్రముఖులైన పింగిలిరాతి అడివడుమ కుముదినిదేవిగారు వరంగలు, జిల్లాలోని వడ్డేనల్లిలోజన్మించారు. నిజాం హయల్ లో నిస్తానమైన తెలంగాణలో విద్యా సేర

భాలను సదా పరిమళించేలా పరిశ్రమించిన పింగిలి వెంకటామా రెడ్డిగారు ఆమె తండ్రి. హైదరాబాదులోని సెయింట్ జాన్స్ గ్రామర్ స్కూల్ లో ఆమె మెట్రిక్ పదివారు; అతర్వాత కాలేజీలో చేరలేదు; డిగ్రీలు పొందలేదు. వనపర్తి రాజాగారైన రామదేవరావు గారితో ఆమెకు 17 వ ఏట వివాహం జరిగింది; కూతురు సమ్మతిని పొందిన తర్వాతనే తల్లిదండ్రులు ఈ వివాహాన్ని జరిపించడం ఆ రోజుల్లో విశేష ప్రాధాన్యంగల విషయం.

శ్రీబ్రాహ్మణ్యంలోనే జాతిపిత గాంధీని ఆమె దర్శించు కున్నారు; జాతినేరల, ధార్మిక ప్రవక్తల ప్రవచనాలను అవే అతిశ్రద్ధగా ఆలకించారు; భారతీయ సంస్కృతి వైభవాన్ని గురించిన గ్రంథాలు పఠించారు.

ప్రజాహిత రంగం పట్ల అసౌరమైన నిరతిని ఏర్పరుకున్నారు. కానీ, పెద్దత హితవును కాదన లేక రాజకీయ రంగంలో ప్రవేశించారు. పూర్వపు సీకింద్రాబాదు మున్సిపల్ కార్పొరేషన్ కు 1954 లో తొలుత సభ్యురాలుగా వామినేట్ కావడంతో ఆమె రాజకీయ జీవితం ప్రారంభమైనది. 1956, 1960లో కాన్ఫరెన్స్ గా ఎన్నికయ్యారు.

శాసనసభకు తొలిసారిగా శ్రీమతి కుముదినిదేవి 1962 లో వనపర్తి నియోజక వర్గంనుండి ఎన్నికయ్యారు. 1962 అగస్టులోనే ఆమె హైదరాబాదు మేయరుగా ఎన్నికై ఆ పదవికే రాణించును సోపాణించారు. నగరంలో బిక్కు కప్పల్ని మురికి పేటలవిద్యాలన, కుష్కరోగుల పునరావాస కల్పనకై అపొల్వలూ శ్రమించారు. ఆ

కాన్ఫర్ కి కొత్త విరోధి:

మన నంటంట్ల దొరకే ఎన్నుపు ఒకటి కాన్ఫర్ వ్యాధిని ఆరికట్టుటానికి సహాయపడుతుందంటే ఆ శ్మర్యంగా ఉంటుంది. కానీ, ఎలుకల చర్మాలవీరద ఈ వస్తువు వాడగా దానికాగుణం ఉందని తెలిసింది. ఆ వస్తువు ఏమిటి? పెరుగు! బల్గేరియా వైజ్ఞానిక అకాడమీ వారు 455 ఎలుకల చర్మాలకి 'చర్మం కాన్ఫర్' తగిలించి తర్వాతవాటికి పెరుగుతో ఉండే నిరసాయకర మూక్కు క్రిములని ఇంజెక్షన్ ద్వారా ఎక్కించారు. సాదా రకంగా ఎలుకలన్నీ చనిపోయేవే కానీ 136 బతికాయి. చర్మంకాన్ఫర్ ఎండి, పెచ్చుగా పూడి పడి పోయింది. తిరిగి చర్మం మామూలు స్థితికి వచ్చి రోమాలు బాదా వచ్చాయి.

ఇంతవరకూ చర్మంకాన్ఫర్ కే ఈ 'మందు' పనివస్తుంది. ఇది ఎలుకలలోనే

కాక మనుష్యులకీవర్తిస్తుంది. పెరుగుతోని 'సోలాన్సి' వేరు చేసి తిక్కిన రకాల కాఫీర్ మింగి పయోగించి

మాస్తున్నారు.

డాక్. ఎల్. హెర్బర్ట్ సోన్ (కాపీరైటు)

హెడెన్సా

మూల వ్యాధులకు.
ప్రతి చోట దొరుకును

రెండు రత్నాలు
Licenced under M. & T. P.
Act — Rule (83)
వీర్యరంజనము - Tonic Pills & Oil
కనుపులో పైకి మర్చనకు (1) కోర్టు 20
కోర్టు రూ. 12500 - పునరీక్షకం రూ. 47
పైకుం M.O. నంబర్ - 2. పి లేదు.
డా. రత్నం నన్స్. (Estd 1904)
మలకపేట నిల్వంగల్లు, New
అజంపూర మార్కెట్ పేట,
హైదరాబాద్ - 36 అం. ప్ర.

రూ. 700 సంపాదించండి
"గా విరాగుకాలంలో రూ. 165
విలువల (మంచి ప్రఖ్యాతి "జమీగా"
(అత్తవరల్ 3 ద్వారా) బ్రాన్ సిస్టర్
విరివిగా సిక్రయించి, వెలకు రూ. 700
సంపాదించుకొనండి. వరతులకు శాంపిల్
బ్రాన్ సిస్టర్ కు వాయండి.
REGENT RADIO CORPORATION,
23, Beadonpura, (APW-Z) Delhi-5.

గీతానామ సం. 2174 వ్యాపకము. 1958

శ్రీ సత్యం
శ్రీ సత్యం గోలు కవరింగ్ వల్లు
H.O. పులికలపాడి P.O. మచిలీపట్నం (A.P.)

రాణి కుముదినీదేవి

కోటలోనే హైదరాబాదులోని వర్తక బాధితుల సహాయార్థం హుబ్బాహుబ్బిగా ఒక్కదే ఢిల్లీకివెళ్లి నేహ్రాగాడిని కలుసుకొని ప్రధాని నిధినుండి పెద్ద మొత్తం ప్రాశం సేకరించిన సాహసి. నగరంలోని పలువురు దాతల సహాయంతో కూకుట్లోల్లో కుష్టు వ్యాధి చికిత్స కేంద్రాన్ని ఆమె స్థాపించారు. నేడు అక్కడ రెండువందలమందికి పైగా చికిత్స జరుగుతున్నది. యావత్ భారతా వనితో ఆదర్శప్రాయమైన కేంద్రంగా అందారుతున్నది. ఈ చికిత్సాలయం నిర్వహణ శ్రీమతి కుముదినీదేవికి జీవిత సర్వస్వమైనది.

1967 ఎన్నికల్లో అదే నియోజకవర్గంనుండి మళ్ళీ కాంగ్రెసు అభ్యర్థిగా 14420 ఓట్లు మెజారిటీతో శాసనసభకు ఆమె ఎన్నికయ్యారు. 'జగవంతుడి కృప, బీదప్రజల సహకారమే నా విజయానికి కారణం' అని అంటారు. 'రానున్న ఐదేళ్ళలో మీరేమి సాధించదలుస్తున్నారు?' అని ప్రశ్నిస్తే శ్రీమతి కుముదినీదేవి ఇలా అన్నారు. 'నాది చాలా మెనుకబడిన నియోజకవర్గం. బీదప్రజలకు అధికారాల సహకారం లేకపోగా, భగవంతుడుకూడా కిసుకే పహించాడు. వర్షాలులేవు, కృషివదిలిపోయి ఏర్పడ్యాయి. ఆహారధాన్యాల సరఫరా జరగడం లేదు. రోడ్లు సరిగ్గాలేవు. ప్రజలకు వ్యాయం, జరగడానికి ప్రయత్నిస్తాను.'

సామాజిక ప్రయోజనంకన్న స్వార్థదృష్టి ఈనాడు ప్రబలుతున్నదని, అందువల్ల సర్వత్రా అసంతృప్తి కలుగుతున్నదని, ప్రజాశక్తులు ఆశించినంతగా ఫలవంతం కావడంలేదని ఆమె మరో ప్రశ్నకు సమాధానమిచ్చారు. రాజకీయాల కాటుసోల్పు భరించలేని సున్నిత వృద్ధయం ఆమెది. కేనిల్ అపియమైన భాషణమా భరించలేని అభిమాని: 'దత్తుత్వం (ప్రియవక్తృత్వం, భీరత్వముచిత్రజ్ఞతా) సహజసిద్ధంగా అభివృద్ధి ప్యక్తి, భూషణాలు, భేషజాలు లేని ఆమె వ్యక్తిత్వానికి 'సత్యాన్నానీ పరోధర్మహా' అనుసూక్తి ఆమెకు కంకణభూషణమై నది.

'ఈ రాజకీయాలపట్ల నా కప్పుడూ వ్యాపాహంలేదు. నాకోసం నేను ఎప్పుడూ ఎవ్వరినీ ఆశ్రయించలేను. నాకు సచ్చని సరిస్థితుల్లో రాజకీయాలకు దూరం

కావడానికి నేనుకాదు. సమాజంకోసం మంచిపనిని చేపట్టునప్పుడు మామూలు ఉద్యోగినుండి ముఖ్యమంత్రి వద్దకూ వెళ్లి ప్రయత్నిస్తాను' అని శ్రీమతి కుముదినీదేవి అన్నారు. ఆమె ప్రస్తుతం వేతి సరిశ్రమల ఎంపీరియం భోర్లకు ఆధ్యక్షురాలు, సాయుధదళాల సంక్షేమ ఉపనంపుంలో సభ్యురాలు, మరెన్నో మహిళా సంస్థలకు సంపాదకురాలు!

నియస్సు విూరసి, సందానంగల స్త్రీలు రాజకీయాలలో ప్రవేశించడంవల్ల, వారి పెంపకానికి, కుటుంబ పరిస్థితులకు కొంత అంతరాయం కలిగేమాట విజమేనని ఆమె అన్నారు. ఆమెకు ఇద్దరు కుమారులు, ఇద్దరు కుమార్తె లున్నారు. భర్తతోసాటు సలుమార్లు ఆమె బ్రిటన్, జాపాన్ వంటి పెక్కు దేశాల్లో పర్యటించారు. చిన్ననాడు టెన్నిస్ ఆమెకు హబి. ఈనాడు శాత్విక గ్రంథాలసల, శాత్వికం ప్రవచనాలు వినడం ఆనెక్తి. అనెగదిర్ వందలూది శాత్విక గ్రంథాలు కప్పించాయి. ఢిల్లీకి వెళ్ళినప్పుడల్లా హ్యూషిరేవతోని శివానంద ఆశ్రమాన్ని అమె సందర్శిస్తుంటారు. తాము నిర్వహిస్తున్న కుష్టురోగుల చికిత్సాలగూర్చి 'శివానందాలయంగా, తాము వినసేస్తున్న భవనాన్ని 'శివానంద గృహంగా' నామకరణం చేశారు.

ఆ కృతిలోనూ, ఆలోచనల్లోనూ, భాషణంలోనూ భారతీయతను భాసించజేసే విదుషిమణి రాణి కుముదినీదేవి వాల్మీకిశ్లోషేషీస్తూనే కానున్ననూ, ముదిమి తొంగి నూడని ముదిత: గంభీరమైన ఆమె వ్యక్తిత్వానికి శూషణ ప్రాయమైన ఆమె స్థితిను, సదాస్మృతం.

—నాసాని సుదర్శన్ రెడ్డి

వంటలు

బియ్యప్పిండి చాలారూ

బియ్యప్పిండి	1 కప్పు
చక్కెర	2 కప్పులు
వెన్న	గలం కప్పు
కుంకును పువ్వు	3 చంపాలు

పన్నీరు (గులాబి.)
చక్కెరపాకం పట్టులి. వెన్న కరిగింగి పిండి, పాకం కలిపి వేగివ్వాలి.
కుంకుమపువ్వుని నీటిలో నానవేసే తర్వాత చల్లారి. 15 నిముషాలు కలుపుతూ నండాది. చల్లార్చి గులాబి పన్నీరు కలపాలి. ఎ. వి.

జనకర్మ

పొలండుగు వెంకటేశ్వరరావు

ఇది ఆ రోజు 'కల్లబ్బ'లో ఏదో 'హార్టీ' వుండటమువలన వేణు ఇంటికి వచ్చేసరికి బాగా ప్రార్థనయింది. 'బి. ఎస్సీ'ని 'గేరేజీ'లో పెట్టి ఇవలకి వచ్చేటప్పుడు పోలీస్ గడియారం వచ్చేండు కొడు తున్నది. ఆ వెంటనే ప్రహరీ గోడని దాటి వచ్చిన సన్నటి 'ఏడ్డు' ఒక్క షణ్ణంపాటు అచేతనంగా నిల్చునేటట్టు చేసింది అతడిని.

ఆ ఏడ్డు గుండెల్ని చీల్చుకుని హృదయంతరాలలోకి చొచ్చుకుని పోతూవుంది. అతనికి ఆ స్వరం చిరకాలంగా పరిచయం! ఎక్కడ? ఎప్పుడు? !...అవును. నిజమే. వేణు ఆ స్వరాన్ని చాలా రోజులు ఆరాధించాడు, ఒకప్పుడు.

కాని ఈ విధంగా ఆ గొంతుని వినటం తదే ప్రథమం. అసలు ఆ సంగతి వేణు ఇదివరకు, అత ద్వారా విని ఉన్నాడు. అప్పుడు అంతగా పట్టించుకొని వుండలేదు ఆ సంగతి. అవును.

ఆ గొంతు రేఖదే! రేఖ ఏడున్నూ వున్నది సన్నగా, బయటికి విప్పించకుండా అణిచిపెడతా. వేణు మెల్లిగా అడుగులువేసి వీధిలోనికి వచ్చాడు, అనియంత్రితంగా.

పచ్చగా అంతటా వరుచుకుని వున్న వెన్నెం వెలతెంగా పోతున్నది.

ఆ వెన్నెలలో బోపిగా దీనంగా నిలబడి వున్న ఆ ఇంటోమం చే వస్తున్నది, ఆ రోదన ధ్వని.

ఆతురత, విచక్షణని మింగివేయగా గది గబా ఆ ఇంటివేపు నడిచాడు, వేణు.

అవును.

రేఖ ఏడున్నూ వున్నది. చాలా రోజుల తరువాత వేణు తిరిగి రావారావు గొంతు విన్నాడు. పరుషంగా దూకుడుగా రావారావు గొంతు వినబడుతున్నది. కఠినంగా వున్న రావారావు మాటలు వేణు వినలేకపోయాడు. రావారావు ఏమి మనిషి? అందుకే రేఖ ఏడున్నూ వున్నది. పాపం!

వేణు సీరసంగా ఇవలకి అడుగులు వేసేడు. ఆ పాలుగు షణ్ణాలు వాళ్ళ మధ్యన వున్న అంతరం గురించి వేణు మరిచి పోయాడు. హృదయం మూతిగింది.

దాదాపు పదిహేను సంవత్సరాల కిందటి సంగతి, ఇది. ఆ రోజులలో వేణు బి. ఏ. చదువుతూ వుండేవాడు. వాళ్ళ ఇంటి ప్రక్కనే ఒక 'సబ్' రిజిస్ట్రారుగారు అద్దెకు

రు. 8/-లకు మాత్రమే

నవీన్ డిజైనులతో, రంగులతో
నిక్కిలి అందమైన వీరలు. 1 వీర
రు. 8, 2 వీరలు రు. 15/-
3 వీరలు రు. 21. పుష్కర్ టెంట్
రు. 10/- 2 వీరలు రు. 19/-
3 వీరలు రు. 27/- 4 వీరలు
రు. 35/- 2 లేజ్ అంబుకు

నిక్కిలైన వీరలు కొన్ని రు. 35/- పిమ్మ
మరియు ఇమోటాప్స్ ఉచితంగా ఇవ్వబడును.

Arvind Agencies (WAP 23)
P. O. Box 1408, Delhi-6.

బలహీనం నరముల సడలింపు

ప్రస్తుత రిటెన్షన్, పురుషత్వం తగ్గి యుండుట తెల్ల
విడుదల, చెక్కుల వ్యాధి, రక్తం, నిద్ర, ఆకలి
లేకుండుట, జీవితముపై నిరక్తి, భయం, బీబి
“నరముల సడలింపు” శరీర మంశయు నొప్పి,
నమంనొప్పి మొలవాదులకు చికిత్స చేయబడును.
పెట్టు రు. 18/- పుష్కర్ రు. 33/-
పుష్కర్ నెం. 1 రు. 45/-.

మాతక (బహిష్టు) కడుపు నొప్పి :
సంతానము లేకుండుట !!

గర్భిణిలో కండరము, పురుగులు కారణము
వలన సంభవము లేకుండుట, తెల్ల పడుట,
నమంనొప్పి బహిష్టు రంగు మారటం, రొమ్ము
అణచుట, కడుపు ఉబ్బునము గొప్పవేద్యము, అధిక
బహిష్టు పోవుటను నివారించి, దేహదారుణ్యము,
దేహ (రావణ్యము) తగ్గి, నివర్తను. పెట్టు
రు. 18 M O వంద పొందు.

వివరములకు 50 పై. స్పృంపుతో (నామవలెను.
ఎ.ఎస్. వైద్యశాల, నెం. 13, సేషన్
వ్యా. రోడు, కోడంబాకం, మద్రాసు-24.

ఫోలింగ్ 50 షాట్ పిస్టల్

50 షాట్ పిస్టల్ అక్కరలేదు. అమెరికన్ మోడల్. దొంగలు,
క్రాంత్యుగముల నుండి రక్షించుకొండి. ఉల్కాన
ప్రకాశాలు, యాత్రలు, వాటకాలకు (వెళ్ళ
మై నది. ఆటోమేటిక్
50 షాట్ల నిర్మాణ
కలదు. తెలికై నది. ఇందు
నుండి వెలువడు నిర్వ
రసము మిమ్మును గాపా
డును. ధర: 50 షాట్ల జర్మన్ మోడల్ నెం. 99
రు. 15/50. ఎ.ఎస్. వై. షాట్ల రు. 2/50. లెడర్
లెన్ రు. 3/50. అదనపు షాట్లు 100కి రు. 5/-

JAPAN AGENCY (WAPT-15)
PHAPALA, ALIGARH.

జోక్యం

పుంటూ వుండేవారు. చారికి ఒక్కనొక్క
కూతురు రేఖ. గారాబంగా చూసుకునేవారు.
చూసినకొద్దీ ఇంకా చూడాలనిపించే అందము
రేఖది. గుండెల్ని బంధించివేసి వూపిరాడ
కుండా పుక్కిరి బిక్కిరి చెయ్యగల. శక్తి
ఆమె అందముతో వుండేది.

అప్పుడు రేఖ ‘స్కూలు స్టేషన్లు’ చదు
వుతూ వుండేది.

రోజూ ఒక్కసారయినా ఆ అమ్మాయిని
చూడాలని అతని మనసు కుతూహల
వదుతూ వుండేది. అలా కానివాడు మనస్సుతో
ఏదో వెలిగి వుండేది. మనస్సు దీనంగా
లోలోపలే ఏడిచేది.

రేఖని పొదియవీకం మీద ప్రతిష్ఠించు
కున్నాడు, పదిలంగా, రహస్యంగా.

రేఖని చూసి హృదయం ఆనందంతో
పుక్కిరి బిక్కిరి అయ్యేది.

అప్పుడు. రేఖని ప్రేమించాడు, వేణు
నిండు మనస్సుతో.

ఆ రోజులలోనే వాళ్ళ క్లాసులో రామా
రావు అని వుండేవాడు. వాట్ని మొరలు
మనిషి. ఆడసిల్లల్ని ఏడిపించటము తప్ప
అతనికి వేరే పని వుండేది కాదని నలుగురూ
అనుకునేవారు. ఒక్కో క్లాసులో సంవత్సరాల
తరబడి వుంటాడట. అటులంటే అతనికి
జాగా మక్కువలు!

వేణుకు అతనంటే అంతగా ఇష్టం
వుండేది కాదు. రోడ్డు వెంట నడుస్తున్న
ప్పుడు అతను ఒకటి రెండుసార్లు రేఖ
వెనకనే నడవటం వేణు గమనించాడు.

రేణుకు అతనంటే వున్న ‘అనన్యత’
రట్టించుకుంది.

చూస్తూ వుండగానే వాణిం దొర్లి
పోయింది.

పరీక్ష లయ్యాయి.
‘బి. ఏ.’ పాసయ్యాడు, వేణు.

ఆ మరునటివిడు వేణు ఇష్టంలేక
పోయినా ‘ఎస్. ఏ.’ కోసం విశాఖపట్నం
వెళ్ళాల్సి వచ్చింది. రేఖని వాడలలేక వాడల
లేక దిగులుగా వెళ్ళాడు.

‘రేఖని చూడకుండా, నేను ఎల్లా
వుండగలను?

వా గుండె పగిలి చెయ్యలు కాకుండా

వుండగలదా? అంతటి మనోహార్యము
వాలో వున్నదా?

నేను ఏమయి పోతాను? భగవంతుడా,
నన్ను రక్షించు. ఎందుకు ఈ పరీక్ష?’
అనుకున్నాడు. ఈ అలోచనలతో బుద్ధి
వేడెక్కి పొయింది వేణుకి.

అస్తవ్యస్తమయిన మనస్సుతో, చెదిరిన
మనోధైర్యంతో, దీనంగా లోలోపలే కుమిలి
పాతూవున్న హృదయంతో వెళ్ళిపోయాడు.

చాలా రోజులపరకు హృదయంలో రేఖ
రూపమే మెదిలి మనోశాంతిని చెడద
గొట్టుతూ వుండేది.

మూడేళ్ళ తరువాత దశరా సెలవు
లతో, రెక్కలు కట్టుకుని వచ్చి వాలేడు,
ఆమెమూలమీద, రేఖని చూడాలని. కాని
నిరాశే ఎదురయింది. రేఖ కనపడలేదు. ఆ
ఇంట్లో వాళ్ళు లేరు. ఇంట్లో వాళ్ళని
విచారించగా తెలిసింది. వేణు విశాఖపట్నం
వెళ్ళిన పదిరోజులకే, ‘సబ్ రిజిస్ట్రారు’
గారు వున్నట్టుండి వాకరోజున గుండె
జబ్బుతో చనిపోయారట!

మరల కూడటెట్లైన ఆస్తిపాస్తు
లేమీ లేకపోవడమువలన ఆ తల్లి కూతుళ్ళు
కొన్నాళ్ళు ఎంతో బాధపడినారట. ఆ తరు
వాత ఎవరో బంధువులు దయతలచి వాళ్ళని
చేర దీకారట.

వాళ్ళు అవూరు వాదిలిపెట్టి పోయి
అప్పటికే నెలరోజులు అయిపోయిందట. వేణు
గుండెల్లో అగ్నివర్షాలు పగిలినాయి.

‘నే నేమని ఆశించాను? చివరికి ఏమయి
నది? వా కేమవుతుంది? వా గుండె నిల
ద్రొక్కుకుంటుందా? ఇదంతా ఇల్లా
ఎందుకు జరిగాలి? ఏమో’ అని మధన
పడ్డాడు వేణు.

చాలాలోజులు పిచ్చివాడయి పోయాడు.

మనసులోని కోరికని ఇమార్త తం
చేయలేని తన బలహీనతని పడేసేదే తిట్లు
కున్నాడు. కాలకింబుడు గుర్రాన్ని కంఠంలో
పుంచినట్టు బాధని గుండెల్లో దాచి
పెట్టాడు. ఎవరికీ నశించనగనై వా తెలియ
నివ్వలేదు. ఎవరికీ తెలిసి చెయ్యగల నహ
యమూ ఏమీలేదు, మరి!

వాళ్ళు ఏ వూరు వెళ్ళేరోకూడా ఎవరికీ
తెలియదట! విధి ఎంత కర్కశంగా
వుంటుంది ఒక్కోసారి! నిజంగా, మనస్సు

అతి నిద్ర తమయినది. కాని పోకడని అంచనా వెయ్యటానికి శతాబ్దాల తరబడి ఎందరో మనస్తత్వవేత్తలు ప్రయత్నాలు చేస్తున్నారు. కాలంలో ఒకరకమయిన 'ఆ యింద్ర జాలికశక్తి' అన్నది.

ఎంతటి గయాలైనా మాన్యగళక్తి దానికి ఉంది. ఇది వాస్తవము.

'నామీద నాకే నమ్మకంలేక పోయిందానాడు, నేనేమయి పోతానో నాకే అర్థం కాలేవారోజా, అగాయానికి నా జీవితం ముక్కలుగా అయి, చెదిరిపోతుందేమో అని ఆనిపించింది నాకు.

కాని,

నాకు ఏమీ కాలేదు.

కొద్దిరోజులలోనే రేఖని స్మృతిలో శీలా మూత్రంగానే పుండనిచ్చి మిగతా జ్ఞాపకాలు తుడిచి నేనుకున్నాను.

జీవనపథంలో పురోగమిస్తూ ముందుకు పోగలిగియాను.

నేను అంతగా ఆరాధించిన 'రేఖ' రేఖా మూత్రంగానే నా స్మృతి పథంలో మిగిలి పోయింది. నా ఆరాధనలోనే, లోపము వున్నదా? ఏమో?!

నేనొక సాధారణ మానవుడిని! కాలం నడిచింది.

ఎం. ఏ. పూర్తి చేశాక వ్యాపార నిర్వహణలో 'మాస్టర్లు డిగ్రీ' తీసుకున్నాను, ప్రథమశ్రేణిగా పరీక్ష పాస్యము.

నా వివాహమూ అయింది మరి! అని ఆశ్చర్యపడినాడు, వేణు గతాన్ని తలుచుకుని అప్పుడు.

తరువాత, ఒక ప్రయోజన కంపెనీలో జూనియర్ మేనేజరుగా ఉద్యోగం అయింది వేణుకి. హైదరాబాదులో మాతన జీవితానికి నాంది పలికాడు. వాడుదుడుకులకు సర్దుకుని అతని జీవిత రథం బుజుకూర్చాన నడుస్తున్నది, ఇప్పుడు.

ఒకరోజున 'క్లబ్బు' నుంచి తిరిగి వచ్చేసరికి, వేణుకినం ముఖ్యమయిన 'ఫైళ్లు' ఇంటికి తీసుకుని వచ్చాడు అఫీసు వుద్యోగి కలను.

వరండా చీకట్లో నుంచుని వుండటము వలన వేణు అతన్ని గుర్తించలేక పోయాడు. సంతకాలు పెట్టేశాక ఇంకా అతను అక్కడే నుంచుని వున్నాడు.

'క్షమించండి సార్! మీరు బండరుతో చెడిపోరా?' అన్న అతనిప్రశ్న, వేణు అతన్ని

పరిశీలనగా చూసేటట్టు చేసింది.

వేణు అతన్ని గుర్తుపట్టు కలిగిడు.

అతను రామారావు!

ఆ రోజున రామారావు చాలాసేపు మాట్లాడి వెళ్ళిపోయాడు.

అతను ఆ అఫీసులోనే నాలుగు సంవత్సరాల నుంచి పనిచేస్తున్నాడట.

ఎన్నిసార్లు ప్రయత్నించి బి. ఏ. పూర్తిచెయ్యలేక పోయాడట. నాళ్ళు పుంటున్నదికూడా ఈ పరిస్థితిలోనేనట! పెళ్ళయిందట. ఇద్దరు పిల్లలట!

తనకు వాతనయనంతవరకూ రామారావు అభివృద్ధిలోనికి రావటానికి సహాయము చెయ్యాలని అనుకున్నాడు వేణు, అప్పుడు.

కాని తర్వాత అతన్నిగురించి వేణు విన్న సంగతులు ఆ అభిప్రాయాలకి వ్యతిరేకంగా తయారయినాయి.

రామారావు పనిగురించి మేనేజరు 'తెలిక'గా చెప్పాడు. అతనిలో 'పామర్యత' లేదు!

వేణుకి, ఆతరువాత తెలిసినవచ్చింది. మేనేజరు చెప్పినదానిలో అసత్యము ఏమీలేదు. రామారావుని గురించి మంచిగా అనుకునే నాళ్ళు అఫీసులో బహు వృద్ధిమంది మూత్రం.

రామారావుకి అన్ని దురలవాట్లూ వున్నవట! పనిలో అసతత ఎక్కువట.

అయితే రామారావుకి ఇప్పటికిన్నీ బాధ్యత అంశడలేదన్నమాట!

అతన్ని వేణు ఎంతగా అసహ్యించుకున్నా అతనికి సహాయపడాలని అతన్ని తప్పలనుండి కాపాడాలని ఆనిపించేది వేణుకి అంతకారతరంలో. అస్పష్టంగా అత్యయత కదిలేది. కారణం అమాహ్యమే అయింది, వేణుకి బహుశా సహృద్యులు అనేమో!

మనస్సుకి సంబంధించిన కొన్ని విషయాల 'అనుసాను'లు ఇంకా శాస్త్రజ్ఞులు సరిగా అంచనా నెయ్యలేక పోయారు, ఇన్ని పరిశోధనలు ఇంతకాలంగా చేసినీ.

కాని అతనిమీదగల తన అవ్యాజమయిన జాతికి బలవత్తరమయిన కారణం వున్నదని ఆతరువాత కొద్దిరోజులలోనే తెలిసింది వేణుకి.

అవును.

రామారావు ఎడల వేణుకిగల ఆ భావాన్ని గంభీరము వున్నది.

వేణును ఆ చేపనితో మాడటానికి, వాళ్ళ అమ్మ వచ్చింది హైదరాబాదు. వాళ్ళ పూరునుంచి.

ఒకరోజు వేణు అఫీసునుంచి వచ్చాక అనిడే వ్యయంగా ఆ నిషయం కదిలేసింది. 'సువ్వు బిందరలో బి. ఏ. చదువుకుంటూ వున్నప్పుడు మన ఇంటివక్కన 'నవ్విజిప్తారు' గారు పుంటూవుండేవారు. గుర్తువుందా?' అని అన్నది.

ఆశ్చర్యపోయేడు వేణు. మనస్సు తిరిగి ఇన్నాళ్ళకి తియ్యగా బాధతో మూలిగింది.

'అవును. ఏం?' అన్నాడు.

'రేఖ! నాళ్ళ అమ్మాయి. అప్పుడు స్కూల్ ఫ్రెండ్ చదువుతూ వుండేది. గుర్తువుందా?' అంది అమ్మ.

అతనిలో ఇన్నాళ్ళా మసిభవించి వున్న ఆలోచనలు కరిగి నిరియ్యాయి. ఆ నీటి అంచన ప్రతిఫలించిన మెరుపువలే రేఖ కదలాడినది.

మొన్న ఆ అమ్మాయి ఇక్కడి కనబడినది. మొదట నేను ఆనవాలు నటలేదు. అంతగా మారిపోయింది. భిర్తకి ఈ వూళ్ళోనే వుద్యోగముట! నన్ను చూసి ఎంతో సంతోష పడింది పిచ్చిపిల్ల. వాళ్ళ ఇల్లా ఇక్కడే జాగా దగ్గరే. పాపం వాళ్ళ అమ్మ కూడా ఈ సుధ్యే పోయిందట!

నిన్ను గురించి ఎంతగానో అడిగింది.

'అన్నయ్య బాగావున్నాడా పెద్దమ్మా?' అని ఎంతో ఆస్వయతగా అడిగింది.

నిన్న మనింటికి వచ్చింది. సువ్వు మద్రాసు వెళ్ళివున్నావు.

నిన్ను చూడాలని ఎంతో ఇదయింది. కానీ సువ్వు రాలేదు, ఆ రోజున...

అమ్మ అట్లానే చెప్పుకుంటూ పోతున్నది. వేణు ఆలోచనలలో పడ్డాడు. మనస్సులో గడ్డికట్టివున్న మంచు కరిగింది. ఏడి పోయింది.

అన్నయ్య!

తను రేఖ దృష్టిలో అన్నయ్య! ఆ సంగతి గుర్తించలేకపోయాడు, తను.

నిజంగా అది తన దృష్టిలోని లోపమే నేమో!

నిజంగా ఆ భావన ఎంత సుధురమయినది? 'అన్నయ్య' అన్న మాటలో ఎంత

కే వుంది?!

అందులో ఎంత వ్యవధి!

అనాటికే ఈనాటికీ ఆమె దృష్టిలో తన అన్నయ్య!

ఇన్నాళ్ళా అది కానకనే, రేణి మరో వ్యక్తితో మాళాడు. ఆ సంగతి తెలిసి ఇప్పుడు అభిప్రాయం మార్చుకున్నాడు. మనస్సులో వన్నీరు చిలకరించినట్లేంది.

తనకి రేణి చెల్లెలు! తోబుట్టువులులేని తనకి దైవమిచ్చిన చెల్లె రేణి!

ఈ భావన ఎంతో ర్హస్వినీ, శాంతినీ ప్రసాదించింది. మనస్సులో నిర్మలమయిన లిరిక్స్ వనియ్యమైన ఆనందము. స్వార్థరహిత మయిన భావన నిజంగా ఉన్నతమైనది.

కాని ఆ ఆనందము ఎక్కువ కాలం నిలువలేదు. అవసరమయిన పని వున్నందు వల్ల వేణు వాళ్ళ అమ్మ తిరిగి వూరు వెళ్ళిపోయింది, నెల రోజులకే. ఆఫీసు బాధ్య తిలు ఎక్కువయ్యాయి. మనస్సు ఎంతగా కోరుతూవున్నా వేణుకి రేణి చూడటము సడనేలేదు.

ఒకనాడు 'లత' అన్నది.

'మీకు రేణి అనే అమ్మాయి తెలుసువా?'

అవునన్నట్లు అలాడించాడు, వేణు యాంత్రికంగా.

'ఇవ్వాళ ఆ అమ్మాయి మన ఇంటికి వచ్చింది. ఈ మధ్యన చాలా రోజులు జబ్బుతో తీసుకుంటుంది. మీరూ, మీ అమ్మ గారూ వాళ్ళకి శాగా తెలుసట గదా! నేను మరచిపోయాను. ఆ మధ్యన ఒకసారి మన ఇంటికి వచ్చిందట, మీ అమ్మగారు వచ్చాడు. ఆ అమ్మాయి భర్త మీ కం పెన్సిలోనే వుండొగం చేస్తున్నట్టే! ఇండాక మాటల మధ్య తెలిసింది.

వాళ్ళ వుంటున్నది కూడా ఇక్కడే. మన ప్రహగిగోడ అవతలి ఇల్లేనుట. ఆమె భర్త మీకు తెలుసువా?' అన్నది లత.

వేణు తెల్లమొహం వేశాడు. 'మా ఆఫీసులోనే పనిచేస్తూవున్న రేణి భర్త ఎవరు? నిజంగా వాకు తెలియదు! మరి!' మధన పడ్డాడు.

తమాయించుకుని వెంటనే, 'అవును. ఏం?' అన్నాడు.

లత లంది, 'ఆ అమ్మాయి పెదవి విప్పి చెప్పలేదు గానీ, నలుగురూ చెప్పడాన్ని

జో ర్గ అ

బట్టి, అడపా దడపా చెప్పారా వింటున్న దాన్నిబట్టి, అనవలసి వస్తున్నది. అతని ప్రవర్తన మంచిది కాదు. తాగినప్పు భార్యని కొడతాడట. ఇంటి విషయాలేమీ పట్టించుకోడు. తీతం డబ్బులు మొదటి వారంతోనే తగలేస్తాడట.

కళ్ళ లోపలికి పీక్కునిపోయి పూచిక పుల్లలాగా వున్నది, ఆ అమ్మాయి. పాపం! దీనతం గూడుకట్టుకుని వున్నది. అతన్ని మీరు మందలించలేదా? అతను మని 'షేరా?' లత నిజంగా పితకాలపు మనిషి.

మౌనంగా వుండిపోయాడు వేణు. మనస్సు బాధగా మూలిగింది.

'అతను ఎవరో తెలియదు. తెలిసినా ఏమని మందలించమ? ఎట్లా మందలించమ?' అనుకున్నాడు.

ఆ వర్షాడే తెలిసింది. మేనేజరు ఫిర్యాదు చేశాడు, రామారావు గురించి.

రామారావు 'ఆఫీసుడబ్బు' స్వంతానికి రాడుకున్నాడట! మేనేజరు అతన్ని లెక్క అడిగితే తలవంచుకుని మాట్లాడడం!

ఆ విషయం వేణుడాకా వచ్చింది. వేణుని చూసి బిక్కుమొహం వేశాడు రామారావు.

మొహం వాడటట్టు చివాట్లు వేస్తాడని అనుకున్నాడు కాబోలు. వేణుకి జాతివేసింది. ఎవరూ చూడకుండా, తన జేబులోనుంచి డబ్బు తీసి అతనికి ఇచ్చి మేనేజరుకి కట్ట మని వంపించాడు రామారావుని.

మారు మాట్లాడకుండా వెళ్ళిపోయాడు రామారావు. వెనక్కి తిరిగి చూడలేదు.

ఆ వర్షాటినుంచి అతను ఆఫీసుకి రాలేదు.

వేణు ఇచ్చిన డబ్బు మేనేజరుకి కట్టనూ లేదుట!

రామారావు ఏమయి పోయాడు? అతను ఏమి మనిషి? అతను బాధ్యతని ఎప్పుడు గుర్తిస్తాడు? అతని చంచలమయిన బుద్ధి అతని జీవితాన్ని ఎక్కడికి తీసుకు వెడు తుంది!! అతన్ని నమ్ముకుని వున్నవాళ్ళ ఏమయిపోవాలి?!

ఆ రోజుల్లోనే 'పులిమీద పుట్ట' లాగు

ఇంకో సంగతి తెలిసింది, వేణుకి.

రేణి భర్త రామారావును; అని!

అతని బాధ రెట్టింపయింది.

'పాపం! ఆ అమ్మాయిని మాస్తే జాతి చేస్తుంది. మీ కిందే పనిచేస్తున్నాడట గదా! ఈ విషయంలో మీరు కలుగజేసుకుని మందలించి ఒకదారికి తీసుకురాలేరా?' అన్న లత మాటలు చెప్పల్లో గింగురుమని మ్రోగు తున్నాయి.

కాని తను రామారావుని ఏమని మందలించగలడు? తన మాటని అతను లెక్క చేస్తాడా? బెదిరింపులతో అతన్ని లొంగ దీరుగలడా? అయినా అతని స్వవిషయా లతో జోర్యం కలిగించుకోవటానికి తనడు ఏమి హక్కు వున్నది?

'ఇది వా స్వవిషయం. రేణి నా భార్య. నేను చెడ్డవాడినే కావచ్చును. తాగుబోతునూ పేకాటగాడినీ కావచ్చును. నా భార్య తిడ్డత్ని బాధపెడుతూ వుండవచ్చును. నేను పరి రూప రాక్షసుడినే. పతనం చెందినవాడినే అయివుండవచ్చును.

మీరు వా అధికారులూ కావచ్చును. నా వుద్యోగం వూడగొట్టుగల శక్తి వుండ నప్పు మీకుఅంతమాత్రాన వా కుటుంబ వ్యవహారాల్లో తల దూర్చటానికి, మా భార్యభర్తల మధ్య తల దూర్చటానికి మీకేమి హక్కు వుంది? ఇందులో మీ స్వార్థము ఎంత? అసలు మీరెవరు? రేణి మీద అంతటి జాతి కలిగివుండటానికి కారణమేమిటి?' అని రామారావు తన్ను అడిగితే తన దగ్గర ఏమి సమాధానం వున్నది? ఆ రోజుల్లో, తనూ రేణిని ఆరా ధించిన సంగతి రామారావుకి తెలియడమకో లేదు. దొంగని దొంగ పట్టుకోగలడు, మరి! అందుకే మాట్లాడకుండా వూరు కున్నాడు వేణు. అపార్థం చేసుకోనటము చాల తేలిక గదా! అయినా ఏమి చెయ్య టానికి రామారావు కనపడితే గదా?

ఏ బెదిరింపుని ఆయుధంగా వుపయోగించి అతన్ని మార్చాలని లత నేణుని కోరిందో, ఆ బెదిరింపే రామారావు అకారణంగా వేణు మీద వుపయోగిస్తున్నా డిప్పుడు.

రామారావు అట్లా నిర్లక్ష్యంతో వుద్యో

గాన్ని వాదిలి చతనంచెంది ఏమవటానికో ఎంత ఆలోచించినా అర్థంకాలేదు వేణుకి బుర్ర వేడెక్కి పోయింది.

భార్యని సంసారాన్ని ఏమిచేద్దామని ఆతని వుద్దేశ్యం?

అటునంటి దుర్బల మనస్సులకూ చువల చిత్తులకూ వివాహమనే హక్కును సంఘం ఎందుకు నిరాకరించదు? ఏమో?

ఆలోచనలతో బుర్ర వేడెక్కి పోయింది.

రేఖ ఏమవుతుంది? రామారావు ఆ అమ్మాయిని ఏమిచేస్తాడు? ఈ సమస్య ఎక్కడ పరిష్కార మవుతుంది? కొందరు పిచ్చినాళ్లు సమస్యలు సులువుగా పుష్టిస్తారు.

అదేవిషయమయి లత కూడా ఎంతో భావపడింది.

మగనాళ్లు హృదయ కనకతని గురించి లత విమర్శిస్తూవుంటే అందుకే నోరు మెరుకుకూడా వూరుకున్నాడు వేణు. ఒకదారి మాపి రేఖని రక్షించమని రేవుట్టి ప్రార్థించాడు మనస్సులోనే.

అట్లా అధ్యశ్యమయి పోయిన రామారావు గొంతుని తిరిగి ఈర్ష్యా ఈ విధంగా ఎవరినీ చమత్తంది అనుకోలేదు వేణు, కలలోగూడా. అదినిని గుండె బాధగా మూలింది. అసహాయంగా అడుగులువేసి ఇంటికి వచ్చేశాడు వేణు.

అతనికి, రాత్రి రెండయినా కనులు మూతపడలేదు.

ఆ మర్నాడు వేణు లేచేసరికి ఎనిమిది వయింది.

'ఇవ్వాలి మీరు ఎక్కడికి వెళ్లకండి.' అని అజ్ఞా జారీచేసింది లత.

కారణం అడిగితే చెప్పలేదు.

సువూరు పదిగంటల ప్రాంతంలో రామారావు వచ్చాడు. మనిషి ఎంతో చిక్క పోయాడు. వేణుకి ఆశ్చర్యము కలిగింది. నిర్బంధంగా వున్న లతని మొహందాసి ఆనందమూ కలిగింది. రామారావు చెప్పిన పూటలు ఆనందం కలిగించాయి! వేణుకి.

తన, గెల్లవరైన గురించి ఎంతో సిగ్గుపడుతున్నాడట రామారావు. నిదో పీశాచం, తన నావనంది తనచేత ఆ విధంగా చేయించిందట! తను ఎంతో అరాపించి ప్రేమించి పెళ్ళిచేసుకున్న రేఖని ఇప్పిగాధలు పెట్టింది తనేనా అని ఆశ్చర్యమూ కలుగుతున్నదట! 'వేణు, దంపతులు' తను సంసారాన్ని తిరిగి ఎలా

జెల్పాలట!

ఎంతో బాధపడుతూ అంతాచేసి కళ్ళ వెంట నీళ్లు పెట్టుకున్నాడు రామారావు.

ఈ ఉద్యోగం చెయ్యటం ఇక తనకి ఇష్టంలేదట! ఒకటి రెండు రోజులలో వాళ్ళవూరు వెళ్లిపోతున్నారట. 'వ్యవసాయం చెయ్యడల్లుకున్నాన'ని అన్నాడు రామారావు వేణుతో.

రామారావుతో ఇంతమార్పు ఎలా వచ్చిందో, అంతరాంతరాలో ఎక్కడో మూలను గాఢ నిద్రలోవున్న ఆతనిలోని 'మనిషి'ని ఎవరు ఎట్లా మేల్కొల్పిసాలో అర్థంకాలేదు వేణుకి! తనూ, తనభార్య వాళ్ళ సంసారాన్ని ఎట్లా విలబెట్టారో అవరే అర్థంకాలేదు వేణుకి!!

కారణం ఏమయినా, రామారావుతో కలిగిన ఈ పరివర్తన శుభోదర్శనమైనది. అందరికీ ఆనందదాయక మయినది. మన స్సులో పచ్చిరు చల్లినట్లయినది. రేఖ సంసారం అట్లా కుదుటపడటం సంతోషం కలిగించింది వేణుకి.

ఆ రోజు నాలాసేపు చూట్టాడన తదు వాట తిరిగి వెళ్లిపోయాడు రామారావు.

ఆ మరునాటి తెల్లవారురుమున కలతి నిదురలోవున్న వేణు చెవులకి వెనుక దొబ్బోనుంచి కొన్నిమాటలు విసబడినాయి.

'వాడినా! నిన్ను వాదిలి వెళ్లాలంటే నాకేదో దిగులుగావుంది. నువ్వు నిజంగా దేవతని. నువ్వు కలుగజేసుకోక పోయినట్లయితే నా సంసారం ఏమయేదో? తోటి స్త్రీగా నా కష్టాలని అర్థం చేసుకున్నావు.

తాళ్ళా తికంగో, నీమాటలు ఆగునతో 'అనన్యం' కలుగజేసినా ఆ వెంటనే పెద్ద మార్పును తెచ్చాడు. ఆదాటి, నీమాటల 'తీక్షణ'కి ఆరునెకారు ఎవరయినా వారి తీరుతాడు. ఇందుకు నేను నీకు ఆ జన్మాంతము కృతజ్ఞుడాలిని...' రేఖ గొంతుక.

ఆశ్చర్యపడుతూ లేచి కూర్చున్నాడు వేణు. పక్కమీద.

'అంతమాట లేదుకుగానీ, అమ్మాయీ! మీ ఆయన మోసండుకు నాకు సంతోషంగా వున్నది. ఉండు. మీ అస్సయ్యని, లేవుతాను. ఆయనకి మీరు వెళ్లిపోతున్నట్లు ఇంకా తెలియదు.' లత అంటున్నది.

నిజంగా అడవాళ్లు ఎంతకయినా సమర్థులు!

వేణు, గెల్లగటో లేచివెళ్లాడు దొబ్బోకి. అన్ని సంవత్సరాల తరువాత రేఖని చూసి వేణుకి కన్నీరు తిరిగింది.

రేఖ కన్నీటితో వేణు పాదాలకి నమస్కారం చేసింది. రేఖకి సమవుకుంకుమలతో వీర, పిల్లలకి బట్టలూ, రామారావుకి వంచంబావు—లత పిటిని రేఖచేతితో పెట్టింది. తర్వాత తనూ వచ్చి వాళ్ళ దగ్గర సెలవు తీసుకున్నాడు రామారావు కన్నీటితో. రామారావు, రేఖ, పిల్లలతో కలిసి వెదుతూవున్న బండిమీద, అప్పుడే తూర్పు దిక్కునుండి వంద్య రాలుస్తున్న ఎర్రనిరేఖలు పడినవి. ●

ఈ ఉద్యోగం మన మనస్సుకు కొవడం కల్గి!

అమ్మో

పరిశీలనలో కాపీలు రాస్తూంటే పట్టుకున్న శంకరం మాస్టారిమిద్దా నిద్రార్థులు పగిలిపూక్కి తాస్తున్నారు. వేణుకు మరి కోపంగావుంది. వేణు అక్కయ్య జ్యోతి. శంకరం మాస్టారి మంచితనాన్ని గ్రహించిన జ్యోతి, గోసీని ఆయనదగ్గరకు బ్యూషి మకు పంపిస్తుంది. గోసీ అయిష్టంగానే వెళ్తుంటాడు. జ్యోతి స్నేహితురాలు రాధ. రాధ వాళ్ళన్నయ్య మోహన్.మోహన్ జ్యోతి ప్రేమించు కున్నారు. జ్యోతి శంకరం మాస్టారి భార్య పార్శ్వతితో పరిచయం ఏర్పరచుకుంది. వేణు బృందానికి క్రికెట్ ఆడుకోడానికి వసతులు కల్పిస్తున్నాడు శంకరం.

5

సాయం సంద్యవేళ. మంచి ఎండాకాల మేమో పొద్దు పడమటకు వాలినా వడ గొడ్పులు తగ్గలేదు. వాకిట్లో అంతా నీళ్లు చల్లంది పార్శ్వతి. జాన్వెల్లుక్రింద మంచం వాలుకు కూర్చుని జ్యోతి పేపర్లు దిద్దుతున్నారు శంకరంగారు. ఒక్కో పేపరు చూస్తుంటే ఆయనకు నవ్వు కూడా వస్తోంది.

పేపర్లదిద్దే 'ఎగ్జామినర్'కే టోపీ పెట్టగల మనుకుంటారుకొందరు, వాళ్లు వ్రాసిన జవాబులు వాళ్ళ 'సాంత్వేంద్రి, బ్రెహ్మో చేసింది, లేకపోతే కాపీకొట్టింది కనుక్కోలేరని కొందరు నిద్రార్థుల అభిప్రాయం. 'బేరేయ్! ఆ స్టోరీ మరిచిపోయ్యా మరా...అయినా 'గ్నో అండ్ గాస్' కొట్టానులే...రెండుపేజీలు పైనే వచ్చింది...పాస్ మ్యూర్ అనుకో...అంటూ వూహించు కుంటాడో నిద్రార్థి. తామువ్రాసిన పేజీ అనుబట్టి మార్కులు పడతాయనుకొని ఆ పిచ్చిభ్రమతో, తాటికాయలంతేసి అక్షరాలతో రెండంగుళాల కోపంక్తి చొప్పున వ్రాసి తాము పాసవకపోతే సెంటరు మొత్తం మీద ఎనరూ పాసవలేరని భారతంజి చేస్తారు మరికొందరు. రెండో కంటివాళ్ళకు తెలియకుండా కాపీకొట్టామనో గర్వంగా చెప్పుకుంటారు మరి కొందరు!

శంకరంగారికి వేణు జ్ఞాపకం వచ్చాడు. అసలు కాపీ కొట్టడానికి మూడు కారణాలుంటాయి...మొదటినుండి నిద్రవకుండా తీరా పరిశీలించాల్సి వచ్చేది, అ హడావుడి చాలదేమోనని భయపడి కాపీ కొట్టేవాళ్లు కొందరు, తాము కొంత కష్టపడి చదివినా,

స్వలియక

శుభా
గంగాధర
పునర్వరణ...

వేణుకు

తను జ్ఞాపకశక్తిమీద నమ్మకంలేక 'సేప్ సైడ్'గా కాపీ కొట్టారు యింకొంతమంది, అదేదో అద్భుతమైన, పాపాపకృత్యమని, అధైర్యంలేనివాళ్ళ ఏడాదిపాడుగునా చదువు తారనీ మరికొందరు నిద్రార్థుల వుద్దేశ్యం... ఏది ఏమైనా కష్టపడి చదివినా పాసు కాలేని కుర్రాడు కాపీకొట్టాడని, కొట్టలేదనేది శంకరంగారి అభిప్రాయమూ, అనుభవమూ కూడా...అందుకే గతంలోంటే కుర్రాడు వేణు చెడపోవాసాలతో చెడిపోయాడు కానీ...అనుకున్నారు.

మరోపేపరు తీశారు శంకరంగారు: జవాబులన్నీ కంఠస్థంపెట్టి జ్ఞానా వ్రాశాడట కుర్రాడు. కానీ 'యానిటేషన్లు, జనరల్ క్వశ్చన్స్' వచ్చేసరికి అన్నీతప్పులే. స్వంతగా వ్రాయమంటే ఒక్క వాక్యం సరిగ్గా వ్రాయలేదు ఎందుకని?...ఇలా వ్రాయలేక పోవడానికి నిద్రార్థుల బాధ్యత ఎంతవరకు అని ఆలోచించారు శంకరంగారు...ఇందులో తప్పు నిద్రార్థుల దని పించలేదు ఆయనకు...పిల్లలకు చిన్నతనం నుండి స్వయంగా ఆలోచించగలగడం, స్వంత వాక్యాలతో జవాబులు వ్రాయగలగడం నేర్పితే వాళ్ళెందుకు వ్రాయలేరు?...కానీ యా రోజుల్లో ఎంతమంది పుష్పాధ్యాయులు

అలాంటి శిక్షణ యివ్వగలుగు తున్నారు? 'స్టోరీలు' యివ్వడం 'జెనరల్స్' చెయ్యమనడం...దీనివలన నిద్రార్థుల ఆలోచనా శక్తి ఎలా వృద్ధిపొందగలదు?...భాషా జ్ఞానం ఎలా అభివృద్ధి కాగలదు?!

అలా అని తప్పంతా పుష్పాధ్యాయులదే నని ఆనడానికి శంకరంగారి మనసొప్పు లేదు...రోజురోజుకు పెరుగుతున్న సన్నుల భారంతా, అయేటికాయేడు పెరుగుతున్న పీరి బస్సు ఎలా పూర్తిచెయ్యాలో తెలియక, నెక్టునుకు యాభై ఐదు మందిదాకా పిల్లలున్న క్లాసులో వాళ్ళ ఇంగ్లీషు భాషాజ్ఞానం వృద్ధిపొందించడానికి (యాక్టివ్ వాకాబులరీ) పెంపొందించడానికి లాంగ్వేజి (డ్రీల్లు యివ్వడానికిగానీ వాళ్ళకు వీరెక్కడ? అటు 'సిరిబస్సు'కు యిటు 'నిరుమిత కాలానికి' సంది కుదిర్చలేక ఇంగ్లీషు పాఠాలను తెలుగులో పురాణం చెప్పినట్లు చెప్పుకుపోయి 'సిరిబస్' పూర్తిచేశా మని పిస్తున్నారు పుష్పాధ్యాయులు. ఓతట్టు నిత్యదరిద్రంతో వేగుతూ, ఓవైపు వారానికి ఇరవై ఆరు, యిరవై ఎనిమిది 'పీరియడ్స్' దాకా తీసుకుంటూ, కరెక్టును వర్క్కుకు 'ప్రీ పీరియడ్స్' చాలక తన్నుకుంటున్న పుష్పాధ్యాయులకు, యిక, ఒక్కో విద్యార్థి మీద శ్రద్ధ చూపించి, వాళ్ళవాళ్ళ మనస్తత్వాలనుబట్టి తగిన శ్రద్ధ తీసుకుని, ప్రతిపిల్లవాడి తప్పు దిద్దగల తీరిక ఎలా చిక్కుతుంది? ఈ సమస్యకు పరిష్కారం ఏమిటో అనుకుంటూ బరువుగా నిట్టూర్చారు శంకరంగారు.

ఇంతలో వీధి వాకిలి చప్పుడైతే తలెత్తి చూసిన శంకరంగారు ఆశ్చర్య పాడ్యారు. చప్పుసలేని 'రండి...రండి....వరదరాజులు గారు...?' అంటూ ఆహ్వానించారు.

వరదరాజులుగారికి నాలుగు పదుల వయసుంటుంది. తల సగానికిపైగా నెరిసింది. మనిసి కాస్త న్నూలకాయుడు. శంకరంగారి వీధికి ఆయన ప్రక్కవీధిలోనే వుంటున్న యింతవరకూ ఎప్పుడూ శంకరంగారింటికి రాలేదు. దానికి కారణాలు చాలా చెప్పుకోవచ్చు. ఒకటి...స్కూల్లో పిల్లలు శంకరంగారికిచ్చిన గౌరవం వరదరాజులగారి కివ్వక పోవడం. అది ఆయనకు కొంచెం కష్టం కలిగించివుండవచ్చు. ఇంకోటి వరదరాజులు

గారు హెడ్ మాస్టరుగారికి కుడిభుజం లాంటివారు. అందుకని మిగతా స్టాఫ్ అంతా ఆయన్ను మంచిచేసుకోడానికి ప్రయత్నిస్తుంటే శంకరంగారు అలాంటి ప్రయత్నాలేవి చెయ్యకపోవడం, మూడోది శంకరంగారు ముఖప్రీతి మాటలకు బదులు వున్నమాట మొహంపై లవెయ్యడం.. ఒకసారి అతిముఖ్యమైన స్కూల్ ఫంక్షన్ కు ఎరద రాజులుగారు పావుగంట లేటుగా వచ్చారు. 'మరకలేని క్రీమకళాని నివ్యార్థం అకు రమ్మంటే ఎలా వస్తుందని?' శంకరంగారు స్టాఫ్ మేమ్స్ నూటిగా లడిగేశారు... మరోసారి ఎవరో కుర్రాడు పాం వదన లేదని వరదరాజులుగారు నానాతిట్టూర్లు టట్టడం విన్నారు శంకరంగారు. 'విద్యార్థుల్ని మందలించడంలో కూడా కాస్తా సభ్యత పాటించాలి మనం. మనమే సభ్యత మర్చిపోతే విద్యార్థులు ఎవరినిమించి వేర్పు కుంటారు?' అని మెళున అడిగేశారు...

అప్పటినుండి ఆయన శంకరంగారి మొహం కనబడితే పక్కకు తిప్పుకుంటారు ... లటు వంటాయన యివ్వక యింటికల్లా వస్తే శంకరంగారు ఆశ్చర్యపోవడంలో తప్పేమీ లేదు.

ఆయన్ను చూడగానే శంకరంగారు ఎదురువెళ్ళి లీసు కువచ్చి కుర్చీవేశారు... ఎరదరాజులు కూర్చుంటూ నాలుగువైపులా పరిశీలించూశారు... కృత్రిమంగా నవ్వుతూ... 'పూం మొక్కలనీ వేసినట్లున్నారే... పెద్ద తోట తయారుచేశావ్...' అన్నారు.

'అ... పెద్ద తోటేముంది!... ఏదో నాలుగు పూల మొక్కలు వేశాం అంతే...' అని అంటూ ఆయనకు దగ్గరగా మంచం జరుపుకు కూర్చున్నారు శంకరంగారు.

వరదరాజులుగారు ఏన్ ఆ కబుర్లు ఈ కబుర్లు చెప్పడం మొదలెట్టారు. శంకరంగారు ఊరికే 'ఊ' కొడుక్నారు. ఆ మాటా యీమాటా మాట్లాడాక

'పేమయ్యా శంకరం!... ఎవరో కుర్రాళ్ళకు ప్రైవేటు చెబుతున్నానటగా?... ' అని అడిగారు ఎరగనట్లే... అలా అంటున్నప్పుడు ఆయన ముఖంలో చిన్న మందహాసం, గిర్వం తో కూడిన 'మందహాసం' తొంగి చూసింది. దానిక్కాగనా యిదివరలో శంకరంగారు ఎప్పుడూ ట్యూషన్లు చెప్పే వారు కారు. అలా అని ఆయనెప్పుడూ 'ట్యూషన్లు' చెబుతున్నాళ్ళను విమర్శించే వారుకారు. ధరలు ఆకాశస్థంబులున్న యీ రోజుల్లో విధిలేకనే అలా చెప్పసలసి వస్తున్న దని ఆయనకు తెలియకపోలేదు. కానీ ఎరదరాజులుగారికి శంకరంగారు తమ మార్గం తొక్కలేదని యిన్నాళ్ళనుండి వుండేది. అందుకే యివ్వక ఆయన మాటల్లో యద్దేవా వుంది. 'ఏనాటికో నాటికి నువ్వు మా మార్గమే తొక్కావు' అన్న గర్వమూ వుంది.

'ఏదే లేదండీ... ఒక్కకు రాడు మాత్రం

పూర్వా సంధ్య ప్రవర్తన..

వస్తున్నాడు...అదీ...ఏమో తెలియని చెప్పి
చుకు పోతుంటాడు...!

‘ఏవరా కుర్రాడు?’

‘నేణిగోపల్ అని...ఇదేవరకు మన
మ్మాల్లోనే చదువుకున్నాడు...’

‘వాడా!...అ వెణాయ్!...వా పెక్కు శేగా
వాడు!...వాడ్ని కొడుంటే పట్టు
కున్నావుటగా మొన్న పట్టి కు పరీక్షల్లో?’
అని అడిగారు పరదరాజులుగారు పెద్దగా...
ఆయనకు పెద్దగా మాట్లాడం అలవాటు.
క్లాసులో పాఠం చెప్పేటప్పుడు ఎంతపెద్దగా
అరిచి చెబుతాడో మామూలుగా మాట్లాడే
టప్పుడూ యిందుమించు అంత పెద్దగానా
మాట్లాడుతారు.

‘ఆ...ఆతడేనండీ...ఏదో సానానదోషన
గానీ...లేకుంటే మంచి మరుకైన కుర్రా
డులా కనబడుతున్నారు...’ అన్నారు శంకరం
గారు. ఆయన ఎప్పుడూ పెద్దగా మాట్లా
డరు. క్లాసులోగాడా అదేస్థాయిలో పాఠం
చెబుతారు. అందుకే పిల్లలు చాలా నిశ్చ
భ్రంగా వుంటారు ఆయన క్లాసులో—

‘ఏం సానానదోషమయ్యా?...వాడు పచ్చి
కాడి అవులేను!...వాడ్నిగురించి నీకేం
తెలుసు? క్లాసులో గోల్గోల...మనమంటే
అసలు గౌరవంమాట, అటుంచి ఎంతనిర్లక్ష్యం,
ఎంత తలపోగరు?...అన్నీ దురలవాళ్ళే.
సిగరెట్లు, కాలునుంటే నా కళ్ళారా నేను
చూశాను...పైగా తొడెడ్లకొలి పనమంతా
చెరిచిందిట...అలాంటివాడు...ఏదాదిమొత్తు
కుంటే నా భరంజాలేదు వాడ్ని బాగు
చెయ్యడం...’

శంకరంగారు ‘ఊ!’...అనలేదు. ‘ఆ’,
అనలేదు... ‘ఇప్పుడు అతణ్ణి పసిక్కి ఎందుకు
యోయనకు’ అని మోత్రం అనుకున్నారు.
శంకరంగారు మాట్లాడక పోవడంతో మళ్ళీ
పరదరాజులుగారే అన్నారు...

‘ఇదో నే చెబుతున్నా పను...వాడికి
చదువూ పంధ్యా పంటతిట్టే మాట
అబద్ధం...నువ్వు వెయ్యేళ్ళు... వెయ్యేళ్ళు...
(పమత్తం చేసివా వాడ్ని బాగుచెయ్యలేవు
...అనంటుంటే రొడ్డివెధవలకు మంచి
చెయ్యాలను కోడమ పోరబాటు...పాముకు
పాలుపోసి పెంచినట్లు!...నువ్వు నీకేందుకు
అగవసరంగా. వాడు నీ పరువుకూడా తీస్తాడు

...పెద్దవాడ్ని చెబుతున్నా నామాట విను...
వాడ్ని రేపట్టుంచి రావడని చెప్పేయ్...
లేకుంటే వాడు యింటోల్లని యింటి
నాసాలు లేక్కపెట్టెరకం...నిన్ను నానా
అల్లరీ చేస్తాడు!’

శంకరంగారు అప్పటికే మాట్లాడలేదు
...ఇక తను వచ్చినపని అయిపోయింది
కాబట్టి...‘పన్నోయ్. శంకరం...’
అంటూ బయలుదేరారు పరదరాజులుగారు.
ఇప్పటికే ఆయనకు తృప్తిగా వుంది
‘లేకుంటే తనంతటి వాడ్ని పట్టుకు అలా
గోలచేయించి, పేర్లుపెట్టి, పైగా కాపీ
పట్టుకున్నాడని తన ‘బాచి’ని తెచ్చి హు...
పరదరాజుల పగ అంటే పాముపగ
లాంటిదని తెలియాలి నేణికు...
తనతో నిరోధం పెట్టుకోడం సర్వవాశం
కోరి తెచ్చుకోడమేనని బగాతెలిసి రావాలే..’
అనుకుంటూ నడుస్తున్న పరదరాజులు
గారికి చదువుకోడానికిని వచ్చిన నేను
పరదరాజుగారి గొంతువిని గేటుకవలలే
నింబడి పోయాడని, శంకరంగారితో
ఆయన చెప్పిన మాటలన్నీ విన్నాడని,
యోయన అంతేదో యివ్వాలే తేల్చిస్తానని
పొగలుకక్కుతూ ‘పైవేలుకూడా చూపు
కుని యింటికి వెళ్లి పోయాడని ఆయనకేం
తెలుసు?...’

* * *
పరదరాజులుగారు యింటికి చేరు
కొన్నారు. రెండువాటాల యిల్లది. అందులో
ఒకవాటాలో పరదరాజులుగారు అద్దె
కుంటున్నారు. అందులో మూడేగదులు.
గదులుకూడా ఏమంత పెద్దవికావు. ముందు
వైపు ఓ మంచం వట్టు వరందా. తర్వాత
పరుసగా మూడుగదులు. విజానికి ఆయిల్లు
వాళ్ళకి చాలదు. బీవనవ్యయం అధికమైన
గుంటూరులాంటి వూళ్ళో అంతకంటే
ఎక్కువ అద్దెను ఆయన భరించలేడు.
ఇల్లు చేరుకోగానే ముందుగదిలో నున్న
పంకకు చొక్కా తగిలించారు. ఆ చొక్కా
కూడా చిన్నదే. అందులో ఒకపక్కగా
‘టేబిల్. దానిముందు ఎప్పటిదో సాతకుర్చీ.
టేబిల్మీద చిన్న రేడియో; దానిమీద
దుమ్ముకొట్టుకున్న ఆరారం టైంపీస్. దాని
చుట్టూతూ పుస్తకాలు పడివున్నాయి.

రేడియోపక్కన టేబిల్మీద పిల్లల
పలకా బలపం, చినిగి పోయిన కాగితాలు
వగైరాలు పడివున్నాయి. అ గదిలోనే ఒక
ప్రక్క తలుపులులేని అలమారలో పిల్లల
పుస్తకాలు గుట్టలా పడివున్నాయి. గోడలకు
కాలెండరు ఫోటోలు. అన్నీ సిగితారల
కాలెండర్లే. గోడలమీదా మేకులుకొట్టిన
చిల్లలు. ఆయన పుత్రురదానికి ఎప్పుడు
ఎక్కడ కాలెండరు తగిలించానోపేస్తే
అక్కడే ఓ మేకుకొట్టి తగిలించేస్తాడు.
అలా రోజుకు అధమం రెండు ఫోటోలైవా
తగిలించడం అతడిచోటిల్లో ఒకటి. తలుపుల
మీద సుబ్బారావు అని ‘చాక్ పీస్’తో
ప్రాసివుంది. అది ఆయన జ్యేష్ఠపుత్రుని
పేరు. ఇంటోవాళ్ళెన్నరైనా తనపేరు మర్చి
పోతారేమోనని గాడోలు అతడలా అచ్చి
తలుపులమీద, కిటికీలమీదా ప్రాసి
వుంచాడు.

పరదరాజులు చొక్కా తగిలించిన వంకె
మీద యింకా రెండు మూడు మాసిన
చొక్కాలు. మరో రెండు పంచలు, ఆయన
పెద్దకోడుకు మాసిపోయిన పాంటు, ఒక
మోసాడుగా మాసిన షర్టు వున్నాయి. ఇల్లీ
చాతలవచ్చిన్నాడే వాటి కక్కడినుండి మోతం!
పరదరాజులుగారు చొక్కా తగిలించి లోపలకు
నెళుతున్నవాడల్లా చలుక్కున వెనక్కువచ్చి
ఇప్పుడు తగిలించిన షర్టు కాక యింతకు
ముందు తగిలించిన షర్టు జేబులన్నీ వెతు
క్కున్నారు. ఆయన ముఖం విపర్లమైంది.
అత్రుతగా అక్కడున్న చొక్కాల జేబులన్నీ
వెలికి చూచారు. తర్వాత ద్రాయరు సారుగు
కూడా వెలికారు.

‘సుబ్బారావ్!...సుబ్బారావ్!...’ అంటూ
గట్టిగా పిల్చారు.

బాబు లేదు.

‘ఒరేయ్! సుబ్బూయా!...’ ఆయన కంఠం
యిల్లంతా ప్రతిధ్వనించింది.

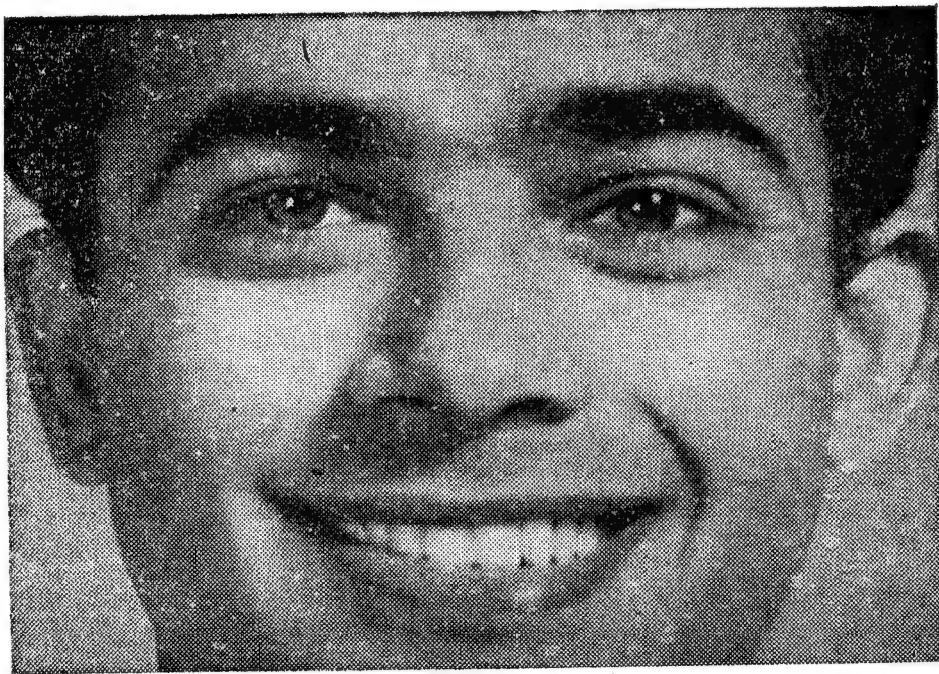
‘సుబ్బూలు లేడు వాన్నా...’ అంత దాకా
వాకిట్లో గోలీ లాడుతున్న నాలుగేళ్ళ
మూడోవాడు వచ్చి యిన్ ఫర్ వేషన్ యిచ్చాడు
వాడి ఒంటికి మాసిన చొక్కా తప్ప మరో
అవ్వారన లేదు. ఆయన ఏడుమంది
సంతానంతోనూ వాడు ఒదో సంతానం.

‘ఎక్కడి కెళ్ళాడు వెధవ?...’ అని
అడిగారు పుగరూపం దాల్చి.

‘ఏమో!...’ అనేసి తనకేమీ సంబంధం

తలనొప్పి?

సారిడన్ 'రోష్' వేసుకోండి నొప్పి మటుమాయమై...

...మీకు నవోత్సాహము కలుగుతుంది!

అదే సారిడన్ యొక్క ప్రత్యేకత! నొప్పిని, దాని వలన కలిగే శ్రమను పోగొట్టుటయేగాక, హాయి నవోత్సాహములనుకూడ కలిగించుటకై సారిడన్ ఒక ప్రత్యేక సూత్రముతో తయారు చేయబడినది. దానిని వేసుకోగానే మీలో ఎంత మార్పు వస్తుంది! నొప్పి, శ్రమ మటుమాయమై, సరిగ్గా ఆరోచించ కలుగుతారు ... పని యందు ఆసక్తి కలుగుతుంది ... స్నేహితులతో సరదాగా వుండగలుగుతారు ... ఒకే ఒక సారిడన్ నొప్పిని పోగొట్టును, పేద దేర్చును, నవోత్సాహమును కలిగించును. ఎల్లప్పుడు సారిడన్ ను మీ దగ్గర వుంచుకోండి. పిల్లలకు $\frac{1}{2}$ నుంచి $\frac{1}{4}$ బిళ్ల వరకు మాత్రమే చాలును.

VT. 5626 (A)

తలనొప్పి
పంటినొప్పి
ఒంటినొప్పి
బహిష్టునొప్పి

ఒకే ఒక సారిడన్ తో మటుమాయమవుతాయి!

'రోష్' తయారు

ఏకైక డిస్ట్రిబ్యూటర్లు: వాట్సన్ లిమిటెడ్

'పూర్వానంద్యా ప్రకర్తే...'

లేనట్లు వేళ్ళిస్తాడు. వాడు. వరద రాజులుగా. నేరుగా చంటి యింటోకి నడిచారు. అది కూడా చాలా చిన్న గది. ఆ గదిలోకి గాలి, వెలుతురు ఎటువంటి రావాలో తెలియక రావడమే మానేశాయి.

'అ వంకెన తగిలించిన చొక్కాలోంచి కెండు రూపాయలు ఎవరు తీశారు?' గడపల్లో నిలబడి ప్రశ్నించారు భార్య కమలమ్మగారిని.

'ఏమో! వాకేం తెలుసు?...' అని అవిడ నమాధానం. అసలే పొయ్యి మండక తీపులు వదుతున్న అవిడ కన్నుమంది. అవిడ వదుల్చు నిజానికి మువ్వయి బిడు. కానీ వలభై ఏళ్ళ మనిషిలా కనబడుతుంది. జాబ్బు నగం వెలిసింది. ఆ గదిలోనే చంటి వాడు ఒకటికి రోనేపడి దొర్లుతున్నాడు. ఎడపిల్ల సీసాలో ఆవాలన్నీ శీల పారబోసి తమాషా చూస్తోంది.

అవిడ కమరుతో పుగత తగిసిపోయిన వరదరాజులుగా 'అది కాదే...నువ్వేమన్నా కావల్సివచ్చి తీసుకున్నావేమోనని...' అంటూ తేల్చేశారు.

'అం...వా ముఖానికి తోడు అది కూడా ఎందుకు? ... ఇంతటి పెద్ద కలెక్టరు పెళ్లాన్ని!...కట్టుకున్న పట్టు చీరలు, పెట్టుకున్న సొమ్ములు ఎత్తిపోతున్నాయి. శిశు డబ్బు లొక్కటే తక్కువ!...' అందా విడ దెప్పి పాడువుగా. మాటకు ముందు అలా దెప్పి పాడడం అవిడ కలవాటు.

'ఇప్పుడు కొనిబెట్టిన చీరల్ని యింత బక్కగా వాడుతున్నావ్! ఏ చీరా మూడు వెలంకల్లా ముక్కలు ముక్కలు కావాలి గానీ యింక పట్టు చీరలే తక్కువయినయి, అందామని ఆయనకు నోటిదాకా వచ్చింది. కానీ అదేం ఖర్చో అవిడ ముఖం చూడగానే అవన్నీ పెదవులు దాటలేవు!

'నుబ్బులేమన్నా తీశాడేమో?...' అన్నా రాయన.

'వాడికేంనని?...వాడెందుకు తీస్తాడు? మీరే ఎక్కడపెట్టుకున్నారో? ఎక్కడ వెతుకుతున్నారో?...'అని శకా మని ఖండించింది ఆయన అనుమానాన్ని. అవిడ తన పెద్దకొడుక్కో కోరి తన తండ్రిపేరు

పెట్టుకుంది. వాడిమీద ఎంతావాలితే తన వివాద డేగవాలినంత పాదాపుడి చేస్తుందామె. వాడుకూడా తన తండ్రిలానే ఆఫీసరుద్యోగం చేస్తాడని అవిడ గట్టి నమ్మకం.

వరదరాజులుగారు కిక్కురుమనేలేదు. అంత క్రితం ఒకసారి జేబులో చిల్లర మాయమైంది. నుబ్బులు రౌడీపిల్లలతో జేరి బీడిలు కాలుస్తున్నాడని ప్రైవేటులో కుర్రాడొకడు చెప్పాడు. ఆరోజు ఆయనకు చాలా కోపంవచ్చి నుబ్బులు వీపు ఏమానంమోత వెగాగించాలను కున్నారు, కానీ కమలమ్మ గారు మేరు వర్జతంలా అడ్డుపడింది. 'వాడంటేనే మీకు గిట్టుదు. సోని మావాన్నా పేరు పెట్టుకోడం మరంతగా యిష్టం లేకపోతే ఆ రోజే వర్దంపే పరిపాయ్యేదిగా?...'

చిన్నవెధనను సాధించి ఏం ప్రయోజనం? వాడిని చూస్తే అంతా కళ్ళల్లో నిప్పులు పోసుకుంటారు...లేనిపోనిని ఎవరో కల్పించి చెప్పడం మీరు విని వాడిమీద వడడం బాగుంది...' అంటూ పది పదిపానుమంది ప్రైవేటు కుర్రాళ్ళమందు రభస చేసింది. అప్పటినుండి నుబ్బులుకు అలుసెక్కువైంది. వాడు ఎక్కడ తిరుగుతున్నదీ ఏమి చేస్తున్నదీ ప్రైవేటు కుర్రాళ్ళు చెప్పడమూ మానేశారు.

నిలబడివున్న వరదరాజులుగారి దృష్టి ఆవాల పారబోయ్యడం అయి యిక కంది వప్పు పని పట్టబోతున్న ఎడపిల్ల మీద పడింది. 'చిట్టి!...లే...లేముందు అక్కడి నుంచి...' అంటూ ఆ కోపం యీ కోపం అంతా కలిపి ఒక్కటిచ్చారు వీపుమీద. అది చూచిన కమలమ్మగారు 'ఇదీ ఘనకార్యం! ఊరంతా తిరిగొచ్చి చెళ్లాం బిడ్డలమీదనే ప్రతాపం!... ఓ అప్పలా ముచ్చటా ముద్దా మురిపెం మా మొఖాలకి లేవేలేదు. పెగ్గా కొట్టిచంపడం కూడా...ఆ మాయదారి దేముడు నన్నయినా పిల్చుకుపోడు...' అంటూ నుదురు కొట్టుకుంది కమలమ్మగారు.

అవిడ వాక్ప్రవాహం విన్న వరదరాజులు గారు నిశ్శబ్దంగా అక్కడినుండి తప్పుకున్నారు. మనసులో 'డబ్బు,విలువ దీనికేం తెలుస్తుంది! సంపాదించే పాళ్లకు తెలుస్తుందిగానీ...' అనుకుంటూ.

నిజానికి వరదరాజులు గారికి తీతం కాకుండా ప్రైవేట్లమీద ఎంతరెడన్నా నెలకు రెండొందలు వస్తాయి. ఇల్లు గడప దానికి భార్య మందులకూ వచ్చే జీతం చాలదు కనుకనే ఆయన హతలాపుతల మయి ట్యూషన్లు చెబుతున్నారు. ప్రొద్దున ఐదుగంటలకు నిద్రలేచి తనపనులు ముగించుకొని స్కూలుపైసలు పిల్లలకు చదువు చెప్పడానికి కూర్చుంటే లేచేసరికి తొమ్మిది గంటలుంది. ఉడుకుడుకు మెతుకులు రెండు నోట్స్ వేసి మని స్కూలుకు వరుగెడితే సాయంత్రం ఎదుగంటలకు యిల్లా చేరుకోడం. కమలమ్మ గారికి కాఫీ ఒంటలో శేరిగ్గా పుంటే కానీని కాఫీపెట్టి వుంచుతుంది. లేకుంటే సాయంత్రం యింటికి రాగానే తనే ఇన్ని కాఫీసీళ్ళు కాచి గొంతులో పోసుకుంటారు. సాయంత్రం ఆరు కాగానే ఫీల్తపారం పిల్లలు, వాళ్ళు వెళ్ళగానే ఫీల్తపారం పిల్లలు వస్తారు. ఇదీ ఆయన దినచర్య. ఇంత కష్టపడి ప్రయోజన వేముంది!... ఇల్లుగిరి యిల్లాలికి పొదుపు మట్టనం లేకుంటే హాల్లికి హాల్లి... నువ్వుకు నున్న. ఎంతవున్నా లేనట్టే మరి. వరదరాజులుగారు స్వతహాగా మట్టనం మనిషే. కానీ ఆ మట్టనం జాగ్రత్త అనేది యింట్లోని ఒక్కరికో వుండే ప్రయోజనం లేదు.

వడదరాజులుగారు తన పెట్టు తాళం తీసి అందులో పేసర్లు తీసుకుని మళ్ళీ తాళం వేసుకున్నారు. వాటిని యింతటి అవతలి పడేస్తే తన సుపుత్రుల ప్రతాపం ఆయనకు తెలియంది కాదుగా!... అందుకే వాటిని భద్రంగా చాచుకున్నారు. ఆయన సునసులో మాత్రం యీ ఎండకాలం రెండు నెల్లా ట్యూషన్లు కూడా పుండవు ఎలాగా భగవంతుడా? డాక్టరు బిల్లే యూజ్ రూపాయల పైన అయింది. అనే అరోచన పరిభ్రమిస్తుంది...

డాక్టరు మాట తల్చుకున్నప్పుడల్లా ఆయన కెందుకో కష్టంగా వుంటుంది. ఆయన స్కూలు పైసలు శుష్ట చామ్యలో పొసయినప్పుడు వాళ్ళ వాన్న పొంగి పొయాడు. "నా కొడుకులు ఎలా దుక్కి దున్నుకు బ్రతకక్కరలేదు. ఒకడ్ని డాక్టర్

చదివిస్తాను. ఇంకోడు ప్లేడత్ చదువుతాడు. మూడోవాడు కలెక్టరు గిరి చేస్తాడు." అంటూ అడిగిన వాళ్ళకూ అడిగిన వాళ్ళకూ సగర్వంగా చెప్పుకొన్నాడు. ఆయన చదివించి ఐదోక్లాసే. స్వంత కమలం పెట్టివున్న లాంటి పంపెరాన్ని సాగేగా నడుపుకొచ్చాడు. రెండేడ్లా, ఐండి, రెండుగేదెలు, వాకిట్లో వడ్డపురి, మహాక్షి తాండవిస్తూ వుండేది వాళ్ళయింటో. ఇన్నాళ్ళూ నూరికి నాలుగు మైళ్ళలో వున్న ప్లాస్మాలోకి వెళ్లి చదువుకునేవాళ్ళు పిల్లలు. ఇప్పుడు కాలేజీలో చేర్పించాలంటే పట్నం కాపురం పెట్టాలి. పిసి పిల్లాడ్ని 'హాటెలు'లో వీర్వాణు చేద్దామా అనుకున్నారాయన. కానీ కానీ ఆ తిండి సరిపడదేమోనని భయం! పైగా ఎన్నడూ ఒంటరిగా వుండడం అలవాటులేదు. దిగులు పడతాడేమోనని భయం. గొడ్డూగోదా తెగినమ్మేసి, యింటో చుట్టూ అను కాపురమించి, పొలం మక్తాకు యిచ్చి పట్నం చేరాడు. పాలూ, పెరుగూ డగ్గర మండి, కొలిమేరకట్టగాలా కొనుక్కోవాల్సిన పట్నంలో వచ్చే మక్తా చాల్లేదు. గడ్డ పెరుగూ, నేతి పోపులూ అలవాటయిన వాళ్ళకు నెయ్యి నానన చూచుకు కాలం గడి పోల్సిన పట్నంలో ఆరోగ్యం దెబ్బతిన్నది. అయినా ఆయనకు కొడుకు భవిష్యత్తు మీద నమ్మకం మాత్రం పోలేదు. ఓ ఎకరం పొలం అమ్మేసి కొడుకుల చదువుకు పెట్టాడు.

వరదరాజులు క్కూడా మెడిసిన్ చదవా అని వుదాహరణగా వుండేది. స్వేతస్మిపు తిప్పుకుంటూ కారులో రౌండుకి వెళ్ళడం లాంటివి చాలాపార్లు కల్లోకి పడ్డాయి. 'కన్సల్టేషను సీ' ఎంత తీసుకుంటే బాగుంటుందో కూడా ముందే నిర్ణయించుకు పెట్టేసుకున్నాడు. తను డిప్యూటీ పేట్టగానే తన డగ్గరకు వచ్చిన రోగులు వీ ఏ రూల్స్ పాటించాలని ఆదేశించాలో కుడా ముందే ఆలోచించి పెట్టుకున్నాడు. ఒక రోజు కాలేజీకి వెళుతుంటే మేమెట్టు క్రింద విలక జోమ్యడు కనిపించాడు. వెంటనే ఒక అణ్ణా యిచ్చి జ్యోస్ఫరం అడిగాడు. 'అబ్బాయి! ఏం వుద్యోగమో కానీ ఎప్పుడూ పిల్లల మధ్యవుండే వుద్యోగం చేస్తావు అని చెబుతోంది మా

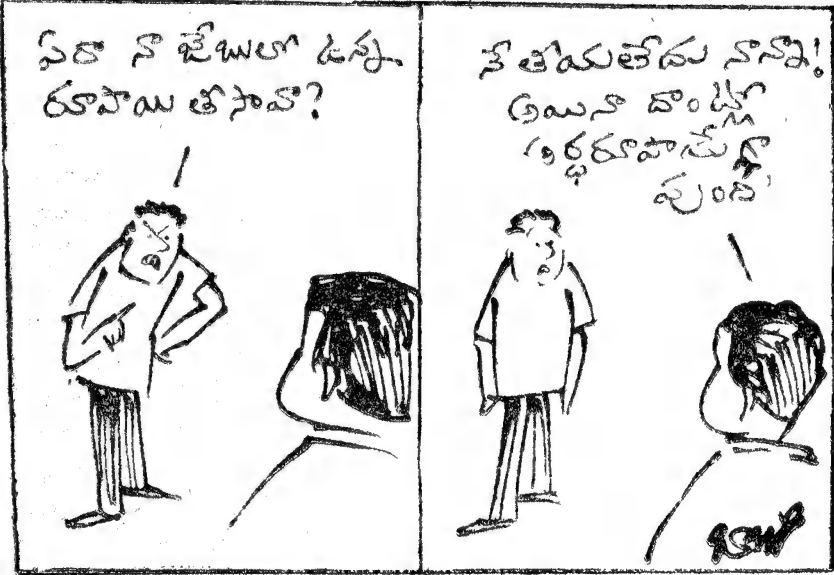
చిలుక.' అని చెప్పాడు విభూతి రేఖం బ్యోస్యడు. వరదరాజులు వుప్పంగిపాయ్యాడు. ఇంకేం తను మెడిసిన్ చదవడం ఖాయం. అందులో తను పిల్లల జబ్బులకు సంబంధించిన డాంట్స్ (పెడియాట్రిక్స్) ప్రత్యేక శిక్షణ పొందాలని అనుకుంటూనే వున్నాడు. 'చిల్డ్రన్స్ సర్కింగ్ హామ్' పెడితే తను తింగేది పిల్లల మధ్యనేగా...పాపం చక్కగానే దెప్పాడనుకొని మరో అణ్ణా బహుమానంగా యిచ్చి వచ్చాడు. ఆ రోజు కాలేజీకి చేరిన వరదరాజులు ఐయారలజీ ప్రాక్టికల్ లో 'ప్రాగ్ డిసెక్షన్'లో 'డార్బల్' ఓవేన్ చెయ్యబోతుంటే ఒక్క నిమిషం ఆ కాలేజీ 'లాబ్' మెడికల్ కాలేజీ అనాటమీ హాలులానూ, మరో షణానికి అది తన హాస్పిటల్ లోని 'ఆపరేషను థియేటరు' లానూ అనిపించి పై పొర జాగ్రత్తగా ఓవేన్ నెయ్యాల్సింది రోసరికంటూ దించేశాడు. డిమాన్ స్ట్రీటరు వచ్చి తిట్టాక గానీ తెలియలేదు అది కాలేజీ 'లాబ్' అని.

ఇలా కలలు కనేది ఒక్క వరదరాజులే వాడు. ప్రతి యావ పౌదయమూ అసభవిష్యత్తును గురించి అలాగే కలలు కంటుంది. ఆ కలలు సఫలం కాదానికీ కృషి, ఆర్థికస్థామత, అన్నిటికంటే ముందు అదృష్టం కలిసిరావాలి. ఇందులో ఏది తోపించిందో చెప్పలేము గానీ వరదరాజులు యింటికిడియోట్ తప్పాడు. ఆయన తండ్రి మాత్రం 'ఈ వూరి నీళ్ళు పడలేదు.

ఎప్పుడూ నలతగావుంటే నీం చదివాడు పాపం' అని సమాధాన పర్చుకున్నాడు. ఆ ఏడు కుప్పలు ముందుగా కొట్టి యింటో పోసుకున్న కొలుదార్లు సరిటలు సరిగా పండలేదని బికాయిలు పెట్టారు. బంగారం లాంటి పొలం పండలేదంటే ఆయనకు కష్టమనిపించింది. పట్నం కాపురం ఎత్తేస్తే బాగుండు ననిపించింది కూడా. కానీ చదువు మధ్యలో ఆపేసి వూరు చేతే నలుగుడూ నవ్వుతారని అలా చెయ్యలేదు.

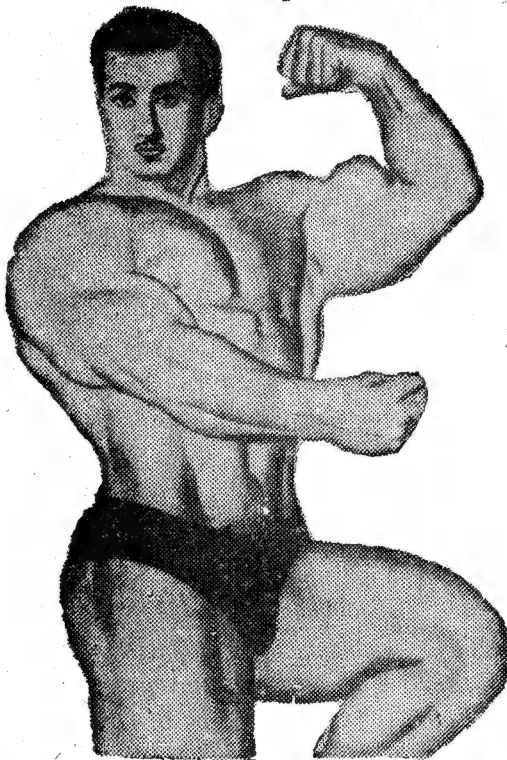
మరుసటేడు వరిశ పాసయ్యాడు వరదరాజులు. కానీ విశ్వప్రయత్నం చేసినా మెడికల్ కాలేజీలో సీటు దొరకలేదు. కృంగి పోయిన వరదరాజులు బి. ఎ. వూరి చేసేసరికి సగానికి సగం అస్తి కడిగిపోయింది. తమ్ముళ్ళ చదువుకో నిగిలింది వూరయింది. వరదరాజులు బి. షి. వూరి చేసేసరికి తండ్రి కన్నుమూశాడు. తమ్ముళ్ళను పై చదువులు చెప్పించలేక ఒకడ్రు తాలూకాఫీసులో గుమాస్తాగానూ, యింకోడ్ని సాపుకారు గుమాస్తాగానూ చేర్పించాడు.

గతించిన రోజులు, నెలవేరని తన ఆశలూ తల్పుకుంటే వరదరాజులుగారికి ఊతం వెక్కిరిస్తున్నట్లుగా అనిపించి బాధపడతారు. అలాంటప్పుడు అయిన వీరభద్రవహరం తాయిస్తారు. క్లాసులో వుంటే పిల్లలు, ఇంట్లో వుంటే సామానులూ సహజంగా ఆయన కోపానికి గురి అయ్యేసి, ఇప్పుడాయనకు డాక్టర్లంటే గిట్టుదు. పైగా 'ఈ రోజులో

జీవన్ బోన్

గవర్నమెంటు
రిజిస్టర్డ్ నెం. 218726

పత్రికలలో ప్రకటన చేసిన బౌషధా
లను నేవించి, ఫలితాలను పొందని
వారు అనేకులున్నారు. కాని
జీవన్ బోన్ తినుకొనుటకు దానిని ఉప
యోగించి ప్రయోజనం పొందండి.
జీవన్ బోన్ కేవలం వనస్పతి కొవ్వు
మంచి తయారు చేయబడినది. జంతరి
పుల కొవ్వు చేరుటవల్లనే ఈ అనుకో
నటువంటి బలిష్ఠతకు కారణం అని
కొందరు అనుకోవటం పొరపాటు.

జీవన్ బోన్ గుణములు:

ఎంత మంచి ఆహారము తిన్నా ఎము
కల పోగువలె, బలహీనంగా ఉండి
వారు కొంతమంది ఉన్నారు. అట్టి
వారికి జీవన్ బోన్ మంచి బలాన్ని,
లావును, బరువును ఇస్తుంది. ఆకలి
లేనివారికి మంచి జీర్ణశక్తి నిస్తుంది.

ఇది బలహీనత, శక్తిచేతులు తేలిపోవుట, తలతిరుగుడు, రక్త హీనతలను పోగొట్టి, పరిపూర్ణ
మైన దేహరోగ్యాన్ని, పుష్టిని ఇస్తుంది. శరీరం ఎరుపుచూ పొందటానికి జీవన్ బోన్ తో
టామాటోలు తినుకొనండి. ఆరోగ్యవంతులకు కూడా జీవన్ బోన్ మంచిది.

జీవన్ బోన్ తినుకొన్నప్పుడు మీరు కొంత శరీరవ్యాయామం చేయటం అవసరం.
లేకపోతే మీ శరీరం అనవసరంగా లావెక్కుతుంది. కావలసిన బరువు, బలిష్ఠత చేసిన
వంటనే జీవన్ బోన్ నేవించడం నిలవడం మంచిది. స్థూలకాయులు జీవన్ బోన్ తినుకొనట
మంచిదికాదు. అట్టివారు జీవన్ బోన్ తినుకుంటే మేము బాధ్యులం కాము. స్త్రీలు
బహిష్టుకాలలో తినుకొనకూడదు. ఇతర వివరాలు మందుతో పంపబడతాయి.

వెల: 454 గ్రాములు. రూ. 10/- (పోస్టు వార్జీలు అదనం)

స్కిన్ లీమ్స్

యోవ్వన పొందర్యం కలిగియుండటం వరప్రసాదం. స్కిన్ లీమ్స్ మీ చర్మాన్ని,
మొటిమలు, స్పృటికపు మచ్చలు, వివర్ణత, కొతలు, శోభింపించి కాపాడుతుంది. స్కిన్ లీమ్స్
ముఖమందలి ముడ్డి తొలగించిన తరువాత వాడవలయును. మీరు ఏ స్నోనుగాని, పొడరును
గాని వాడవచ్చును. స్కిన్ లీమ్స్ ఒక కోర్పు రు. 12/-

JOTHI HOSPITAL

Phone No. 440206

POST BOX No. 1413. 32, VENKATANARAYANA ROAD, MADRAS-17.

స్థానిక డాక్టర్లు: డాక్టర్ డామోదరం, M. A., I. A. D. S.

“పూర్వానంద్యా ప్రకర్తే...”

డాక్టర్లకు ఏం తెలుసోయ్. రోగిం చెబితే మందిస్తా మంటారు. వీళ్ళ దగ్గరకు వెళ్ళే కంటే ఏ గచ్చాకో సుచ్చాకో తినడం సయం అంటూ క్లాసులో పిల్లలకు పుచితంగా సలహాలు యిస్తుంటారు.....

ఇప్పుడు పేవర్లు తీసుకున్న వరద రాజులు గారికి భార్యవూరి, సుబ్బులునిూర వచ్చినకోసం యింకా తగ్గలేదు. దానికి తోడు ఆయన భగ్గు మనోరథాలు తిలక్కునే సరికి మనసు మరీ కలత జేసింది. దిద్దడానికి కూర్చున్న ఆయనకు విసుగేసింది. ఒకపేవరు తీశారు... ‘అలహాబాదు ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో వుంది!... ఇంకా సయం అమెరికాలో వుందనలేదు’ అనుకుంటూ విసుగ్గా కొట్టేశారు. ఇంకోపేవరు తీస్తే ‘ఇంటిగల్ కోచ్’ ఫ్యాక్టరీ కొచ్చినోలో వుందని వ్రాశారు. ఇంకా సయం ‘ఆంధ్ర ప్రదేశ్’లో అని వ్రాయలేదు’ అనుకుంటూ పున్న కోప మంతా వినియోగించి దానికింద అరిమి గీతగీశారు. కాస్తలో పేవరు చినికి పోవల్సింది. విద్యార్థుల ఖాగ్గళిక పరిజ్ఞానం మీద అంతలేని కోపమెచ్చిన ఆయన దానికి శాధ్యులవరో మర్చిపోయి పేవర్లు విసిరి ద్రాయరుమీదికి కొట్టారు. అంతలోనే ‘చీప్’ గుర్తువచ్చి ఆ పేవర్లమన్నా చినిగాయేమోనని చూసుకున్నారు... చినికి ఆ పేవర్లు దిద్దడానికి అప్పడాయనకు విసుగేసింది. రాసి యిప్పుడున్న మానసిక సరిస్థితిలో యీ పనే పుత్తమమనిపించి మళ్ళీ పేవర్లు తీసుకున్నారు. ఎందుకంటే యింట్లో యింకెవరినిూర ఆయన కోపం చూపించినా మళ్ళీ ‘రణభేరి’ వినించక మానదు.

ఇలా కొదని పున్న వాటిల్లోకల్లా కాస్త బాగా వ్రాసినట్లు అనిపించిన పేవరు దిద్దడానికి తీశాడాయన. క్లాసులో తెలివిగల కుర్రాడ్చీమాస్తే అభిమానం కలిగినట్లే, చక్కటి దన్నూరీ, ప్రశ్నలకు సరైన జవాబులూ పున్నపేవరు చూస్తే దిద్దే వాళ్ళకు ముచ్చటెస్తుంది పేవరు తియ్యగానే ‘రాష్ట్రపతి ముఖ్యమైన విధులు’ జవాబు కప్పించింది. ‘ఈ ఘనుడు కూడా వచ్చిన విదేశీయులకు స్వాగతం చెప్పటం రాష్ట్రపతి ముఖ్యమైన విధి అనలేదుగదా’ అని చూశారాయన.

‘దేశములో ఎన్నికలు జరిపించి అధిక సంఖ్యాక వక్తనాదుకుని మంత్రివర్గ మేర్పరుచుటకు ఆహ్వానించును. అతడి సలహాపై మిగతా మంత్రులను నియమించును... పార్లమెంటు ఉభయసభల సంయుక్త సమావేశములో ప్రసంగించును. పార్లమెంటును సమావేశ పర్చుటకును, నాయకా వేయటకును, రోజ్ సభను రద్దు చేయుటకును ఆయన కధికారములు కలవు. పార్లమెంటు సమావేశము కాని దినములలో ఆర్డినెన్సులను...’ ఇలావుంది. వరదరాజులు గారి కోపం కొంచెంతగ్గి యీ కుర్రాడెవరో పర్చలేదు అనుకున్నారు...

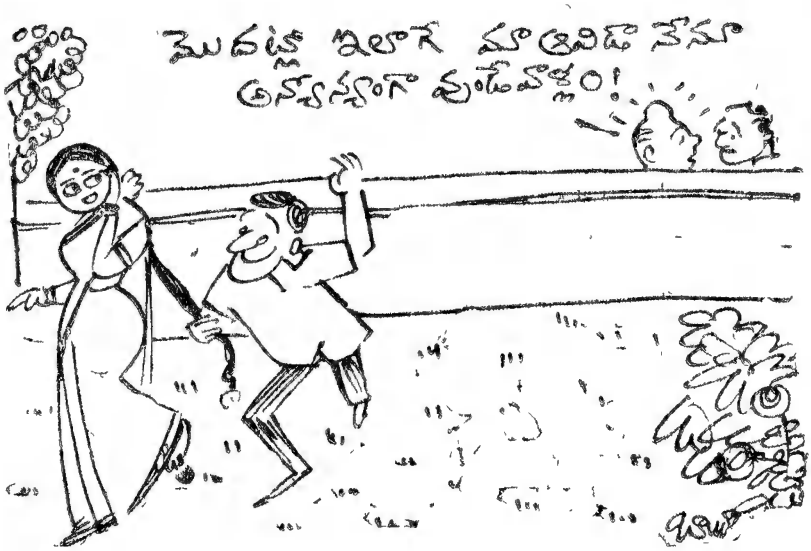
‘మేషిరూ!...’ వాకిట్లో పిలుపు. వరదరాజులుగారు చిరాగ్గా లేచారు. ఆయనకు ఎవరన్నా ఆ పేరుపెట్టి పిలిస్తే తనను వెక్కిరించినట్లు భావిస్తారాయన. తన పత్తివీర తనకే గౌరవంలేని వ్యక్తి, యిక దానికి న్యాయం ఏలా చేకూరుస్తాడనే ప్రశ్న ఇక్కడి అప్రస్తుతం. అవందేమి తమాషానో మేష్టరునుకానీ డాక్టరునుకానీ అనలు నామధేయంతో ఎవరూ పిలవరు. ఇంట్లో ఆడవాళ్ళ నడిగినా ‘డాక్టరుగారు యింట్లోలేరు!...’ మేషిరూ యిప్పుడే వస్తారు.’ రాంటి జవాబులు వస్తయి. దానికి కారణం ఒకటయ్యుండచ్చు. మిగతా వాళ్ళకు ఆఫీసు వేళలు అయిపోగానే వాళ్ళ వ్యక్తిగత జీవితంతో గుతీరుల కాట్టే సంబంధం వుండదు. కానీ డాక్టరు ఆలా కాదు. అర్థ

రాత్రి, విశ్రాంతి కూడా ఆయన విడి ఆయనకు జ్ఞాపకం చేస్తూ రోగులు వస్తూనే వుంటారు యిల్లు వెతుక్కుంటూ. ఇక మేష్టరు అంతే. ఆయన వేష భాషలు, మాటా మధ్యాదా, వ్యక్తిగత జీవిత ప్రభాసం విద్యార్థుల మీద వుంటూనే వుంటుంది. అదేకాదు ‘వైద్యనారాయణో హరిః’ అంటారు. ‘అచార్యదేవభవ’ అంటారు. మనిషి యొక్క శారీరక వ్యాధులను వైద్యుడు సయం చెయ్యగలిగితే, విద్యార్థుల లేత మనస్సుల్లో కలుషితాల్ని పోగొట్టి, వారి మేధస్సు వికసించడానికి తోడ్పడేది, మానసిక స్వస్థత చేకూర్చేది పునాధ్యాయుడే...

వరదరాజులుగారు నమ్మదిగా వాకిట్లోకి వచ్చేసరికి తలుపు పక్క నలుగురైదుగురు కుర్రాళ్ళు నిలబడి వున్నారు. అసలే వీకటి చిక్కబడుతున్నవేళ. దానికితోడు మ్యుసిసి పాలిటీవారి ‘పాలంటరీ బ్లాక్ ఫుట్’ పుణ్యమా అని వీధిలో ఎక్కడా దీపాలులేవు. ఆ వీకట్లో నాశ్వర గుర్తుపట్టలేక పాద్యారు వరదరాజులుగారు. అందుకని ‘ఎవరయ్యా ఏంరావారి?...’ అని అడిగారు.

‘ఎవరా!... నేను నేను...’ అన్న జవాబు విని ఆయన గడగడ వణకారు. ఈ రోజ్ వేధన యీ వేళప్పుడు, యంతమందితో సహా ఎందుకు వచ్చినట్లు?... అనుకుని నిలువెల్లా వణికి పోయాడు.

‘ఏం నోయి. వేణూ!... ఇలా... వచ్చావ్?...’ అని అడిగారు మాటల్లో ఆవ్యయతను తెచ్చిపెట్టుకుని.

పుస్తకములు

5 పుస్తకముల సెట్టు రు. 5-50.
 (1) కొక్కకళాప్రసం (2) సుహాగతీ
 (3) మంజున పద్యములు, (4) 84 అనస
 ములు, (5) రహస్యపాత్ర అర్చన. ఒక్కొక్క
 పుస్తకం రు. 2/- పోస్టేజీ, ప్యాకింగ్
 అదనం. ఇంగ్లీషులో వ్రాసినది.
SULEKHA TRADERS,
 WAT-7) Beat No. 13, Aligarh

ట్రాన్సిస్టర్లు

వాయిదాల చెల్లింపుపై ట్రాన్సిస్టర్లు.
 రు. 255 విలువగల
 'ఎస్కార్' 3 బ్యాండ్
 ఆల్ వరక్ట్ ఫోన్లు
 బుల్ ట్రాన్సిస్టర్ను
 నెలకు రూ. 25/- చెల్లించే పద్ధతిని
 తెప్పించుకొండి.
JAPAN AGENCIES (APT-77)
 Post Box 1194, Delhi-6.

**సాగంధిక
నీకాయ పొడి**

ఆయుర్వేద శాస్త్రీయ వ్యవహారంతో, శ్రేష్ఠ వైద్య
 వస్తువులతో తయారైనది. నూనెను, చుండు వగై
 రాలను పోగొట్టి, వెంట్రుకలను శుభ్రంగా మెత్తగా
 చేయును. కంటికి కూడా చలువ కలిగించును.

:- తయారు చేయువారు :-
కేశవర్ధిని ప్రొడక్టు,
 మద్రాసు - 14.

“కృష్ణా టుటోరియల్”

నం. 1. చెల్ల పిళ్ళయార్ కోయిల్ వీధి,
 రాయపేట ... మద్రాసు-14.
 ప్రైవేటుగా చదివి

ఆంధ్ర, వెంకటేశ్వర, మరియు కర్నాటక విశ్వవిద్యాలయముల

*** మెట్రిక్యులేషన్ * పీ యూనివర్సిటీ**
*** బి. ఏ. పరీక్షలకు హాజరుకండి.**

- * డిప్లొమె న పోస్టల్/వరల్డ్ బ్యాంక్ యివ్వబడును.
- * ప్రొఫెసర్. ఎన్. కృష్ణ ఆచార్య, ఎం. ఏ., కే. మందరం ఎం. ఏ., ఎం. ఇడి,
 మరియు యితర అధ్యాపకులు స్వయంముగా తరగతులు నడుపుదురు.
- * కాలేజీ “పుస్తక-బ్యాంకు” నుండి పోస్టుద్వారా మరియు స్వయంగా బ్యాంక్ పొందే
 విద్యార్థులకు భారీ పాఠ్య పుస్తకములు ఉచితముగా నవ్వయి చేయబడును.
- * ఆంధ్ర మెట్రిక్ - తెలుగు, ఇంగ్లీషు భాషల రెంటిలో తగ్గియి యివ్వబడును.
- * ఇతర కోర్సు ల్నియు ఇంగ్లీషు భాషలోనే బోధించబడును.

ప్రాసెస్ చేసే 0-50 పైసలు మనిచూర్లు వసండ్.

ఎస్. కే. ఆచార్య, ఎం. ఏ.
 ట్రాన్సిస్టర్.

పార్వానంద్యా...

‘శంకరం మేషాంటికివెళ్ళి ఏం చెప్పొచ్చావ్?...’ వేణు స్వరం కలుపుగా వినిపించింది.
 ‘అబ్బే... నే... నా?... నే... నవలు... వెళ్ళలేదే?...’ వరదరాజులుగారు తొట్టుపడుతూ జవాబిచ్చారు.

‘వెళ్ళలా?... నిజం చెప్పు... శంకరం గారితో వేణును గురించి ఏం చెప్పావ్?...’ మరో అతడు ముందుకొచ్చి సూటిగా ప్రశ్న వేశాడు.

‘నేను... ఏం... చెప్పలే... దే... ఎవరు... ఎవరు చెప్పారు?...’

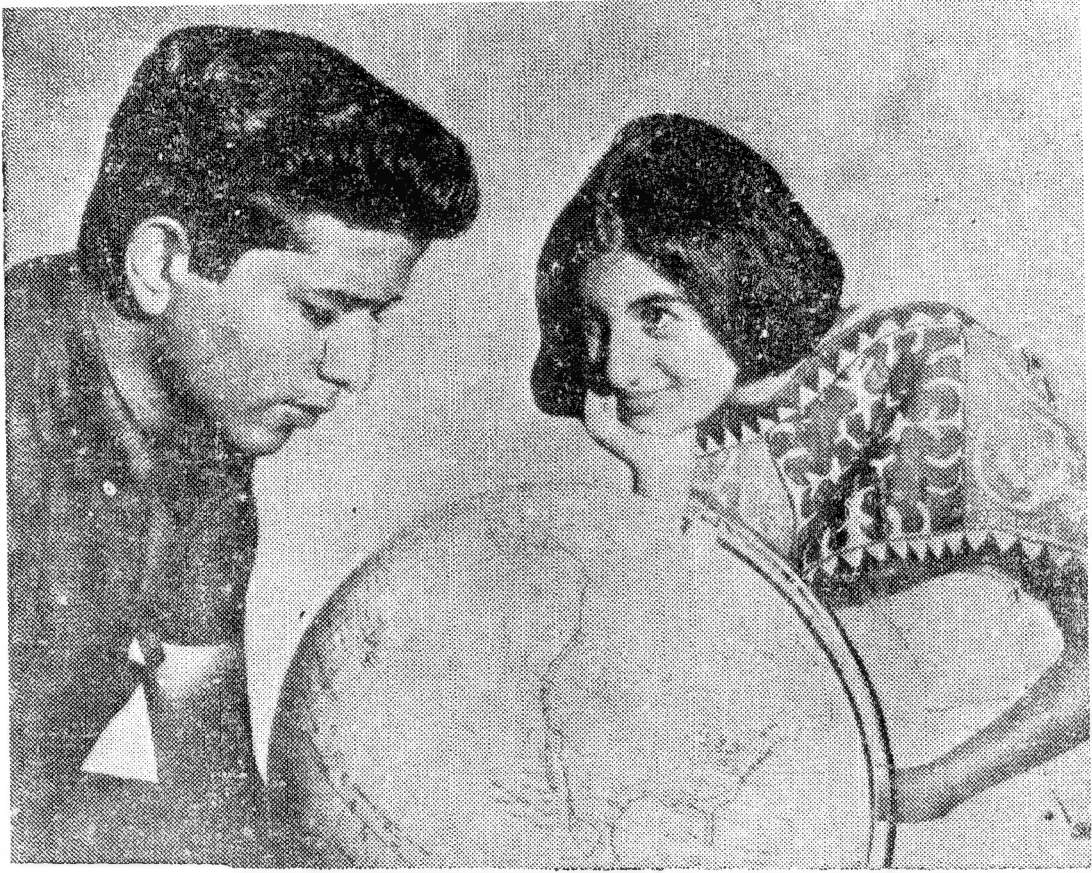
‘జాగ్రత్త!... నన్ను గురించి... శంకరం గారితో గానీ మరెవ్వరితోగానీ ఏం చెప్పినా, నా పేరు ఎత్తివా, నా జోలికి వచ్చినా... తెలుసుగా... మన సంగతి?...’ వేణు హెచ్చరిక చేశాడు.

‘అబ్బే... నాకు... నాకెం... వనయ్యా... ఎవరెలా పోలే... నాకందుకు?...’ వెమ్మడిగా కూడదీసుకుని అన్నారాయన.

‘ఈసారికి ‘వార్నింగ్’ తో వదిలిపెట్టు వ్వాం... ఈసారి మావాడి మీద దుష్ప్రచారం చేసినట్లు తెలియాలి!... మన తడాఖా తెలుసుగా?... జాగ్రత్త...’ అంటూ మరోమారు హెచ్చరించి కుర్రాళ్ళందరూ వెళ్ళిపోయారు.

‘హమ్మయ్య!... ఈ రోజు గండం గడిచింది.... ఆయినా ఏడికెట్లా తెలిసిందబ్బా?’ అనుకుంటూ మొఖాన పట్టిన చెమట తుడుచుకుంటూ లోపలికి వెళ్ళిన వరదరాజులుగారికి ‘ఇంకెట్లా తెలుస్తుంది ఏడికి! ఆ శంకరమే చెప్పండాలి’ ‘ఆ వరదరాజులు యిట్లా చెప్పడవి.’ తను ఏదో చెబితే అది వెళ్ళి ఈ రొడ్డి వెధవ చెవుతో వూది యింటి మీదికి పంపుతాడూ యీ శంకరం!... హా!... ఈ వరదరాజులంటే ఏమిటనుకుంటున్నాడో?... ఈ శంకరం వని పట్టు కపోతే నా పేరు వరదరాజులు కాదు... నా యింటి చుట్టూ తిరగాలి శంకరం, ‘నాకు సాయం చెయ్యమంటూ’ ... నలుగురు కుర్రాళ్ళు చేతిలో పుండగానే చాలనుకున్నావ్ గాబోలు... నీ జాబ్బు మా చేతిలో వుంది... ఎక్కడికి పోతావో చూస్తాను...’ అంటూ వ్యగతంలో ప్రతిన బూనారు వరదరాజులుగారు.

(ఇంకా వుంది)

పెద్ద పెద్ద ఆశయాలున్నాయి
ఉత్సాహముంది
వృద్ధిలోకి వస్తున్నాడు
అతడి సైకిలు ఫిలిప్స్

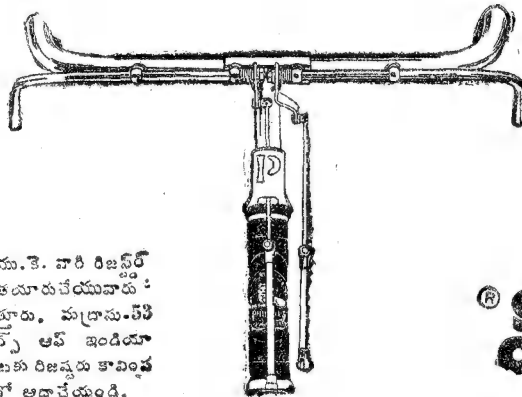
ఫిలిప్స్ దిట్టంగా ఉంటుంది ఎంత చెడ
తొక్కినా తట్టుకొనేటట్టు మంచి ట్రూ
"డెంపరు స్టీలుతో తయారైంది. దాని అంద
చందాలు గంభీరత కూడా మీ నుంస్కృతిని
బాగా తెలియజేస్తాయి. మీవంటి యువకులకు
తయారుచేయబడిన విశిష్టమైన బై సైకిలు.

ఫిలిప్స్ మీరు వాడదగిన సైకిల్

®
జె.ఎ. ఫిలిప్స్ కంపెనీ లిమిటెడ్ యు.కె. వారి రిజిస్టర్డ్
ట్రేడ్ మార్కులు. ఇండియాలో తయారుచేయువాడు :
టి.బి సైకిల్స్ ఆఫ్ ఇండియా, అంబేడకర్, మద్రాసు-50
ప్రాప్తైబర్లు: ట్యాప్ ఇన్ వెన్చర్స్ లిమిటెడ్
లిమిటెడ్, మద్రాసు-1 ఉపయోగించుటకు రిజిస్టరు కావించ
బడినవి, దిన్న మొత్తముల సేకరణలో అధికారియింది.

T.I.C/P/3820a

® ఫిలిప్స్

అభినవ కురుక్షేత్రంలో ఇంగ్లీషు అర్జునుడు

□ 'జేప్స్ బాండ్' నవలలోని కీ.శీ. జాన్. ఎఫ్. కెన్నెడీకి చాలా ఇష్టం. ఒకసారి రచయిత అయినా ఫ్లెమింగ్ ని తన అతిథిగా కూడా పిలిపించుకున్నాడట. 'బాండ్' నవల లోని ఆకర్షణ ఏమిటి? ఇది తేలికగా సమాధానం ఇవ్వతగ్గ ప్రశ్నకాదు. ఒక ప్రత్యేక బ్రిటిషు విమర్శకుడు బాండ్ పుస్తకాలలోని 'స్మిత్ క్రేవింగ్' (దీనిని 'తృప్తి నిధం బసం' అని ఒకరు చక్కగా అనువాదం చేశారు) పగటి కలంకి బాగా తోడ్పడుతూ యున్నారు. అందంగా ఉన్న ఆడవారిని లోబరుచుకొనటం — అందులోనూ శత్రువుల వయస్సు ఉన్న ఆడవారిని! — మంచి మంచి హాటల్ లలో, ప్రపంచంలో ఎన్నో నగరాలలో భోజనాలు చెయ్యటం, వేగంగా వెళ్లే కార్లలో తిరగటం, ఖరీదయిన వస్తువులని వాడటం, 'చెడ్డ' వారిని కసిదీరా చంపటం — ఇవన్నీ అందరికీ ఏదో విధంగా వచ్చే కల్పనలే. కాని, మాల్యాన్ మగ్గరిడ్జ్ చెప్పే ఎట్లు బాండ్ బతికే 'అభిజాత్య జీవనం' అంత అభిజాత్య గుడ్డాలు కలిపి కాదు. బాండ్ పెద్దవీరుడు కాకపోవటమే కాక తన అధికారి 'ఎస్' వల్ల అతివినయంతో

(వనరిస్తాడు కూడా! గూఢచార వృత్తిలో ఉంటూ ఉన్న అందమయిన ఆడపిల్లలు కూడా నమ్మలేనంత అమాయకంగా ఉంటూ ఉంటాడు !!

బాండ్ నేడు ఒక 'అంతర్జాతీయ చిహ్నం' అయిపోయాడు. అతని సినిమాలు బాండ్ పాతని వ్యంగ్యంగా పేళనచేసినా విరగబడి చూస్తున్నారు జనం. బాండ్ చొక్కాలు, షవరాల్నా కూడా పేటెంట్ అయ్యాయి! ఇక బాండ్ ని వెక్కిరించే సాహిత్యానికి అంతులేదు. నిజానికి రచయిత అయాన్ ఫ్లెమింగ్ చక్కటి ఇంగ్లీషు రాస్తాడు, అంటే అనే అనుమానం మాత్రం పాకులకి మిగులుతుంది!

జేప్స్ బాండ్ ని గురించి ఎందరో ఎంతో రాశారు. శ్రీ టార్జివిటానీ ఈ క్రింది వ్యాసంలో తమ అభిప్రాయాలు కొన్నిటిని వెలిబుచ్చుతారు.

* * * జేప్స్ బాండ్ దీపం లండన్, అమెరికా లలో ఇంకా వెలుగుతూనే ఉంది. ఈ మధ్యనే విడుదల అయిన 'కానిస్ రాయల్' అనే సినిమా (ఆ పేరుగల

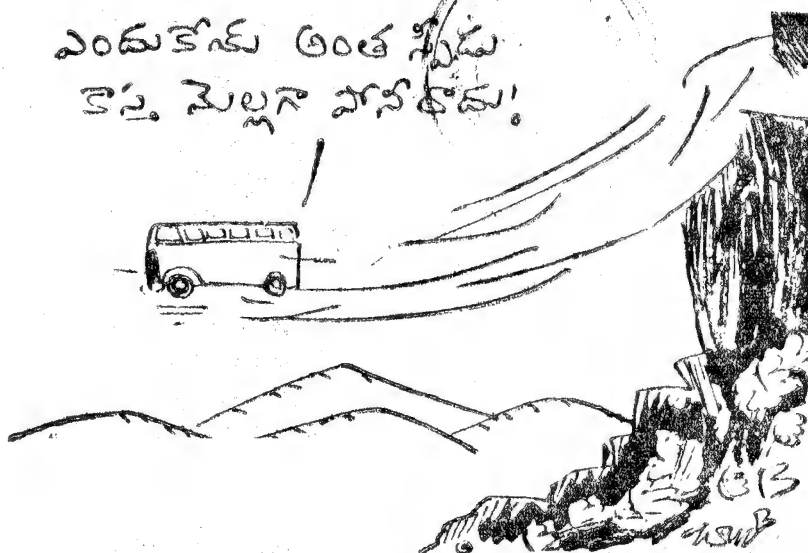
అతని పుస్తకం ఆధారంగా తీసినది) ఈ దీపానికి మరికొంత నూనె పోసినట్లయింది! బ్రిటిషు సాహిత్య వర్గాలలో ఒక కొత్త వివాదం బయలుదేరింది. 'ఫ్లెమింగ్ 'నరుకు' ఉన్న రచయిత? లేక బాగా డబ్బులు చేసుకున్న సాహసకృత్యాల నవలల రచయిత? బాండ్ దేనికి చిహ్నం? వట్టి లోతులేని మనిషేనా? మాంచెస్టర్ లో ఇంగ్లీషు ప్రొఫెసరుగా ఉంటున్న కింగ్ స్లీ ఆమెస్ బాండ్ అసలయిన జానపద నాయకుడు, అంటాడు. సినిమాలో అతన్ని పేళనచేసి చెడగొట్టా రంటాడు ఆయన.

ఫ్లెమింగ్ ని పొగడేవారుంటే, తెగడే వారూ లేకపోలేదు. ప్రతివారిలోనూ దాగి ఉన్న 'దొంగచాటు' ప్రేక్షకుడి తుచ్చమయిన కోరికలని బాండ్ తీరుస్తాడని జాక్సన్ బార్బర్ అంటాడు. మరికొందరు బాండ్ నీగ్రో, నైస్ జాతుల ఆడవారితో సంబంధాలు పెట్టుకుంటాడు కాబట్టి కొందరిని అక్కర్లే స్తాడంటారు.

ఆన్ బాయిడ్ అనే ఒక అమెరికన్ వనిత ఫ్లెమింగ్ రచనలలో మంచి — చెడులమధ్య సంఘర్షణ 20 శతాబ్దానికి తగినట్లు చూపబడి ఉంటుంది — అనే సిద్ధాంతాన్ని ప్రతిపాదించింది. ఫ్లెమింగ్ ఈ సంఘర్షణని బుద్ధివూర్వకంగానే చిత్రించాడని ఆమె నమ్మకం.

బాండ్ నవలలో ఉపదేశం ఉంటుంది. అతని వదమూడు పుస్తకాలూ ఒక అభినవ 'భగవద్గీత'తో సమానం! జేప్స్ బాండ్ అర్జునిడితో సమానమయిన వాడయితే, అతను ఎదుటివారితో పోరాడిన ప్రదేశాలన్నీ కురుక్షేత్రంతో సమానమయినవిట! అతని పుస్తకాలలో వచ్చే పాత్రల పేర్లు కూడా చాల వ్యంగ్యంగా ఉంటాయని ఆమె అంటుంది.

ఒక ఆసియాదేశం వాడినిగా పై గందరగోళానికి నా గొడవకూడా కలుపుతాను. అయాన్ ఫ్లెమింగ్ 'సందే బుయ్యప్ప'

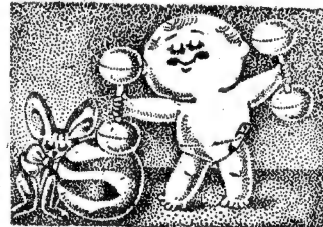
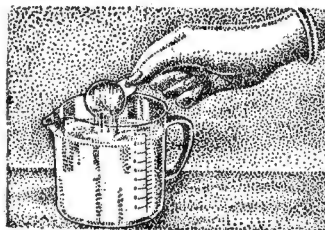
అమూల్ నుంచి క్రొత్త పదార్థము!

అమూల్ ప్రైవేట్

ప్రోటీన్లు అధికంగాగల బేబీ ఫుడ్

ఏ ఇతర పాల ఆహారంలోను
శరీర నిర్మాణ ప్రోటీన్లు
ఇంతకు మించి లేవు!

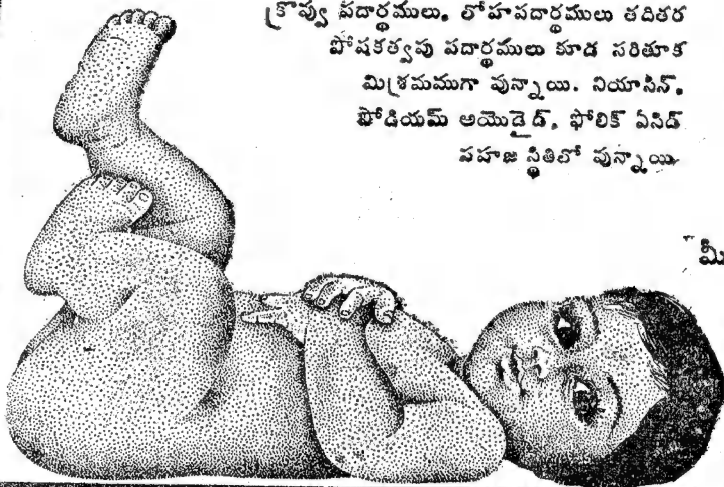

20 పెకండ్ల లోపుగా కరుగుతుంది... సులభంగా జీర్ణమవుతుంది !

చిద్ద తన మొదటి రెండేళ్లలోను బరువును నాలుగు రెట్లు
అధికం చేసుకుంటూ త్వరగా పెరగాలి. ఇందుకు
అధికమైన ప్రోటీన్ అమూల్ ప్రైవేట్ నుండి లభిస్తుంది.
దీనిలో విటమిన్లు, ఇతర మంచి పదార్థములు
కూడ వున్నాయి.
అమూల్ ప్రైవేట్ విటమిన్లు వున్నాయి. కార్బోహైడ్రేట్స్,
క్రొవ్య పదార్థములు, లోహపదార్థములు తదితర
పోషకత్వపు పదార్థములు కూడ సరితూక
మిశ్రమముగా వున్నాయి. నియాసిన్,
ఫోడియమ్ అయోడైడ్, ఫోలిక్ ఏసిడ్
సహజ స్థితిలో వున్నాయి.

సులభంగా జీర్ణమవుతుంది
అమూల్ ప్రైవేట్, యూరప్,
యూ.ఎస్.ఎ.లలో చేసే ఉన్నతమైన
'స్పెషియల్' పద్ధతి ప్రకారం
చెయ్యబడుటచే బాగా జీర్ణమగుటయే
గాక పాలలోని ప్రోటీన్ యొక్క
విశిష్టత, ఉత్తమత్వము ఉన్నతస్థితిలో
వుండబడతాయి.
అద్భుతంగా కరుగుతుంది
పట్టు చెయ్యవలసరం లేదు. కావలసిన
వేడి నీటిలో అమూల్ ప్రైవేట్ ను
దాగా కలపండి. 20 పెకండ్ల లోపుగా
మీ చిద్దకు పాలు తయారవతాయి!
పాలనీక అద్దకు పోదు.

మీ బిడ్డకి తగినది అమూల్ ప్రైవేట్

అమూల్ ప్రైవేట్ మీకు
500 గ్రాముల దబ్బాలు
(1 పాసుకు పైగా
48 గ్రాములు)లో లభిస్తుంది

ASP/AS-J/67-TL

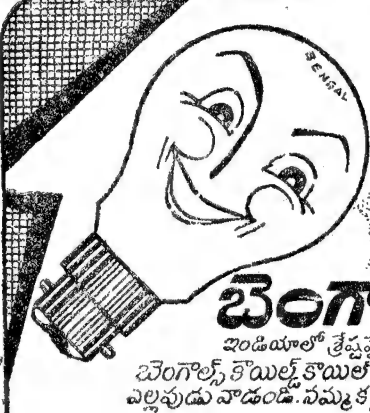
ఏకైక డిస్ట్రిబ్యూటర్లు: వాల్టాస్ లిమిటెడ్

తయిరా డిస్ట్రిక్ట్ కో-పరేటివ్ మిల్క్ ప్రొడ్యూసర్స్ యూనియన్ లిమిటెడ్ ఆనంద్ తయార చెయ్యబడినవి

ఆంధ్ర, మద్రాస్, ఆంధ్రప్రదేశ్ స్టేట్ లో ఎంపిటి య్యునియన్ లో

తెలికకి విదేశీకాళ సంపాదకుడుగా ఉంటు
 ప్నిప్పుడు అదే సంస్థలో నేనూ పనిచేస్తూ
 ఉండేవాడిని. అప్పుడు ఆయనతో కొంత ప్రశంసయం కలిగింది. ఫ్లెమింగ్ కి రాజ

...తెంగ్గిమ్మ అర్జునుడు

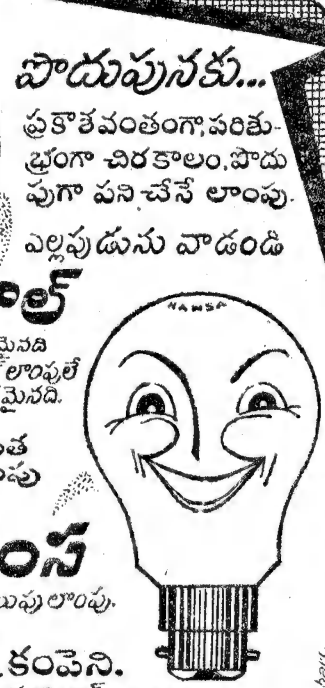
పొదుపునకు...
 ప్రకృతవంతంగా, పరిశుభ్రంగా చిరకాలం పొదుపుగా పనిచేసే లాంపు. ఎల్లప్పుడును వాడండి

బెంగాల్
 ఇండియాలో శ్రేష్ఠమైనది
 బెంగాల్స్ లైట్ బుల్బ్ కోయిల్ లాంపులే
 ఎల్లప్పుడు వాడండి. నమ్మకమైనది.

మీకు చల్లని, ప్రకృతవంతమైన వెలుగునిచ్చే లాంపు

బెంగాల్ హాంస
 పాలతెలుపు లాంపు.

లాంపు ప్రదర్శనకు సోల్ నెల్లింగ్ ఏజెంట్లు:
జి.ప. పరశురామ్ & కంపెనీ.
 11-4-658/2, లికడికొవూల్, హైదరాబాద్. 4. A.P.

‘చక్కెర’ కలువని తియ్యని పానీయములు

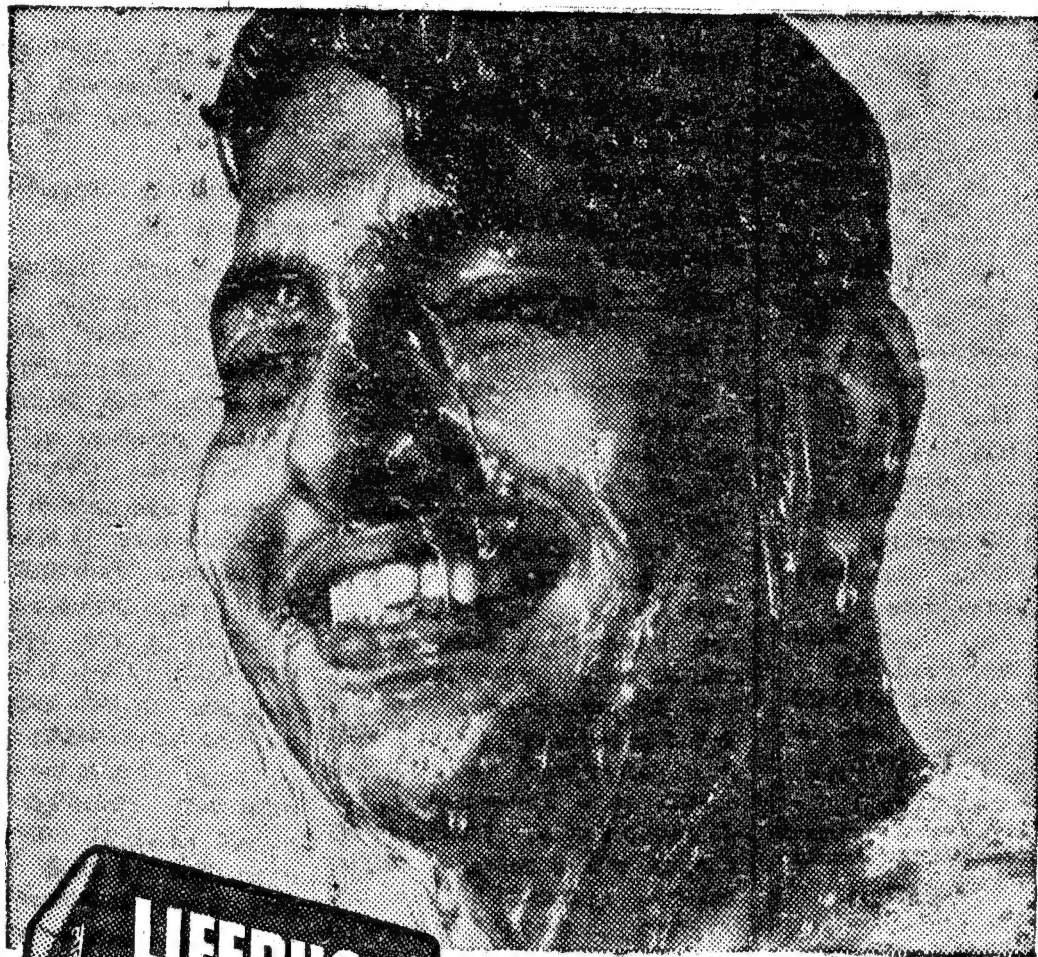
స్పెన్సర్ వారి ఆరెంజ్ జింజర్ లెమన్ కోలా

‘పాత్రిన్’ కూడా కలువనివి అలిండియా దయవిటిక అసోసియేషన్ వారిదే అమోదింపబడినవి.

MOULSI

కీయా విషయంలో తేలికగా అర్థం అయ్యే సిద్ధాంతాలు కొన్ని ఉండేవి. ప్రపంచంలో రెండు రకాలవాళ్లు ఉండేవాళ్లు - మంచివాళ్లు, చెడ్డవాళ్లు. హద్దు విహారంజ సేపూ, విదేశీయులు ఫరవాలేదు. ఆఫ్రికన్ దేశాలకి స్వాతంత్ర్యమా? అర్థం లేనిమాట! ఆస్తి ఆనేది పవిత్రమయినది. ప్రభుత్వం ఇందులో కలుగజేసుకొనటం పాపం. పెట్టుబడిదారి వ్యవస్థ అత్యుత్తమమయినది. ప్రచ్ఛన్న యుద్ధంలో తటస్థ విధానం నిజాయితీ ఎంత తక్కువ అయిపోయిందో తెలుపుతుంది - ఇటో, అటో తేల్చుకొంటున్న ఉత్తమం. బాండ్ - నవలలన్నీ ఈ సిద్ధాంతాలని ఆధారంగా చేసుకుని రాసినవే. (ఒక దాంట్లో, సికోవ్ తో ఫ్లెట్రోలు వ్యాపారం జాతీయం చేయటానికి కారణం అక్కడి ప్రభుత్వం కమ్యూనిస్టుగా మారటమే, అని ఉంది!) ‘మంచివాళ్లు’ అందరూ విశ్వాత్మదేశాలలో ఉండేవారు. రష్యన్లు అందరూ దుష్టులు. ‘స్పెల్డ్’ సంస్థ వద్యులు చంపితే పాపం, బాండ్ చంపితే మంచికోసం. ‘అంగ్లో సాక్సన్’ దేశాలలో పవిత్రమయిన వ్యవస్థ అన్నిటిని బాండ్ కాపాడుతూ ఉంటాడు, ఎన్నో గొప్ప ప్రమాదాలని ఎదిరించి. పాపమంటే ఏమిటో ఎరుగని ఈ పుణ్యాత్ముడు ఎన్నోసార్లు మృత్యు ముఖాన్ని చూస్తాడు. కాని, అతన్ని ఆఖరిక్షణంలో తక్షింపన వ్యక్తి ఎవరు? అమెరికన్ నిజంటు శ్రీ ఫెలిక్స్ తెలుటర్! ప్రచ్ఛన్నయుద్ధం తగ్గిపోతుందని గ్రహించిన తర్వాతనే ఫ్లెమింగ్ బాండ్ - వున్నకాలు రాయటం మావాలని నిశ్చయించుకుని ఉంటాడని నా అభిప్రాయం. రష్యన్ రాక్షసుడు క్రమంగా బాగుపడటం ప్రారంభించాడు. ఆ రాక్షసుడిబదులు మరొక రాక్షసుడిని సృష్టించవలసి వచ్చింది. ఈ కొత్త రాక్షసుడి ముఖం వేరుగా ఉంటుంది. అతని నివాసం ఆసియా, ఆఫ్రికాలలో. ఈ ప్రాంతాలు బాండ్ సుఖజీవనానికి అనువుగా ఉండవు. అందుకనే ‘కానిన్ ఓథర్నాల్’లో ‘ఉత్తి’ జేప్సబాండ్ ‘సర్’ జేప్స బాండ్ గా మారిపోతాడు. అతని పని అయిపోయినట్లే లెక్క.

టార్జీ విటాబీ ఫో. వ. ఫి.

ఎక్కడ
లైఫ్ బాయ్ పున్నదో
 అక్కడ ఆరోగ్యము పున్నది

లైఫ్ బాయ్ తో స్నానము మీకు అత్యంత ఆరోగ్యవంతమైన హాయి
 గొలుపుతుంది. లైఫ్ బాయ్ తో ఉత్తమమైన సబ్బులో వుండ వలసిన
 (అన్ని సుగుణములే గాక ఇంకా ఎన్నియో పున్నవని మీరు తెలిసికొందురు.

లైఫ్ బాయ్ మురికిలో గల క్రిములను కడిగి వేస్తుంది

[హిందూస్థాన్ లిమిటెడ్ ఉత్పత్తి]

[విజ్ఞానము/140 T2]

వధువు కావలెను

శ్రీ. కాం. ప్యస్త్రి, కాన్స్టేబుల్ వధువు కా
ఆకస్మాత్తులో ఉద్యోగము చేయుచున్న, విశాల పౌర
యము, సంస్కారము కలిగిన, 27 సం॥ ఆంధ్ర
వియోగి (బాహ్య) భరద్వాజగోత్రం యువకునకు
అదే కుటుంబము నుండిన విద్యావంతురాలైన వధువు
కావలెను. మెడిసిన్ డిగ్రీలేక ఉపాధిమాపించిన లేక
భదురువును యువతికి (సాధారణము యువబాలను
కట్టుము ఆశలేదు. వివరములతో కింది ఎడవుకు
ప్రాయం. Box No. W/120, C/o
Andhra Sachitra Vara Patrika
7, Thambu Chetty St., Madras-1

నేడే చదవండి

"ధనికొండ" రచనలు

1. జగదేకసుందరి క్రియాపాత్ర
(చారిత్రం) 700 పేజీలు రు. 12-00
2. మగువ మనసు (సాహిత్యం)
320 పేజీలు రు. 7-50
3. దూతికా విజయం (జనవధం)
352 పేజీలు రు. 7-50
4. హనుమాణ్ మూలం: ఆల్ రమీర్
అనువాదం: మహమ్మద్ యాద్ రు. 10-00

----- ప్రతి ఒక్కరికి -----

భగవాన్ బుక్ స్టోర్స్,
నంద్యాల (కర్నూలు జిల్లా)

నెక్కు పుస్తకాలు

పుష్టి వివరణ	రు. 1-50
కామవాచ	1-50
ప్రణయకళ	1-50
కామ శిల్పం	1-50
శైలిక వ్యాధులు	1-50
రతి రహస్యం	1-50
కామ ప్రవృత్తి	0-75
శైలిక సమస్యలు	0-75
స్వయం తృప్తి	0-75
కామ జిజ్ఞాస	0-75
దానత్య సమస్యలు	3-75
ఆడభయం	0-75
ప్రియూరాలు	0-75
కామేశ్వరి కథ	1-00
మినాక్షి ముద్దు	0-75
పెళ్లి తిరకాసు	0-75
పెళ్లి ముచ్చట	0-75
అడగండి చెవులాను	1-00

పై పుస్తకములలో రు. 5/- లకు మించి
ఆర్డరు సంపుటానికి పోస్టేజీ ఉచితం. కే. నేపేర్,
అలిసెరిక, కామల్ కోట అని నేడే ప్రాయం.

అ వీ - యి వీ ...

వివాహం

ఆంధ్రసాహిత్య వారపత్రికలో ఉప సంపాద
కులుగా పనిచేస్తున్న శ్రీ సి. కనకాంబరరాజుకు
వి. పి. సత్యనాథికి తూర్పుగోదావరి జిల్లాలోని
పోతవరంలో ఈనెం 12 వ తేదీన వైభ
వంగా వివాహం జరిగింది.

మైసూరులో ఆంధ్రసాంస్కృతిక సమితి

మైసూరు నగరంలోని రిసెర్చ్ శేషరెవెరింటు
విద్యాసంస్థలు, విశ్వవిద్యాలయం వీలతో పనిచేస్తూ
ఉన్న ఆంధ్రులు మార్చి 5 వ తారీఖున "ఆంధ్ర
సాంస్కృతిక సమితి"ని స్థాపించిరి. ఈ సంస్థకి
అధ్యక్షులు డాక్టర్ శోంఠి సూర్యనారాయణరావు
గారు, కార్యదర్శి కె. విద్యాసాగర్ ఎన్నికైరి.

మొట్టమొదటి సారస్వత కార్యక్రమం ఉగాది
రోజున మైసూరు విశ్వవిద్యాలయపు సంగీత నృత్య
కళాశాల భవనంలో మీసాలు చేపించి. చిరంజీవులు
గిట్టిబిరుదు, సీత (ప్రార్థన గీతం పాడిరి. డాక్టర్
శోంఠి సూర్యనారాయణరావుగారు, శ్రీ పైడి
సుబ్బి శత్యనారాయణగారు (రిజిస్ట్రార్ కాలేజీ
తెలుగు ప్రధానాధ్యాపకులు) ఉపన్యసించిరి. తద
నంతరము శ్రీమతి స్నేహలతా సుబ్బారావు, చిరం
జీవి సుశీలా వెంకటాపు, శ్రీయంతలు వి. రామ
సుబ్బారావు శ్రీశ్రీయ, సంగీతం, లలిత సంగీతం
వినిపించారు. భుంధగానంలో వీరితోపాటు పాచ్.
కృష్ణమూర్తి, మంగిపూడి శాస్త్రిగారు, వారి సతీ
మణి పాల్గొనిరి.

విదన శ్రీ రంగధామగారు యిటీవల రచించిన
"ఆనందలో అబల" అనే నాటకాన్ని సంక్షిప్తరూపంలో
ప్రదర్శించారు. పోస్ట్ రుస భరితమైన ఈ నాటి
కమ ప్రేక్షకులు ఎంతగానో తృప్తించారు. సటన
గూడ అర్చితమైన నందన సంగీత కళాశాల ప్రెస్సిపోల్
వి. రామరత్నంగారు కొనియాడారు. ఈ నాటకంలో
పాల్గొన్నవారు శ్రీయంతలు బి. వెంకయ్య బి.
హనుపాళమూర్తి, పాచ్. కృష్ణ మూర్తి, డి. ఎన్. వి.
సుబ్బారావు వి. రామసుబ్బారావు, శోంఠి రామా
రావు, జి. వి. సుబ్బయ్య, రాధాకృష్ణ రెడ్డి. జన
గణమనతో సభ ముగిసింది.

ఈ కార్యక్రమం మైసూరులోని ఆంధ్రులను
బాగా ఉత్తేజపరిచింది.

— శోంఠి సేతుల సూర్యనారాయణరావు.

రెండు నాటికలు

మద్రాసు వాణిమహల్లో ఇటీవల 'మిణుగురు
పురుగులు', 'చేపాంగిపిల్లలు' అనే రెండు నాటి
కలను ప్రదర్శించారు. యువ. పి. భాదర్, వై.
ఏకాంబరం, యం. పి. శ్రీధరయ్య, పి. మల్లికార్జున
రావు, టి. యన్. భూషణం, డి. పి. సత్యమూర్తి,

శ్రీమతి విజయబాల వీటిలో నటించారు. ఈ
సందర్భాన్ని పురస్కరించుకని చిరంజీవి ఉమా
స్వత్య ప్రదర్శన కూడా ఏర్పాటు చేశారు.

— సీతరాజు

ఆంధ్రరాజధాని నగరంలో

నాటికల పోటీలు

హైదరాబాదులోని కేంద్ర రాష్ట్ర ప్రభుత్వ
కార్యాలయాల నాటికల పోటీలు ఏప్రిల్ 17,
18, 20, 21 తేదీలలో రవీంద్ర భారతిలో
ఎక్స్కంపెంట్ జనరల్ ఆఫీసులోని తెలుగు నాటక
సమితి ఆధ్వర్యంలో సంస్థ పదియవ వార్షికోత్సవ
సందర్భమున దిగ్విజయంగా జరిగినవి. ఈ పోటీ
లలో 18 నాటికలు ప్రదర్శించబడినవి.

నాలుగు రోజులు జరిగిన ఈ కార్యక్రమాలకు
ఎక్స్కంపెంట్ జనరల్ శ్రీ పి. ఆర్. కాశీ అధ్య
క్షత వహించారు. తెలుగు నాటక సమితి అధ్య
క్షులు శ్రీ యం. హనుమంతరావు అతిథులకు,
పోటీలలో పాల్గొన్న వారికి స్వాగతం చెప్పారు.
సమితి కార్యదర్శి శ్రీ యం. వి. రమణ వివేదికను
సమర్పించారు. ఈ పోటీల సందర్భంగా సమితి
తెలుపరించిన సంస్కరణ సందేహము రాష్ట్ర రెవెన్యూ
శాఖామాత్యులు శ్రీ వి. బి. రాజు ఆవిష్కరించారు.
నాటికల పోటీకి ప్రారంభోత్సవం జరిపిన నట
ప్రమాన్ శ్రీ అక్కినేని వాగ్గేయరావు, సభకు
అతిథిగా నిచ్చేసిన శ్రీ గుమ్మడి వెంకటేశ్వరరావు
తాము ఈనాడు సినిమాదంగంలో వున్నప్పటికీ
తమ ఈ స్థితికి కారణమైన జాత్యాపాక నాటక
రంగానికి ఎప్పటికీ కృతజ్ఞులుగా వుంటామని
జాత్యాపాక నాటకాల ద్వారా ఎంతో మంది కళా
కారులను పైకి తీసుకు వస్తున్న తెలుగు నాటక
సమితి కృషిని అభినందించారు.

మూడు రోజులు వివిధ నాటక ప్రదర్శనలు
జరిగాయి.

బహుమతి ప్రదానం రాష్ట్ర సీటి పౌరదల
శాఖామాత్యులు శ్రీ శిలం సిద్ధారెడ్డిగారు చేశారు.

సమితి సహాయ కార్యదర్శి శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యం
నందన సమర్పణ చేశారు. సమితి కోశాధికారి శ్రీ
వాగ్గేయరావు జాతీయగీతాపనతో నాలుగు
రోజుల కార్యక్రమాలు విజయవంతంగా సమాప్త
మయ్యాయి.

కోల్ మైన్స్ ఆర్ట్స్ ఎకాడమీ

బెల్లంపల్లి (ఆం. ప్ర.) కోల్ మైన్స్ ఆర్ట్స్
ఎకాడమీ ఆధ్వర్యంలో ఇటీవల నాటక కళా పరి
షత్తు ఏర్పరచ బడింది. మంత్రి శ్రీ జి. వి.
నరసింగరావు విజేతలకు బహుమతి ప్రదానం
చేశారు. (ఓ. పి.)

ఒక్కొక్క కణంలో అమితోత్సాహం

ఓవల్ టీనులో ఉన్నంత మాటలు ఇతర ఆహారపానీయాలలో దేనిలో కూడా లేదు. ప్రకృతిలో శక్తి పుట్టించే వస్తువులలో మాటలు మున్నెదవైనది. అందుచేత, 1932 సంవత్సరం నుండి, ఓవల్ టీను ఒలింపిక్ ఆటల అధికారుల సమ్మతం పొందిన ఒకే యొక ఆహారపానీయమంటే అందులో ఆకర్షణ మేమీ లేదు.

ఓవల్ టీనులో అదనపు మాటలు మాత్రమే కాదు; ఇంకా పాలు, విటమిన్లు, శక్తి వచ్చే

ఓవల్ టీనులో శక్తినిచ్చే మాటలు అధికంగా ఉంది

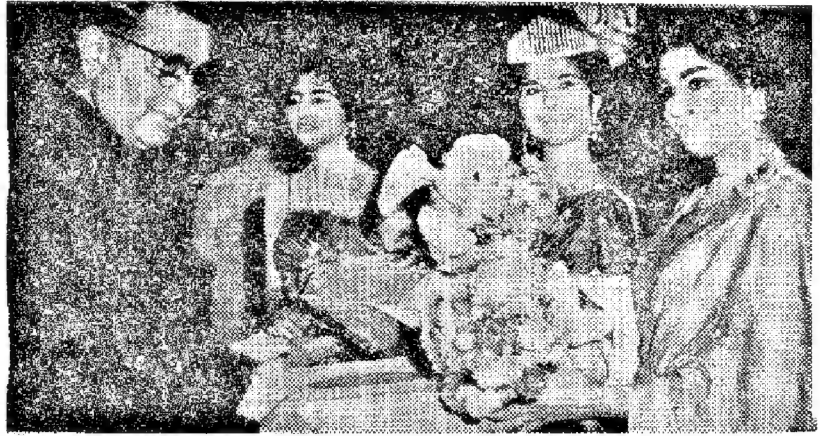
యితర పదార్థాలు కూడా చేరియున్నాయి. ఆకారణముచేత, సర్వోత్కృష్టమైన ఓవల్ టీను పెరిగేపిల్లలకు, కష్టపడి పనిచేసే పెద్దలకు పనికివచ్చే అదర్భమైన ఆహార పానీయము.

ప్రతిరోజు ఓవల్ టీను సేవించండి. ఓవల్ టీను ఒక్కొక్క కణంలో అమితోత్సాహమిస్తుంది

ఓవల్ టీను ట్రాగండి

(ఇండియాలో ఇంగ్లీష్ టెస్టింగ్ అండ్ అనాలిసిస్ ఇంస్టిట్యూట్ లిమిటెడ్, సి. బాంబే లిమిటెడ్, లండన్ లో యునైటెడ్ ఫుడ్స్ కంపెనీ లిమిటెడ్ చేయబడినది.)

వి. పేమినాగా ఎన్నికైన కుమారి ఆంటోనెట్ కి, రన్నర్స్ అవ్ గ వచ్చిన కుమారి జెనిఫర్ స్ట్రీ, కుమారి రాణి ఆర్కు సికి బహుమతులందరేస్తున్న మద్రాసు హైకోర్టు వ్యాయమూర్తి శ్రీ రామమోహరపు.

ప్రముఖ ఆంగ్ల చక్రవర్తిక పేమినా, ప్రఖ్యాత ఆలంకరణ సాధనాలతయారీ సంస్థ జె.కె. పాలెన్ కర్టిన్ వారు సంయుక్తంగా నిర్వహించిన మిస్ పేమినా పోటీ మే 6 వ తేదీ సాయంత్రం మద్రాసులోని సఫైర్ థియేటర్ లో జరిగింది. మద్రాసు, ప్లాద్రా బాస్, బెంగళూర్, లక్నో, కలకత్తా, బొంబాయి, ఢిల్లీ లలో జరిగే మిస్ పేమినా ప్రాంతీయపోటీలతో ఎన్నికైన అమ్మాయి లతో ఒకరి మే 24 వ తేదీన బొంబాయిలో జరిగే పోటీలో మిస్ ఇండియాగా ఎన్నికచేస్తారు. మిస్ ఇండియాగా ఎన్నికైన అమ్మాయిని అమెరికాలో జరిగే 'విశ్వసుందరి' పోటీకి పంపిస్తారు.

మిస్ పేమినాగా ఎన్నికైన అమ్మాయికి

పేమినా తరపున రు. 500 లు నగదు బహుమతి, జె. కె. పాలెన్ కర్టిన్ తరపున కొన్ని ప్రత్యేక బహుమతులు లభిస్తాయి. 'రన్నర్స్ అవ్'గా ఎన్నికైన తర్వాతి యిద్దరమ్మాయిలకు పేమినా రు. 250 లు, జె. కె. పాలెన్ కర్టిన్ బహుమతులను అందజేస్తారు.

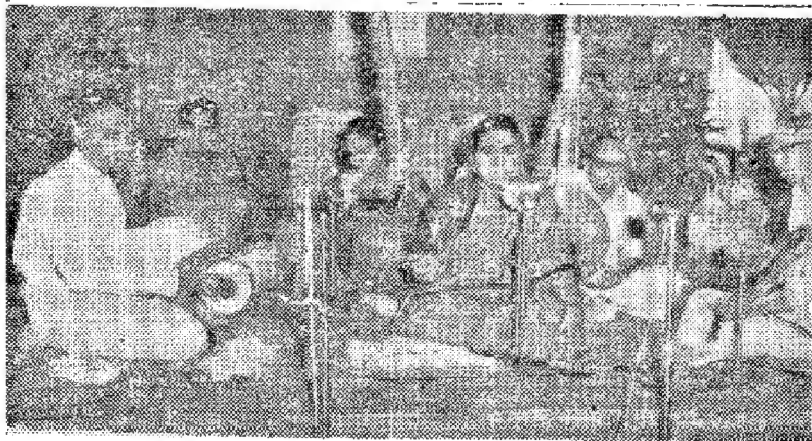
మద్రాసులో జరిగిన పేమినా ఆంధ్రాల పోటీలో విల్లపురానికి చెందిన కుమారి ఆంటోనెట్ అనే ఆంగ్లో ఇండియన్ అమ్మాయి 'మిస్ పేమినాగా' ఎన్నికైంది. ఈమె వయస్సు 20 సంవత్సరాలు. విల్లపురంలోని ప్రభుత్వ కళాశాలలో విద్యాభ్యాసం చేసింది. ప్రస్తుతం బిన్నీ కంపెనీలో షెక్రటరీగా పనిచేస్తున్నది.

పోటీ అనంతరం ఆమె విశేషాలు ప్రశ్నలకు సమాధానమిస్తూ తాను అందాల పోటీలలో పాల్గొనటం యిదే ప్రచరణమం అని, మొదటిసారి తాను విజయం సాధించి నందుకు ఎంతో ఉత్సాహంగా ఉందని, బొంబాయిలో జరిగే మిస్ ఇండియా పోటీలో ఎన్నికై అనంతరం అమెరికాలో జరిగే 'విశ్వసుందరి' పోటీకూడా విజయాన్ని సాధించాలని తానాశిస్తున్నట్లు చెప్పింది.

'రన్నర్స్ అవ్'గా వరుసగా కుమారి జెనిఫర్ స్ట్రీ, కుమారి రాణి ఆర్కుగలవచ్చారు. టైప్స్ అఫ్ ఇండియా గ్రూప్ జనరల్ మేనేజర్ శ్రీ పి. కె. రాయ్, మద్రాసు కార్యాయం మానేజర్ శ్రీ వట్టాభిరామన్, మద్రాసు హైకోర్టు వ్యాయమూర్తి శ్రీ రామమోహరపు, జె. కె. పాలెన్ కర్టిన్ తరపున శ్రీమతి మల్ హోత్రా, మద్రాస్ షరీఫ్ శ్రీ మరుదై సిల్వెస్టర్, శ్రీమతి కల్లబ్ వాలాజాదవ్ ఈ పోటీలో వ్యాయపరే తలుగా వ్యవహరించారు.

ఈ పోటీపాటు ప్రముఖ వస్త్రాల తయారీ సంస్థలు, అంబికా సిల్క్ మిల్స్, సెంచరి రేయాన్స్, గ్రేట్ వెస్ట్ కేక్, హాకోబా ఎండ్రాయిడకిన్, ఇవాన్ స్పిన్నింగ్ అండ్ వీవింగ్ కో లిమిటెడ్, లీలాశేస్ స్కాటిష్ లిమిటెడ్, మసల్ టాల్ గ్రూప్ ఆఫ్ మిల్స్, హెడి రేయాన్ అండ్ సిల్క్స్ వారు 43 రకాల ఫాషన్ లను ఆరుగురు మోడల్ అమ్మాయిలతో ఆకర్షణీయంగా ప్రదర్శించారు.

—మాధవ్ ●

రాష్ట్ర సంగీత నాటక విశాదమీ, రాష్ట్ర సంగీత పథం సమాఖ్యవారి ఆధ్వర్యమున యిటీవల విశాఖ జిల్లాలో జరిగిన రాష్ట్ర సంగీత ప్రాంతీయ పోటీల విజయవంతంగా ముగియడంతో, శ్రీ ఎస్. పి. హెచ్. కృష్ణమూర్తి, విజయవాడ (వయోలిన్), శ్రీ కృష్ణా పాసుపాతరావు, విజయవాడ (మృదంగం)

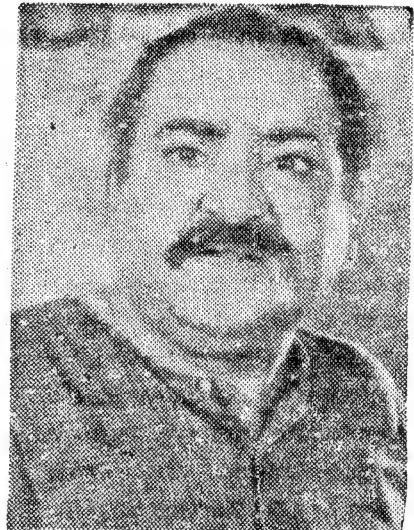
ఏటెటా ఫ్లేట్ బ్యాంక్ అధునిక డ్వాంగింగ్ సౌకర్యములను ప్రజలకు సమకూర్చుచున్నది. వారెచ్చటనున్నారే. ఈ నాడు ఫ్లేట్ బ్యాంక్ మరియు దాని అనుబంధ బ్యాంకులు దేశమంతటా స్థాపించియున్న 2100 బ్రాంచీలను కలిగియున్నవి: అన్నింటా చేరి ఇప్పుడు ప్రస్తుత డిపోజిట్లు మొత్తం 1,200 కోట్ల రూపాయలకు మించియున్నవి. ప్రజలు ఎచ్చటకావలెనంటే అచ్చటకు వారికి మా సేవను సమకూర్చుచున్నాము. వరిశ్రమలకు, వ్యవసాయమునకు చాలా ఎక్కువగా తోడ్పడుచున్నాము. మరియు మీకు చాలా ఎక్కువగా సహకరించుచున్నాము. ఖాను, ఫ్లేట్ బ్యాంక్ మీ బ్యాంకే.

ఎప్పటికీ సాగుచున్నది, ఎప్పటికీ పెరుగుచున్నది

“గొల్లకామ”లో యన్. టి. రామారావు, దేవిక

‘పదరంగం’లో యన్. బి. రంగారావు

‘పట్టుకుంటే పదివేలు’లో చలం, గీతాంజలి,

చిత్రరహస్య

□ ‘మీ కేశ సంవదకు ఎల్లప్పుడూ అషో పేరాయిలే వాడండి!’ అన్నాడు హీరో కృష్ణ. ‘అదేమిటి?’ అని అడిగాను కొంచెం అశ్రుర్య పడి. ‘అది అంతే! మీరు మట్టుకు తప్ప కుండా వాడండి!’ అన్నది వాణిశ్రీ చెనకనే వచ్చి. ‘మీ యిద్దరూ అషో పేరాయిల్ కంపెనీ ప్రతినిధిలా ఏమిటి, కొంపదీసి!’ అంటూ నవ్వాను. ‘ప్రతినిధుల మేమిటండీ! అషో పెర్ ఫ్యూన్స్ అండ్ టాయ్లెట్స్ కంపెనీకి ఆయన ప్రొఫయిటర్. నేను ఆయన పెక్లటరీని.’ అన్నది వాణిశ్రీ. ఈ కథ ఏమిటో అర్థం కాలేదు. ఇంతలో దర్శకుడు వాళ్ళిద్దర్నీ హిట్ రోకి పిలిచారు. నేనూ అనుసరించాను, వారిని.

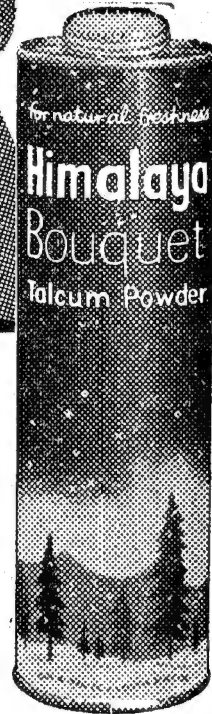
* * * చంద్రశేఖర్ బి. కామ్ (కృష్ణ) పెర్ ఫ్యూన్స్, టాయ్లెట్స్ వ్యాపారం పెద్ద ఎత్తున ప్రారంభించాడు. వీటి ప్రచారం ముమ్మరంగా సాగించటంకోసం వచ్చి సిటీ ఆర్మిస్ట్ ఆనంద్ (శోభిబాబు)ని నియమించాడు. తయారీదారుల ప్రతినిధులు వచ్చినవాళ్ళు రాకుండా కాంపిల్స్ వట్టుకు రావడం—అడ్వాన్సులు తీసుకువెళ్ళడం జరుగుతున్నవి. పరుకుల అమ్మకం మాట అటుంచి అతనివద్దనున్న పైకమంతా ముందు మంది. నీళ్ళలా అయిపోయింది. చివరికి పెక్లటరీ, అషో (వాణిశ్రీ)కి డబ్బు బాకీ వడ్డాడు.

‘నాకు రావలసిన డబ్బు మీ మాట్లు అమ్మి అయినా వరే యివ్వండి! రేపొద్దున్నే వస్తాను. గుడ్ బై!’ అంటూ విన విసా వడచి వెళ్ళింది అషో. ‘అషో, అషో’ అని చంద్రశేఖర్ బి. కామ్ అనుసరించబోయాడు గాని. అమె ఆ అవకాశం అతనికి యివ్వకుండానే గుమ్మం చాటి వెళ్ళిపోయింది ఇంతలో గుమ్మంలో తమ్ముడు రాజు (పద్మ వాణి) ఎదురుపడ్డాడు. అన్నగారి పరిస్థితి అతనికి అర్థం అయింది. ఇప్పుడు అన్నప్ప స్థితికి జాలిపడి ‘అన్నయ్యా, తంనూనే కంపెనీ కాస్తా చేతిచమురు భాగోతంగా మారిందా?’ అడిగాడు రాజు. ‘ఒరేయ్, ఎంతాళి చేయకురా. నా బిజినెస్ యివాళే దివాళా తీసిందిరా!’ మెల్లగా చెప్పాడు

పుష్పం వంటి తాజాగా
సువాసనగా..

00-04-05, HBT, 33-140 TL

వందలకు పామాలయా బుకే టాల్కమ్

పుష్ప-వరిమళం, గంభీర కొండీ, ఆరాగే మీరు పుండగోరుదురు. నహాం! కాబట్టి? మీకు అత్యుత్తమ టాల్కమ్ పొడలో కావలెను. పట్టు వంటి మృదువైనది. మరి ఎన్నుకొనుటకు 5 అకర్షణీయమైన సువాసనలలో వున్నది. ప్రతీదీ చున్నావారమైన రంగుల డబ్బీలో గలదు. కాబట్టి? పామాలయా బుకే టాల్కమ్ ఆదగండి. వహించు!

5 వివిధ సువాసనలలోగల టాల్కమ్ ఇది ఒక్కటే

...ప్రతీదీ వేర్వేరు ప్రత్యేక డబ్బీలో గలదు

హిందూస్థాన్ లిమిటెడ్ వారి ప్రేక్షకుల ఉత్పత్తి

చేకరింకొను
తెలల పొనీయములు.
మితాయి,
కాన్ క్రిమినెరా

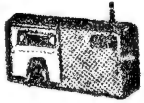

బ్రూక్స్
ప్లేవరింగ్ ఎస్ ఎస్ సెన్సులు

తయారు చేయువాడు:
సి.డి.డి. బ్రూక్స్ & కో
6/105-ఇ, హండ్ రోడ్
మద్రాసు-18.

హాయిదా పద్ధతిపై ట్రాన్సిస్టర్

రూ. 225 నిలువగల
"క్రిస్టల్" 3 బ్యాండ్,
ఆల్ వర్క్స్ ట్రాన్సిస్టర్ నెలకు రూ. 25

తెలింతుకొను పద్ధతిపై పొందండి, వేడి మీ అర్థము మాకు సంపండి.

BRITISH AGENCIES (E)
Post Box 1702, Delhi-6.

రూ. 20 కి గడియారములు
పొందండి

మేము కొత్తగా కనిపెట్టుబడిన
స్కిముద్వారా రూ. 147/- నిలువగల
మా రోమర్ హౌస్ వాచిని రూ. 20
లకే పొందండి. వేడి మీ అర్థము
సంపండి.

Romer Agencies, (APTW 15)
Box 1441, DELHI-6.

చిత్రలహరి

చంద్రశేఖర్... రాజాకి నాటకాల పిచ్చి. ఈ దగ్గరున్న డబ్బుతో నాటకాలు వేసి వేసి—తనే హీరో కూడావేసి దెబ్బతిన, చెడి అన్నగారి దగ్గరకు వచ్చాడప్పుడు. ఆ అన్న చంద్రశేఖర్ యింతకాలమూ తనెంతో తెలిస్తే నవాబ్ ని అనుకున్నాడు. అతని సెక్రటరీ అషా ఏదైనా చెప్పబోయినప్పుడు 'నా పేరు చంద్రశేఖర్ బి.కాచ్. ఆ మాత్రం నాకు తెలిగ? తెలిసి లేదా?' అంటూ అతి తెలివిపోయి దివాళా తీశాడు. 'నీ బిజినెస్ యివాళా దివాళా తీస్తే నేను మొన్ననే నెత్తిన కొంగేసుకున్నాను.' అన్నాడు రాజా. 'ఆ! నీ డబ్బుకూడా పోయిందా?' అడిగాడు తెల్లబోయి. 'ఉంటే నీదా వస్తానా?' అని అన్నాడు రాజా. 'ఇంక యీ పూజో తలెత్తుకు తిరుగలేరా రాజా! యిప్పుడేం చేద్దాం?' కర్తవ్యం బోధనడక అడిగాడు చంద్రశేఖర్. 'అసలు మనకు తల వుంటేగా, ఎత్తుకు తిరుగడానికి?' ఎదురు ప్రశ్నించాడు రాజా. చంద్రశేఖరానికి వళ్లు నుండింది.

'ఇథాన్ రంగ' లో జయలలిత,
ఎం. జి. ఆర్.

'పాణిమిత్రం'లో నాగేశ్వరరావు

'పాతికవేలా తగలేసి యదా సువ్వు పేర్లు కుంది' అన్నాడు. 'అంతకు రెట్టింపు తగలేట్టి సువ్వు పేర్లుకుందేమిటి?' 'వెటకారం చెయ్యకూడ, యిప్పుడేం చేద్దాం చెప్పు?' సలహాకోసం అడిగాడు తమ్ముణ్ణి. 'మొండు యింటికెళ్లి కాఫీ తాగి, తాపీగా అలోచిద్దాం!' అన్నాడు తమ్ముడు రాజా.

'ఆట్' అన్నారు దర్శకుడు వి. మధు సూదనరావు. వీసెస్ పద్మినీ కంబైన్స్ వారు నిర్మిస్తున్న సాంఘిక చిత్రానికి చెందినదీ దృశ్యం. సగానికి పైగా పూర్తి అయిన యీ చిత్రంతో యస్. వి. రంగారావు, అంజలీదేవి, శోభన్ బాబు, రామ్మోహన్, నాగయ్య, చదలవాడ, భారతి, విజయలలిత యితర ముఖ్యపాత్రదారులు. మాటలు, పాటలు: అరుద్ర, సంగీతం: కె.వి.మహదేవన్, కళ: యస్. కృష్ణారావు. రామమూర్తి అనే యువకుడు యీ చిత్రాన్ని ఫోటోగ్రాఫ్ చేస్తున్నారు. ఈయన మార్కెస్ బాక్స్ పద్ధతి సహాయకునిగా పనిచేసి చక్కటి అనుభవం గడించారు, శ్రీ రామమూర్తి తొలిసారిగా స్వతంత్రంగా ఛాయాగ్రహణ దర్శకత్వం వహిస్తున్న చిత్రం యిది. నిర్మాత: టి. గోవిందరాజన్, అసోసియేట్ ప్రొడ్యూసర్: టి. వి. యస్. శాస్త్రి. సవయగ వారు యీ చిత్రానికి పంపిణీదారులు.

—మోహన్ కుమార్

RENSONS2/ING8-102F TEL

మీ ప్రియతమ

“కొత్త పెండ్లికుమార్తెను కనుక నా శల్లిదండ్రులను వ్రాస్తున్న ఈ ఉత్తరంలో నేను వివరించవలసిన విషయాలన్నీ పూర్ణముగా నేను మెట్టప ఇంటినిగురించి, నా యీ కొత్త ప్రపంచంగురించి, అంతేకాక, నేషనల్ అండ్ గ్రిండ్లెస్ బ్యాంక్ లో నేను కొత్తగా ప్రారంభించిన సేవింగ్స్ బ్యాంక్ ఖాతాగురించి వ్రాయాలి. విజంగా ఆ బ్యాంకువారు అంత మేహ పాత్రులు, వెమ్మకస్తులు. నావలె కొత్తగా పెళ్లి చేసుకున్న వారందరూ కూడా ఆ బ్యాంకులో ఖాతాలు పెట్టాలని నా అభిప్రాయం..

‘పీర్, నేషనల్ అండ్ గ్రిండ్లెస్ బ్యాంకు మంచి స్నేహితులవారి
నేషనల్ అండ్ గ్రిండ్లెస్ బ్యాంక్ లిమిటెడ్

యునైటెడ్ కింగ్ డమ్ లో ఇన్ కార్పొరేట్ చేయబడినది • వ్యూల వ్యాక వరిమతం
/ అసోసియేటెడ్ బ్యాంక్ • లాయర్స్ బ్యాంక్ లిమిటెడ్ నేషనల్ ప్రొవిసియన్ బ్యాంక్ లిమిటెడ్

బ్రాంచులు : మద్రాసు : 9, నార్త్ బీచ్ రోడ్ : 378, నేపాళి సుఖాస్ చంద్రబోస్ రోడ్డు, (లాయెర్స్ బ్రాంచి)
16, ఆర్యవియత్ స్ట్రీట్ : 158, మాండ్ రోడ్డు, హైదరాబాద్ : అబీడ్ రోడ్.

OASIS SCHOOL
HYDERABAD - 8.
(Residential, Co-educational and English Medium School)

Admissions are now open for Children of Age Group 6 to 9 years. Fees Rs. 1500/- a year.

Apply to The Principal for Prospectus with One Rupee Stamps.

(A.A.)

విజెంటు కావలెను

25% కమిషన్ మీద
(సతి పట్టణము మరియు నగరములో ప్రత్యేక "లక్ష్మి" బ్రాన్స్ నర్సరీ విక్రయించుటకు విజెంటు కావలెను. కొరకు బ్రాన్స్ నర్సరీ నకై వ్రాయండి.

MANAGER (E)
Post Box 1258, Delhi-6.

పండిట్ డి.గోపాలాచార్యులవారి

జీవామృతం

దేహస్థూమిక ఆరోగ్యానికి

ఆయుర్వేదాశ్రమం
ప్రొ. ఆమిటా
మదరాసు-17

రు. 20/-లకు ట్రాన్సిస్టర్

మిక్సిల్ నరనమె న ధరలో కో ఆకరేట్ పద్ధతిపై నవంబరు, నడికత్త ఆల్వరత్

(బ్రాన్స్ నర్సరీ మ పొందండి.
నేడే మీ ఆర్డరు పంపండి.)

CEYLON TRADERS
(P. W. 20)
Post Box 1257, DELHI.

చిత్రసమీక్ష:

వీరప్రతిజ్ఞ

శ్రీ తిరుమల పిక్చర్స్ వారు తమిళంలో విజయవంతమైన 'తాయ్ మేర్ ఆన్లై' చిత్రాన్ని 'వీరప్రతిజ్ఞ'గా తెలుగులోకి అనువదించారు.

రసవత్తరమైన కథాసంవిధానంతో మామూలు ప్రేక్షకులను ఆకట్టుకోగల మాయలు, మంత్రాలు, యుద్ధాలు మొదలైన వాటితో ఆకర్షణీయంగా రూపొందిన బడినది. దర్శకుడు జి. ఆర్. నాథన్, మాటలు పాటలు: అనిశెట్టి, సంగీతం: నిజలింగప్ప, నేలూరి.

ఈ చిత్రంలో రాజశ్రీ, కె. ఆర్. విజయ, పుష్పల్లి, బి.వి. రాధ, మనోరమ, ఆనంద్, నాగేష్, ఓ. ఎ. కె. దేవర్, మాస్టర్ బాబు మొదలగువారు నటించారు. నటీనటులందరూ చక్కగా నటించారు. పాటలన్నీ వినసాంపుగా ఉన్నాయి. ఆంధ్రలో రాయల్ ఫిలింస్, సిడెడ్ జిల్లాలో జ్యోతి ఫిలింస్ వారిద్వారా ఈ చిత్రం విడుదల అయింది.

(ఓ.స.) ●

మెడడుకివేత

జ.వా.మ.లు

(ఐ) ఈ లెక్కలు అంకెలను మాత్రమే గుణించాం. ఆ అంకెలు సూచించే ప్రమాణముల జోరికి పోనేలేదు. అదిగో తప్పు అక్కడే ఉంది. నిజానికి—

$2 \text{ శేరు} \times \frac{1}{2} \text{ శేరు} = 48 \text{ తులాల}$
 $\times 12 \text{ తులాల అని గుణించి,}$

$1 \text{ (శేరు)}^2 = 576 \text{ (తులములు)}^2$
అని వ్రాయాలి. కాని $(\text{శేరు})^2 \text{ (తులములు)}^2$ అనే మాటలకు అర్థం లేదు. అదే అడుగులు, అంగుళాలు ఉపయోగిస్తే ఈ గుణకారం అర్థవంతమై ఉండేది.

$2 \text{ అడుగులు} = 24 \text{ అంగుళాలు}$

$\frac{1}{2} \text{ అడుగు} = 6 \text{ అంగుళాలు}$

రెండు టైపులా గుణిస్తే

$1 \text{ చదరపు అడుగు} = 144 \text{ చదరపు అంగుళాలు.}$

ఈ లెక్క పరిష్కారమే కదా!

(చ) పై జవాబే దీనికి వర్తిస్తుంది.

(ట) $+5, -5$ అనేవి రెండూ కూడా 25 కి వర్గమూలములే. వర్గమూల

ములతో లెక్కలు చేసేటప్పుడు ముఖ్య ధన సంజ్ఞలలో ఏది నప్పుతుందో చూచి దానినే ఉపయోగించుకోవాలి. ఈ సంగతి మరిచి పోతే ఇబ్బంది వస్తుంది.

(త) సున్నని సున్నచే భాగిస్తే పక్క సంఖ్య ఇదమితమని చెప్పడానికి లేదు. ఏదైనా కావచ్చు. కనుక గణితంలో సున్నని సున్నచే భాగించడానికి ప్రయత్నించ కూడదు. ఈ పని చేస్తే ఊహించని వైపరీత్యాలు ఎన్నైనా ఎదురవుతాయి. ఈ లెక్కతో x విలువ 10. కనుక $(4x-40)$ చే భాగించడంవల్ల సున్నని సున్నచే భాగించి నట్లు అయింది. అదీ తప్పు!

(స) $1^2 = 1$ అన్నది నిజమే కాని, $2^2 = 2$ కాదు కదా! ఇక్కడ జరిగినది అటువంటి పొరబాటు. రెండు మైళ్లు చదరం అంటే 4 చదరపు మైళ్లకి సమానం.

(గ) ఈ లెక్కలో $x = 2$ కనుక $(3x-6)$ పెట్టి భాగించడం వల్ల సున్నని సున్నచే భాగించినట్లు అయింది.

(జ) 'ట' అనే సమస్య కిచ్చిన జవాబే ఇక్కడ వర్తిస్తుంది. $(4-6) = -(8-6)$ అని వ్రాయాలి. ●

న్యూడ్స్ రీలేఖ

(11 వ పేజీ తరువాయి)

మున్ష్యాన్లు కన్పించకపోవడానికి ముఖ్య కారణం. డాక్టర్ హాస్పేన్ మరో విధంగా ఆంగీకరించదగినవారే. కానీ శ్రీమతి గాంధీ తమకున్న బలాన్ని ప్రదర్శించదలిచారు. అది ఆమె బలం కాదు. అది అవసరానికి ఉపయోగపడగలదన్న కాంగ్రెస్ బలం, కాంగ్రెస్ యింకా కలిసి కట్టుగా ఉండవలసినదిదర్శనం.

శ్రీమతి గాంధీ, శ్రీ కామరాజ్ లమధ్య, శ్రీమతి గాంధీ, డాక్టర్ రాధాకృష్ణన్ ల మధ్య సంబంధాలు అంత బాగాలేవని అందరికీ తెలిసిందే. డాక్టర్ జాకీర్ హాస్పేన్ శ్రీమతి గాంధీగారి ఎన్నిక కాబట్టి హరిద్వరిమధ్య చక్కని అవగాహన ఉంటుంది. ఈ ఊహ సరైనదైతే దేశానికి మంచిదే. డాక్టర్ జాకీర్ హాస్పేన్ శ్రీమతి గాంధీగారి మార్గ దర్శకుడో లేక చెప్పినదానికల్లా అవుననే 'రబ్బర్ స్టాంప్' రాష్ట్రవతో కాలమే విధ్వంసమైంది. ●

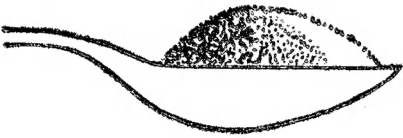
సువాసన మిమ్ము ఆకరిస్తుంది
రుచి సంతృప్తుల్ని చేస్తుంది-

ఆస్వాదించండి

బ్రూక్ బాండ్

ప్రెండ్ కాఫీ

అది పొదుపైనది
మీరు ఎక్కువసంతృప్తిని
పొందటానికి కొద్దిగా
ఉపయోగిస్తే చాలు!

1 కలోగ్రాము
మరియు
500 గ్రాముల
పాలిటన్
స్వాగతం
దొరుకును.

© 1958/22D TEL

రుచికరమైన ఆహారమునకు

తుషార్

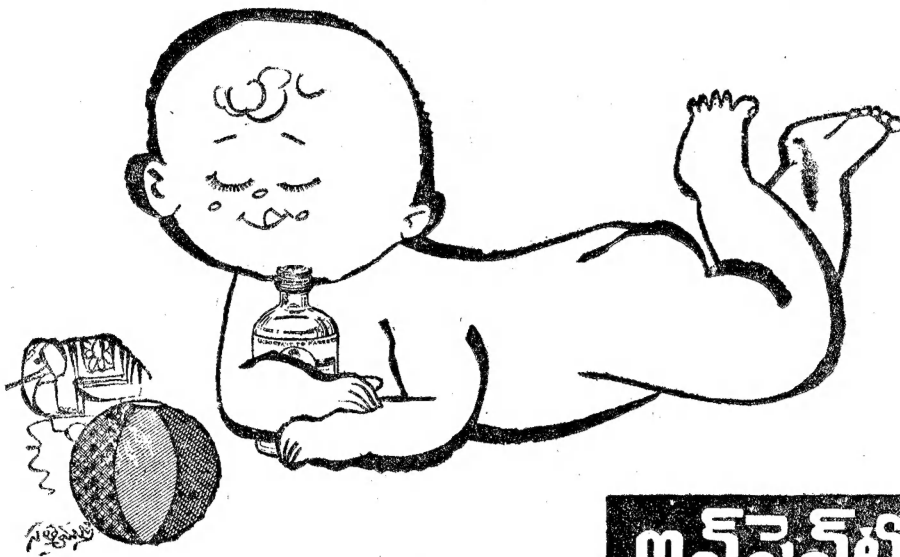
వనస్పతి

ఎ.డి. విటమినులతో బలపరచబడినది

తుంగభద్ర ఇండస్ట్రీస్ లి. కర్నూలు

ASP/TL-12 TEL.

హైదరాబాద్ కెమికల్ లిండ్
ఫార్మాస్యూటికల్ వర్క్స్ లిమిటెడ్, హైదరాబాద్.

ఇన్ఫెన్టిన్
ట్రైప్ వాటర్

పాపాయిని సంతోషముగా
పుంచును

అందమైన ముఖవర్చస్సునకు
ఎక్కువ కాలం నిలిచే పరిమళమునకు

రెమి R

టాల్కమ్ పౌడరు

Manufacturers, REMY PERFUMS PRIVATE LIMITED
263, Thamba Chetty St., Madras- 1.